

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege cu privire la condominiu (nr.399 din 15.12.2021) Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege cu privire la condominiu, înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, și informează despre următoarele:

Pentru lectura a doua proiectul de lege cu privire la condominiu a fost supus mai multor consultări publice cu participarea reprezentanților instituțiilor publice și ale asociațiilor din domeniu.

Comisia a examinat propunerile și obiecțiile expuse în amendamentele deputaților în Parlament, în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și în demersurile transmise în adresa Comisiei. Rezultatul examinării propunerilor înaintate sunt expuse în tabela de sinteză anexă la prezentul Raport.

Menționăm, că proiectul de lege este redactat în corespundere cu propunerile și obiecțiile acceptate de către Comisia și este prezentat în anexă la raport.

Urmare examinării proiectului de lege Comisia economie, buget și finanțe, cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr. 399 din 15.12.2021 în Lectura a doua.

Radu MARIAN
Vicepreședinte al Comisiei

L E G E

cu privire la condominiu

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează:

- a) raporturile de proprietate în condominiu;
- b) organizarea proprietarilor din condominiu în asociații ori, în lipsa acestora, în comunități;
- c) alte raporturi juridice conexe raporturilor prevăzute la lit. a) și b).

(2) Prezenta lege reglementează și mecanismul simplificat de trecere:

- a) a anumitor imobile existente la regimul de proprietate în condominiu prevăzut de prezenta lege;
- b) a proprietarilor anumitor imobile existente la formele juridice de organizare prevăzute de prezenta lege.

(3) Prezenta lege se aplică tuturor condominiilor, indiferent de destinația locativă ori nelocativă a construcției sau a unităților în condominiu, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(4) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător în cazul în care proprietarul clădirii ori al unității deține doar un drept de suprafață asupra terenului condominiului sau un alt drept prevăzut de legislație.

Articolul 2. Legislația cu privire la condominiu

Legislația cu privire la condominiu face parte din legislația civilă și include prezenta lege, Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, alte acte normative în domeniu.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

administrator al asociației (denumit în continuare și *administrator*) – persoană desemnată în calitate de organ executiv al asociației care, în sensul art. 177 din Codul civil nr. 1107/2002, reprezintă asociația în relațiile cu terții și îndeplinește alte atribuții stabilite de statut și de prezenta lege;

adunare generală a asociației (denumită în continuare și *adunare generală*) – organ deliberativ al asociației, format din toți proprietarii din condominiu, care are atribuțiile stabilite conform prezentei legi;

asociație de proprietari din condominiu (denumită în continuare și *asociație*) – persoană juridică de drept privat organizată sub forma juridică de asociație în scopul administrării condominiului, având ca membri doar proprietarii din condominiu;

comunitate de proprietari din condominiu (denumită în continuare și *comunitate*) – colectivitate formată din toți proprietarii din condominiu, fără statut de persoană juridică, care deține capacitatea de folosință și de exercițiu în măsura prevăzută de prezenta lege, în scopul administrării condominiului;

condominiu – ansamblu format dintr-un teren cu una sau, în condițiile art. 10, mai multe clădiri în care există unități care fac obiectul dreptului de proprietate exclusivă și părți comune care fac obiectul dreptului de proprietate comună, care sunt destinate folosinței sau utilității mai multor proprietari;

condominiu cu destinație locativă – condominiu care cuprinde una sau mai multe unități cu destinație locativă;

consiliu al asociației (denumit în continuare și *consiliu*) – organ colegial al asociației care are atribuțiile stabilite conform prezentei legi;

cotă-parte – cotă-parte din dreptul de proprietate comună care îi revine fiecărui proprietar din condominiu și care este egală cu raportul dintre suprafața

totală a unității deținute în proprietate și suma suprafețelor totale ale tuturor unităților din condominiu;

cotă de contribuție – sumă corespunzătoare din cheltuielile asociației pe care fiecare proprietar din condominiu este obligat să o plătească (lunar etc.), conform dispozițiilor prezentei legi;

drept de proprietate comună – drept de proprietate comună pe cote-părți forțată și perpetuă al proprietarilor din condominiu asupra părților comune;

drept de proprietate în condominiu – drept de proprietate exclusivă asupra unei unități împreună cu cota-parte corespunzătoare din dreptul de proprietate comună din condominiu, ambele aparținând aceluiași proprietar din condominiu;

fond de reparație și dezvoltare (denumit în continuare și *fond*) – fond cu regim juridic special format, menținut și utilizat de asociație conform prezentei legi;

gestionar al condominiului (denumit în continuare și *gestionar*) – persoană fizică sau juridică (altă decât asociația), desemnată conform prezentei legi, care se obligă să presteze serviciile de administrare a condominiului în volumul și condițiile contractului de administrare;

părți comune – terenul și părțile clădirii din condominiu care nu sunt unități și sunt destinate folosinței tuturor proprietarilor din condominiu sau unora dintre aceștia, precum și alte bunuri care, potrivit legii sau actului de constituire a condominiului, sunt destinate folosinței comune de către toți proprietarii din condominiu sau de unii dintre aceștia;

platforma e-Condominiu – sistemul informațional „Platforma guvernamentală de informare și participare la administrarea condominiilor (e-Condominiu)”, menținut de Agenția de Guvernare Electronică, care asigură furnizarea informației și comunicarea în modul prevăzut la art. 65;

președinte al consiliului (denumit în continuare și *președinte*) – persoană fizică desemnată în această calitate de către adunarea generală sau de către consiliu (conform statutului), care conduce lucrările consiliului asociației. Președintele consiliului poate fi desemnat și în calitate de administrator;

proprietar din condominiu (denumit în continuare și *proprietar*) – persoană fizică sau juridică, statul sau unitatea administrativ-teritorială, titular al unui drept de proprietate în condominiu;

regulament al condominiului – act de ordine interioară care conține totalitatea regulilor de comportament al proprietarilor din condominiu și al altor subiecți, menite să asigure ordinea și buna funcționare a condominiului, a regulilor privind modul de folosire a părților comune, precum și conține totalitatea sancțiunilor care pot fi aplicate de către asociație în caz de încălcare;

servicii – prestații de orice natură contra plată, inclusiv furnizare de apă, gaze naturale, furnizare de alte bunuri, executare de lucrări ori prestare de servicii;

servicii intermediare – servicii, inclusiv de utilități publice, cum ar fi alimentarea cu energie termică, salubritatea, asigurarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale, de care se folosesc ori se pot folosi proprietarii unităților și posesorii acestora, dar care, în funcție de situația concretă a condominiului, din motive tehnice sau legale, trebuie intermediare de către asociație în temeiul contractului cu furnizorul și nu pot fi contractate individual de către proprietarii ori posesorii unităților ori facturate individual acestora;

teren al condominiului – teren, în hotarele stabilite, pe care este situată clădirea condominiului și terenul aferent necesar pentru deservirea proprietarilor din condominiu și exploatarea corespunzătoare a clădirii, care constituie proprietate comună pe cote-părți a tuturor proprietarilor din condominiu. În cazul în care proprietarii părților comune dețin doar un drept de suprafață asupra terenului condominiului sau un alt drept prevăzut de legislație, acest drept asupra terenului face parte din părțile comune, iar referințele din prezenta lege la „teren” se consideră referințe la dreptul respectiv asupra terenului;

unitate – locuință, încăpere izolată cu altă destinație decât cea locativă sau loc de parcare din cadrul clădirii dacă întrunește condițiile prevăzute de legislație, construite sau care urmează a fi construite, care sunt înregistrate cu numere cadastrale distincte în registrul bunurilor imobile și care fac obiectul dreptului de proprietate exclusivă al proprietarului din condominiu.

Capitolul II

REGIMUL PROPRIETĂȚII ÎN CONDOMINIU

Articolul 4. Temeiurile constituirii condominiului

Condominiul se constituie:

a) în temeiul actului de constituire a condominiului, conform prezentului capitol; sau

b) în alte temeiuri speciale, prevăzute de capitolele VII și VIII din prezenta lege ori de Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

Articolul 5. Constituirea condominiului prin actul proprietarului sau al coproprietarilor terenului

(1) Condominiul se constituie în temeiul actului de constituire încheiat de către unicul proprietar sau de către toți coproprietarii terenului și, dacă există, ai clădirii amplasate pe acel teren. În cazul în care asupra terenului există un drept de suprafață, condominiul se constituie în temeiul actului de constituire încheiat de către unicul sau toți suprafațarii.

(2) Actul de constituire a condominiului trebuie să prevadă:

- a) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul părților la act;
- b) adresa condominiului, numărul cadastral al terenului și numărul cadastral al clădirii condominiului;
- c) descrierea completă și exactă a fiecărei unități din condominiu și a destinației acesteia, a cotei-părți sau, în cazul construcțiilor viitoare ori nefinalizate, a cotei-părți planificate inițial care revine unității respective și identitatea proprietarului/proprietarilor fiecărei unități;
- d) descrierea completă și exactă a părților comune și a destinației lor;
- e) descrierea completă și exactă a drepturilor principale de folosință exclusivă, indicarea cotei de contribuție specială a titularilor acestor drepturi și identificarea primului titular al fiecărui drept principal de folosință exclusivă;
- f) descrierea completă și exactă a drepturilor accesorii de folosință exclusivă, indicarea cotei de contribuție specială a titularilor acestor drepturi și identificarea primului titular al fiecărui drept accesoriu de folosință exclusivă;
- g) dacă există, toate derogările de la principiul proporționalității în suportarea cheltuielilor, inclusiv a cheltuielilor pe care le suportă doar anumite categorii de proprietari;
- h) forma de administrare inițială a condominiului (asociație sau comunitate);
- i) dreptul asupra terenului.

(3) Actul de constituire poate cuprinde și alte prevederi referitoare la condominiu dacă nu contravin legii.

(4) Actul de constituire a condominiului se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute.

(5) La actul de constituire se anexează documentația de proiect și autorizația de construire a clădirii condominiului (cu excepția cazului în care, la data încheierii actului de constituire, clădirea condominiului este dată în exploatare, este înregistrată în registrul bunurilor imobile și descrierea ei din actul de constituire corespunde cu starea reală a clădirii), precum și, în cazul organizării proprietarilor în asociație, hotărârea de înființare a asociației conform art. 22, semnate de părțile actului de constituire a condominiului.

(6) Dacă actul de constituire a condominiului prevede ca formă juridică de organizare a proprietarilor asociația, părțile actului de constituire vor depune actul de constituire a condominiului atât la organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, cât și la structura teritorială a organului înregistrării de stat împreună cu hotărârea de înființare a asociației. Suspendarea examinării sau respingerea, în temeiurile prevăzute de legislație, a cererii de către unul dintre organele menționate atrage suspendarea examinării sau respingerea cererii depuse la celălalt organ. Organul care a suspendat examinarea sau a respins cererea informează celălalt organ despre acest fapt. Dacă actul de constituire a condominiului prevede ca formă juridică de organizare a proprietarilor comunitatea, părțile actului de constituire a condominiului vor depune acest act la organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil.

(7) Dacă la momentul constituirii asociației componentele condominiului se află în curs de construire, activitatea asociației este suspendată până în data dării în exploatare a cel puțin o clădire din condominiu ori, dacă este mai devreme, până în data convocării primei adunări generale a asociației.

Articolul 6. Înregistrarea condominiului în registrul bunurilor imobile

(1) Condominiul este constituit din data efectuării înregistrărilor în registrul bunurilor imobile în temeiul actului de constituire ori în alte temeiuri prevăzute de lege.

(2) Dreptul de proprietate exclusivă asupra unităților și dreptul de proprietate comună apar prin înregistrarea lor în registrul bunurilor imobile în condițiile prevăzute de Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

(3) Clădirea care urmează a fi construită, unitățile și cotele-părți aferente acestora sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile cu mențiunea „bun viitor” conform actului de constituire a condominiului, documentației de proiect și autorizației de construire.

Articolul 7. Organizarea proprietarilor din condominiu

(1) În condițiile prezentei legi, proprietarii din condominiu sunt organizați în asociație sau, în lipsa acesteia, în comunitate.

(2) Hotărârea de înființare a asociației se adoptă, după caz:

- a) la etapa constituirii condominiului, conform art. 5;
- b) la etapa existenței unei comunități, conform art. 87; sau

c) la etapa transformării din altă formă juridică de organizare, conform art. 91.

(3) În cazul în care condominiul este format din mai mult de 15 unități în condominiul, proprietarii din condominiul sunt obligați să se organizeze în asociație.

Articolul 8. Modificarea actului de constituire a condominiului

(1) Actul de constituire a condominiului poate fi modificat doar printr-un act de modificare încheiat de către proprietarii care dețin 2/3 cote-părți din condominiul, cu condiția că modificările planificate nu contravin legislației privind calitatea în construcții și nu alterează semnificativ decorul ei arhitectural. Prin derogare, în cazul când la data întocmirii actului de constituire a condominiului construcția are statut de bun viitor, cotele-părți definitive sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile în temeiul actului de modificare a actului de constituire a condominiului încheiat de către cel ce asigură construirea, întocmit pe baza actelor de recepție a clădirii.

(2) Actul de modificare produce efecte față de toți proprietarii de la înregistrarea modificărilor în registrul bunurilor imobile. Actul de modificare nu poate diminua drepturile proprietarilor care nu l-au încheiat, cu excepția diminuării cotei-părți ca urmare a creării de noi unități, a desființării sau a modificării unităților existente.

(3) Schimbarea formei juridice de organizare a proprietarilor din comunitate în asociație sau din asociație în comunitate nu atrage modificarea actului de constituire a condominiului. Hotărârea de înființare a asociației se adoptă conform art. 87.

Articolul 9. Desființarea condominiului

Condominiul se desființează:

a) în cazul în care toate unitățile au devenit proprietatea unui proprietar, la cererea acestuia, în conformitate cu legislația privind formarea bunurilor imobile;

b) în baza dosarului tehnic elaborat și a contractului încheiat în scris, sub sancțiunea nulității, între toți proprietarii din condominiul prin care drepturile de proprietate exclusivă se sting și fie se instituie regimul de proprietate comună pe cote-părți asupra tuturor bunurilor care formau condominiul, fie toate bunurile care formau condominiul se împart în natură în conformitate cu legislația;

c) în cazul pieirii fortuite sau al distrugerii clădirii, cu aplicarea art. 20.

Articolul 10. Componentele condominiului

Pot fi organizate sub formă de condominiu:

- a) un teren cu una sau mai multe clădiri cu două sau mai multe unități și părți comune;
- b) un teren cu un ansamblu rezidențial format din mai multe case individuale și/sau clădiri cu altă destinație, amplasate izolat, înșiruit sau cuplat, în care există unități și părți comune;
- c) orice alte clădiri care au în componență unități deținute cu drept de proprietate exclusivă, precum și un teren, amenajări și/sau servicii, care fac obiect de drept al proprietății comune pe cote-părți.

Articolul 11. Părțile comune

(1) Constituie părți comune următoarele:

- a) terenul, în hotarele stabilite, pe care sunt amplasate clădirea și anexele, compus atât din suprafața construită, cât și din cea neconstruită, care, potrivit naturii sau destinației clădirii, asigură accesul, exploatarea corespunzătoare a clădirii și deservirea proprietarilor. Delimitarea hotarelor acestui teren se efectuează în conformitate cu legislația și documentația de urbanism, respectând reglementările privind spațiul minim necesar pentru zonele rezidențiale (zonă de odihnă, teren de joacă, locuri de parcare etc.);
- b) clădirea propriu-zisă cu toate anexele, elementele de echipament comun, inclusiv părțile de infrastructură aferente acestora care traversează unitățile și părțile comune;
- c) fundația, locurile de trecere, scările și casa scărilor, coridoarele, pereții perimetrali și despărțitori dintre proprietăți și/sau spații comune și subsolul, destinate folosinței în comun, coșurile de fum, holurile, rețelele de alimentare cu apă potabilă și apă caldă menajeră și rețelele de canalizare, rețelele electrice, de comunicații electronice, de alimentare cu energie termică și gaze de la bransament/racord până la punctul de distribuție către unitățile aflate în proprietate exclusivă, canalele pluviale, paratrăsnetele, antenele colective, podul și pivnițele, destinate folosinței în comun, boxele, spălătoria, uscătoria, ascensorul, interfonul (partea de instalație de pe proprietatea comună), rezervoarele de apă, centrala termică proprie a clădirii, tubulatura de evacuare a deșeurilor menajere, structura de rezistență, fațadele, acoperișul, terasele;
- d) alte spații din clădire care nu aparțin proprietarilor în exclusivitate și care sunt concepute pentru a satisface nevoile sociale și de viață ale proprietarilor, inclusiv spațiul destinat agrementului, dezvoltării culturale, educației fizice și sportului, terenul de joacă pentru copii;
- e) curțile, grădinile și căile de acces amplasate în limitele terenului condominiului.

(2) Punctele de delimitare a rețelilor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelilor și instalațiilor publice sunt:

1) la rețelele de alimentare cu apă – ieșirea din echipamentul de măsurare (contorul) instalat în subsolul/etajul tehnic al blocului locativ, conform avizului de branșare eliberat de către operatorul de serviciu;

2) la rețelele de canalizare – căminul de racord la rețeaua publică în sensul de scurgere a apei uzate;

3) la rețelele de alimentare cu energie termică prin sistem centralizat – ultimele flanșe de la a treia și a patra vană după nodul de elevator, după cum urmează:

a) în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța furnizorului – peretele exterior al clădirii PTI la ieșirea rețelelor termice;

b) în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța consumatorului – peretele exterior al blocului locativ;

c) în cazul blocurilor locative cu noduri de elevator – ultimele flanșe la vanele a treia și a patra;

d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – ventilele după nodul de evidență;

e) în cazul blocurilor locative fără subsol – peretele exterior al blocului locativ.

(3) În caz de distrugere sau demolare a clădirii, terenul pe care a fost amplasată clădirea, inclusiv terenul destinat exploatarea instalațiilor de întreținere a clădirii și amenajare a teritoriului, se menține cu drept de proprietate comună pe cote-părți a proprietarilor în conformitate cu cota-parte la momentul distrugerii sau demolării. Coproprietarii posedă, folosesc și dispun în continuare de acest teren în conformitate cu legislația.

(4) De asemenea devin părți comune terenurile învecinate ori construcțiile învecinate condominiului dobândite de către asociație în baza hotărârii adunării generale, chiar dacă asociația este indicată drept proprietar în registrul bunurilor imobile.

Articolul 12. Cota-parte

(1) Cota-parte este egală cu raportul dintre suprafața totală a unității și suma suprafețelor totale ale tuturor unităților din condominiu. Cota-parte se exprimă în procente cu rotunjirea până la sutimi. Suma tuturor cotelor-părți trebuie să fie egală cu 100%. În cazul în care în registrul bunurilor imobile nu este indicată cota-parte ori ea nu corespunde situației reale, calcularea cotei-părți se efectuează, la cererea asociației, proprietarului din condominiu ori altei persoane interesate, de către organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil sau de alte întreprinderi autorizate care execută lucrări cadastrale. Mărimea cotei-părți recalculate se înregistrează în registrul bunurilor imobile.

(2) În cazul în care dreptul de proprietate asupra unei unități aparține mai multor proprietari, cota-parte calculată este atribuită unității, iar raporturile de coproprietate între aceștia se reglementează conform Codului civil.

(3) Modalitatea de calculare a cotei-părți este identică pentru toți proprietarii care dispun de aceleași drepturi, indiferent de destinația unității.

(4) Nu se permite determinarea cotei-părți pentru una sau mai multe încăperi izolate dintr-o clădire dacă în întreg spațiul util al acestei clădiri nu au fost formate încăperi izolate.

(5) Regulamentul cu privire la modul de calculare a cotelor-părți, inclusiv în clădirile existente, se aprobă de Guvern în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 13. Dreptul de proprietate în condominiu

(1) Dreptul de proprietate exclusivă asupra unității și cota-parte din dreptul de proprietate comună formează o unitate indivizibilă și nu pot fi înstrăinate sau grevate separat. În acest caz, ceilalți proprietari din condominiu nu dețin dreptul de preemțiune prevăzut de art. 552 din Codul civil nr. 1107/2002.

(2) La schimbarea titularului dreptului de proprietate exclusivă asupra unității, la noul proprietar trece de drept, chiar dacă acest efect nu s-a stipulat expres, și cota-parte din dreptul de proprietate comună.

(3) Proprietarul din condominiu nu poate cere separarea în natură a cotei-părți deținute de el în proprietatea comună.

Articolul 14. Dreptul principal de folosință exclusivă

(1) Prin hotărârea adunării generale, adoptată cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu, dreptul de folosință exclusivă asupra unor spații din părțile comune, perpetuă sau temporară, se poate acorda unui proprietar de unitate dacă aceasta nu contravine destinației spațiului din părțile comune (dreptul principal de folosință exclusivă).

(2) Dreptul principal de folosință exclusivă se înregistrează în registrul bunurilor imobile. Dispozițiile legale privind drepturile reale imobiliare se aplică în mod corespunzător dreptului principal de folosință exclusivă.

(3) Titularul dreptului principal de folosință exclusivă poate transmite terților în folosință spațiul care face obiectul dreptului său.

(4) Dreptul principal de folosință exclusivă poate fi transmis doar altui proprietar din condominiu. Dreptul principal de folosință exclusivă poate fi ipotecat atât altui proprietar din condominiu, cât și terților.

(5) Titularul dreptului principal de folosință exclusivă exercită, în mod liber, drepturile prevăzute la alin. (3) și (4), fără consimțământul celorlalți proprietari din condominiu și fără aplicarea vreunui drept legal de preemțiune.

(6) Actul juridic prin care s-a dispus de unitate se răsfrânge asupra dreptului principal de folosință exclusivă doar dacă acest efect s-a stipulat expres.

Articolul 15. Dreptul accesoriu de folosință exclusivă

(1) Prin hotărârea adunării generale, adoptată cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu, se poate atribui contra cost, dacă nu se decide altfel în adunarea generală a proprietarilor, unui sau mai multor proprietari folosință exclusivă a terasei, a grădinii, a acoperișului sau a altor părți comune ca drept accesoriu, legat inseparabil de dreptul de proprietate exclusivă asupra unității (drept accesoriu de folosință exclusivă).

(2) Actul juridic prin care s-a dispus de unitate se răsfrânge asupra dreptului accesoriu de folosință exclusivă chiar dacă acest efect nu s-a stipulat expres.

Articolul 16. Reconstrucția clădirii din condominiu și alte lucrări

(1) Reconstrucția care presupune efectuarea lucrărilor de supraetajare, mansardare, modernizare, modificare, replanificare cu extinderea volumului, de consolidare a carcasei de rezistență sau a elementelor portante și de reparație capitală a clădirii din condominiu în scopul extinderii volumului încăperilor, cu păstrarea indicilor tehnico-economici generali ai obiectului în reconstrucție și a decorului arhitectural al condominiului, se efectuează cu condiția:

1) încheierii prealabile a unui contract de societate civilă ori a altui contract corespunzător între asociație, pe de o parte, și dobânditorii noilor unități formate și beneficiarii modificării unităților existente, pe de altă parte. Acest contract prevede:

a) modalitatea de finanțare a lucrărilor de reconstrucție, contribuțiile la fond și termenele de plată a contribuțiilor stabilite;

b) estimarea volumelor de lucrări care urmează a fi executate cu forțele proprii ale proprietarilor;

c) plățile și/sau alte prestații efectuate în folosul proprietarilor din condominiu în schimbul admiterii lucrărilor de reconstrucție;

2) aprobării actului de modificare a actului de constituire a condominiului conform art. 8, la care se va anexa documentația de proiect și autorizația de construire aferentă.

(2) Dispozițiile art. 6 se aplică în mod corespunzător la înregistrarea în registrul bunurilor imobile a noilor unități sau a modificărilor la unitățile existente, precum și a drepturilor asupra lor.

(3) Lucrările de îmbunătățire a confortului clădirii, inclusiv a rețelelor ingineresti, a elementelor infrastructurii de folosință comună și a altora asemenea în limitele parametrilor existenți, se efectuează cu condiția aprobării prealabile prin hotărârea adunării generale, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Proprietarul poate îmbunătăți sau modifica unitatea pe care o deține, fără a pune în pericol integritatea structurală a clădirii sau a spațiilor altor proprietari și fără modificarea comunicațiilor ingineresti.

(5) Toți proprietarii sunt obligați să ia măsuri necesare pentru consolidarea sau modernizarea clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică, astfel încât să fie asigurate cerințele minime de performanță energetică în conformitate cu actele normative în domeniu. Indiferent de natura intervențiilor, se va menține decorul arhitectural al condominiului.

(6) În clădirile afectate de seisme, proprietarii sunt obligați să ia măsuri de urgență pentru consolidarea acestora, să contribuie cu cota lor de contribuție la finanțarea lucrărilor, precum și să solicite sprijinul financiar și/sau material al autorităților publice.

(7) Lucrările de reconstrucție menționate la alin. (1) din prezentul articol se efectuează cu respectarea legislației în domeniul construcțiilor, a Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor și a Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe.

Articolul 17. Drepturile proprietarului

(1) Proprietarul are dreptul:

a) să folosească unitatea conform destinației, în corespundere cu dispozițiile prezentei legi, ale actului de constituire a condominiului și ale regulamentului condominiului;

b) să folosească părțile comune conform destinației, cu respectarea prezentei legi, a actului de constituire a condominiului și a regulamentului condominiului.

(2) Proprietarul, precum și altă persoană care are dreptul de folosință asupra unității au dreptul să ceară altor proprietari ca unitățile lor și părțile comune să fie folosite conform prezentei legi, actului de constituire a condominiului și regulamentului condominiului.

(3) Proprietarul are dreptul să transmită unitatea în locațiune sau în alt mod de folosință fără a aduce atingere drepturilor celorlalți proprietari, cu înștiințarea obligatorie a administratorului.

Articolul 18. Obligațiile proprietarului

(1) Proprietarul trebuie să se comporte cu bună-credință și să respecte interesele legitime ale celorlalți proprietari în raporturile dintre ei și în raporturile sale cu asociația.

(2) Proprietarul trebuie să folosească unitatea asigurând buna vecinătate în raport cu ceilalți proprietari, inclusiv în sensul respectării normelor de exploatare a unității. Proprietarul trebuie să tolereze folosința de către ceilalți proprietari a unităților lor cu aceeași atitudine de bună vecinătate.

(3) Proprietarul este obligat, din cont propriu, să mențină în stare bună și să repare la timp unitatea ce îi aparține, în condițiile și cu respectarea legislației privind calitatea în construcții.

(4) Cu un preaviz de 3 zile, proprietarul este obligat:

a) să permită accesul în unitate al reprezentanților asociației, ai furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice, ai prestatorilor de servicii intermediare și servicii contractate individual de proprietar atunci când este necesară inspectarea, repararea sau înlocuirea elementelor din bunurile proprietate comună sau a elementelor de infrastructură asociată rețelilor publice de comunicații electronice la care se poate avea acces numai din respectiva unitate. Pentru prevenirea sau înlăturarea imediată a consecințelor unei avarii sau calamități naturale, preavizul nu este necesar;

b) să permită accesul în unitate al reprezentanților prestatorilor de servicii intermediare și servicii contractate individual de proprietar pentru verificarea corectitudinii montării și funcționării echipamentelor de măsurare a volumului de apă potabilă și apă caldă menajeră, gaze naturale, energie termică și pentru citirea indicilor;

c) să permită accesul în unitate al reprezentanților furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice pentru prevenirea sau înlăturarea consecințelor calamităților naturale ori înlăturarea unor deranjamente apărute în rețea, în scopul asigurării continuității furnizării rețelilor sau serviciilor de comunicații electronice.

(5) Proprietarilor și celor care ocupă unitatea li se interzice să desfășoare, atât în unități, cât și în părțile comune, activități interzise de regulamentul

condominiului, activități care dăunează bunurilor sau care sunt antisănătore, dăunătoare sănătății, periculoase sau ilicite.

(6) Proprietarul este obligat să asigure respectarea dispozițiilor alin. (1)–(5) de către membrii familiei sale, locatari, alte persoane care se folosesc de unitate, precum și de către vizitatorii acestora.

(7) Proprietarul trebuie să organizeze administrarea și întreținerea unității și în lipsa sa.

(8) În cazul în care proprietarul sau posesorul unității a cauzat prejudicii altor proprietari sau terților, proprietarul este obligat să repare prejudiciul în conformitate cu legislația.

(9) În scopul aplicării art. 2015 și 2016 din Codul civil nr. 1107/2002, proprietarul din condominiu răspunde pentru unitatea sa, iar asociația răspunde pentru părțile comune. Răspunderea asociației pentru părțile comune reprezintă o cheltuială care se repartizează proprietarilor din condominiu, cu excepția cazului în care asociația are, conform legii sau contractului, dreptul de a recupera această cheltuială de la o altă persoană responsabilă.

(10) Proprietarii din clădirile aflate în pericol de avariere sunt obligați să ia măsuri pentru reducerea riscului de prăbușire a clădirii. Aceeași obligație revine asociației.

Articolul 19. Înlăturarea încălcărilor

(1) Asociația poate cere prin acțiune în instanța de judecată:

a) să se oblige un proprietar să aducă unitatea acestuia la o stare conformă prezentei legi, actului de constituire a condominiului și regulamentului condominiului;

b) să fie autorizată asociația însăși să asigure conformarea unității proprietarului cu prezenta lege, actul de constituire a condominiului și regulamentul condominiului;

c) să se oblige proprietarul să ramburseze cheltuielile suportate ori care vor fi suportate de către asociație conform lit. b) ori pentru înlăturarea încălcării de către proprietar a prezentei legi, a actului de constituire a condominiului sau a regulamentului condominiului.

(2) Dreptul la acțiunea în justiție prevăzută la alin. (1) este imprescriptibil.

(3) Acțiunea prevăzută la alin. (1) poate fi înaintată și de către oricare proprietar.

Articolul 20. Distrugerea totală sau parțială a clădirii condominiului

(1) În cazul în care clădirea piere sau este distrusă în întregime ori într-o proporție de cel puțin $\frac{3}{4}$ din volumul ei, fiecare dintre proprietari poate cere partajul terenului și al materialelor prin vânzare, dacă nu s-a convenit altfel.

(2) În caz de distrugere a unei părți mai mici de $\frac{3}{4}$ a clădirii, adunarea generală hotărăște asupra reconstrucției părților comune ale clădirii, fiecare proprietar fiind obligat să contribuie proporțional cotei-părți.

Capitolul III
ASOCIAȚIA DE PROPRIETARI DIN CONDOMINIU

Secțiunea 1
Dispoziții generale

Articolul 21. Organizarea tuturor proprietarilor dintr-un condominiu într-o singură asociație

(1) Toți proprietarii dintr-un condominiu sunt membri, prin efectul prezentei legi, ai aceleiași asociații de proprietari din condominiu (în continuare – *asociație*).

(2) O asociație are în calitate de membri doar proprietarii unui singur condominiu.

(3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (2), o asociație poate cuprinde proprietarii mai multor condominii în condițiile secțiunii a 8-a din prezentul capitol. În acest caz se aplică dispozițiile speciale ale secțiunii menționate.

Articolul 22. Înființarea asociației

(1) Asociația este înființată în baza hotărârii de înființare, din data înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(2) Hotărârea de înființare a asociației se adoptă conform art. 7 alin. (2). Aceasta trebuie să fie în formă scrisă și să conțină lista și semnăturile proprietarilor ori reprezentanților care adoptă hotărârea. Statutul asociației se anexează la hotărârea de înființare a asociației și este parte integrantă a hotărârii.

(3) Denumirea asociației trebuie să conțină:

a) cuvintele „Asociația de Proprietari din Condominiu” sau abrevierea acestora – „APC”; și

b) elemente de identificare stabilite prin hotărâre de Guvern.

(4) Asociația nu se poate transforma într-o persoană juridică cu o altă formă juridică de organizare.

(5) Administratorul asociației poate cere notarea asociației în registrul bunurilor imobile în privința terenului și a clădirii condominiului.

(6) Competența recunoscută de prezenta lege asociației nu este limitată de existența unei notări, în registrul bunurilor imobile în privința terenului sau clădirii condominiului, în folosul unui terț. Asociația are dreptul de a cere oricând rectificarea registrului bunurilor imobile.

(7) Asociația este o persoană juridică necomercială (neprofitabilă) care nu are ca scop obținerea profitului și distribuirea acestuia între membrii ei.

Articolul 23. Statutul asociației

(1) În statutul asociației se indică:

- a) forma juridică de organizare;
- b) denumirea deplină;
- c) sediul;
- d) adresa și numărul cadastral al clădirii condominiului ai cărei proprietari din condominiu sunt membri ai asociației;
- e) organele de conducere și control;
- f) sistemul de vot aplicabil la adunarea generală conform art. 38;
- g) alte date permise de prezenta lege.

(2) Statutul asociației:

a) trebuie elaborat compact și pe înțeles, fără a repeta dispozițiile prezentei legi decât în măsura strict necesară prezentării contextului;

b) sub sancțiunea nulității absolute, nu poate deroga de la dispozițiile prezentei legi în detrimentul proprietarului din condominiu. În special, statutul asociației nu poate modifica cerințele de cvorum și de vot ale organelor asociației și nu poate reduce competențele adunării generale a asociației.

(3) Ministerul de resort publică un model recomandat de statut al asociației, după consultare cu autoritățile și publicul larg. Agenția Servicii Publice propune solicitanților utilizarea modelului de statut publicat de ministerul de resort. Modelul recomandat al statutului nu are caracter obligatoriu.

Articolul 24. Calitatea de consumator a asociației și a proprietarului

(1) Asociația care administrează condominiul cu destinație locativă are, în sensul legislației civile, calitate de consumator și se bucură de protecția juridică care corespunde acestei calități:

- a) în raporturile ei cu un proprietar din condominiu în al cărei temei asociația are dreptul la o plată;
- b) în raporturile ei cu un profesionist, în sensul art. 3 din Codul civil nr. 1107/2002, în al cărei temei asociația are o obligație de plată;
- c) în raporturile rezultate din contractele privind serviciile intermediare.

(2) Persoana fizică proprietară a unității cu destinație locativă are, în raporturile reglementate de prezenta lege la care este parte asociația ori furnizorii de servicii, calitate de consumator.

Articolul 25. Calitatea de membru al asociației

(1) Fiecare proprietar este membru al asociației din data dobândirii dreptului de proprietate asupra unității. Calitatea de membru al asociației încetează prin încetarea calității de proprietar sau prin dizolvarea asociației.

(2) Calitatea de membru al asociației nu se înscrie în registrul de stat al persoanelor juridice. Administratorul asociației ține evidența proprietarilor pe baza datelor din registrul bunurilor imobile și o actualizează conform prezentei legi.

(3) Organul care deține registrul bunurilor imobile este obligat să elibereze, în formă electronică, la cererea asociației, lista proprietarilor unităților din blocurile de locuit ale condominiilor asociației. Asociația este scutită de plata pentru furnizarea acestei informații o dată într-un an calendaristic.

Articolul 26. Subrogarea de către noul proprietar

(1) Noul proprietar al unității se subrogă în toate drepturile și obligațiile fostului proprietar care rezultau din calitatea de membru al asociației și de proprietar conform prezentei legi.

(2) În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra unității, cu excepția unei executări silite sau a procedurii de insolabilitate, dobânditorul unității poartă răspundere solidară cu transmitătorul față de asociație și furnizorul de servicii intermediare pentru obligațiile transmitătorului scadente la data transmiterii care rezultau din calitatea acestuia de proprietar al unității. Răspunderea dobânditorului pe acest temei este limitată la valoarea unității.

(3) La încheierea actelor de înstrăinare a unității, proprietarul este obligat să facă dovadă dobânditorului privind datoriile scadente, dar neplătite ale proprietarului față de asociație printr-un certificat eliberat de asociație, cu excepția cazului în care părțile actului de înstrăinare renunță în mod expres la dezvăluirea acestei informații. Clauza care derogă de la dispozițiile alin. (1) și (2) este lovită de nulitate absolută. Dreptul dobânditorului la rambursarea datoriilor înstrăinătorului rămâne neafectat dacă contractul nu prevede altfel.

Articolul 27. Obligația de informare a noului proprietar

(1) Noul proprietar trebuie să notifice asociația despre dobândirea dreptului de proprietate asupra unității în termen de o săptămână de la dobândire, anexând copia de pe oricare dovadă satisfăcătoare în acest sens.

(2) Proprietarul care nu a notificat asociația în modul stabilit la alin. (1) este decăzut din dreptul de a cere anularea hotărârilor adunării generale, inclusiv fiindcă fostul proprietar a votat în locul lui, precum și de a invoca alte încălcări ale drepturilor sale ori alte inconveniente pe care le suferă dacă ele sunt cauzate de neîndeplinirea obligației de notificare în modul stabilit la alin. (1).

(3) Dacă proprietarul nu a notificat asociația în modul stabilit la alin. (1), asociația are dreptul să solicite dovezi suficiente privind proprietarul actual de la proprietarul anterior, de la presupusul nou proprietar ori de la posesorul de fapt al unității.

(4) Dacă în termen de o săptămână de la solicitarea conform alin. (3) nu primește dovezi suficiente privind proprietarul actual al unității, asociația are dreptul să solicite o informație oficială din registrul bunurilor imobile și să ceară rambursarea cheltuielilor suportate conform prezentului alineat de la proprietarul actual al unității.

Articolul 28. Scopul și capacitatea civilă a asociației

(1) Asociația se înființează în conformitate cu prezenta lege și este în drept să desfășoare genuri de activitate ce țin de realizarea scopurilor care rezultă din prezenta lege, inclusiv:

a) organizarea procesului de luare a hotărârilor de către proprietarii din condominiu și executarea lor în raporturile cu fiecare proprietar și cu terții;

b) reprezentarea intereselor membrilor săi pentru dobândirea drepturilor asupra părților comune ori lărgirea acestor drepturi sau a suprafeței părților comune; administrarea, deservirea, exploatarea, reabilitarea, modernizarea, reconstrucția părților comune și construcția încăperilor suplimentare și a obiectelor de uz comun în condominiu;

c) repartizarea cheltuielilor asociației conform prezentei legi și asigurarea colectării lor; formarea fondurilor și a rezervelor pentru implementarea scopurilor asociației;

d) încheierea contractelor privind serviciile intermediare și asistarea la derularea lor, în limitele prezentei legi, sau, după caz, asigurarea procesului de încheiere a contractelor între furnizori de servicii și proprietari;

e) darea în locațiune a elementelor din părțile comune;

f) asigurarea folosinței unității și părților comune de către persoanele îndreptățite în modul și în condițiile care rezultă din prezenta lege;

g) informarea proprietarilor și a autorităților competente despre toate aspectele care țin de condominiu și asociație.

(2) Asociația are dreptul să deschidă și să opereze conturi bancare conform necesităților sale.

(3) Proprietarii poartă răspundere subsidiară și proporțională cotei de contribuție pentru obligațiile asumate de asociație în temeiul hotărârii adunării generale a proprietarilor ori al prezentei legi.

(4) Asociația poate fonda asociații obștești în condițiile Legii nr. 86/2020 privind organizațiile necomerciale, precum și poate deveni membru al acestora.

(5) Asociației îi este interzis să încheie acte juridice privind înstrăinarea gratuită a bunurilor sau a drepturilor asociației, inclusiv privind remiterea datoriei, renunțarea gratuită la un drept dobândit, precum și acte juridice privind constituirea unei garanții reale sau personale pentru a garanta obligațiile unui terț.

Articolul 29. Regulamentul condominiului și alte regulamente

(1) Adunarea generală poate adopta un regulament al condominiului, care cuprinde reguli de comportament al proprietarilor și al altor subiecți menite să asigure ordinea și buna funcționare a condominiului, precum și modul de folosire a părților comune, inclusiv reguli privind:

a) deținerea animalelor. În special, sunt nule prevederile din regulament care interzic deținerea de animale dacă aceasta este conformă cu uzanțele și regulile sanitare;

b) instalarea dispozitivelor de uscare a rufelor ori a aparatelor de aer condiționat în exteriorul clădirii;

c) controlul zgomotului;

d) gestiunea deșeurilor;

e) fumatul;

f) locurile de parcare;

g) locurile de joacă și recreere.

(2) Regulamentele asociației nu se supun înregistrării de stat.

(3) Regulamentele asociației se redactează pe înțeles și succint.

(4) Regulamentele adoptate prin hotărârea adunării generale sunt obligatorii pentru toți proprietarii, pentru asociație și organele asociației.

Articolul 30. Nulitatea dispozițiilor statutului și ale regulamentelor

Sunt lovite de nulitate absolută dispozițiile statutului asociației ori ale regulamentelor asociației care:

- a) contravin dispozițiilor prezentei legi ori altor dispoziții legale imperative;
- b) limitează drepturile unui sau mai multor proprietari în mod disproporționat scopului urmărit prin limitare.

Articolul 31. Folosirea mijloacelor de comunicare electronică

(1) Proprietarul poate notifica asociația, prin cerere scrisă, cu privire la adresa sa de poștă electronică sau alt mijloc de comunicare electronică la care intenționează să primească înștiințări, facturi și informații de la asociație și prin intermediul căruia va depune cereri și își va exprima dreptul de vot în raporturile cu asociația.

(2) Asociația poate implementa soluții electronice de comunicare și votare, inclusiv prin poșta electronică, prin platforma e-Condominiu și altele. Soluțiile electronice organizate de către asociație și puse la dispoziția proprietarilor vor fi comunicate în prealabil prin intermediul panourilor informative sau al altor modalități de comunicare.

(3) Proprietarul poate oricând notifica asociația despre o nouă adresă de poștă electronică sau un alt mijloc de comunicare electronică.

(4) În cazul prevăzut la alin. (1) sau (2), asociația este obligată să comunice înștiințările, facturile și informațiile pe suport de hârtie, precum și, la solicitare, prin mijlocul de comunicare electronică notificat. În cazul în care asociația are capacitate de comunicare electronică și proprietarul a renunțat în mod expres, prin cerere scrisă, la dreptul de a primi înștiințări, facturi și informații pe suport de hârtie, asociația va asigura comunicarea acestora doar prin mijloace de comunicare electronică.

(5) Notificarea prevăzută la alin. (1), (2) sau (3) devine caducă din momentul în care asociația ia cunoștință despre schimbarea proprietarului unității respective.

Secțiunea a 2-a Organele asociației

Articolul 32. Organele de conducere și control ale asociației

(1) Organele asociației sunt:

- a) adunarea generală sau, după caz, adunarea cu interes special;
- b) consiliul;
- c) administratorul asociației;
- d) cenzorul sau comisia de cenzori.

(2) Adunarea generală poate hotărî să nu desemneze un consiliul sau o comisie de cenzori. În acest caz, administratorul asociației trebuie să pună chestiunea privind desemnarea organului lipsă la fiecare adunare generală anuală.

(3) Adunarea generală poate institui și alte organe ale asociației.

(4) Atribuțiile adunării generale nu pot fi limitate.

(5) Mandatul de membru al organelor asociației, acordat de adunarea generală, nu poate fi mai mare de 3 ani și poate fi reînnoit. Mandatul de membru al organului asociației se prelungește de drept până la data desemnării unei alte persoane în funcția respectivă.

Articolul 33. Participarea proprietarilor în organele asociației

(1) Proprietarii participă gratuit la activitățile organelor asociației, cu excepția cazului în care bugetul anual al asociației prevede o remunerare în acest sens, mărimea acesteia fiind stabilită și aprobată de adunarea generală.

(2) În cazul în care membrii organelor asociației au fost desemnați înainte de darea în exploatare a clădirii condominiului, mandatul lor expiră la prima adunare generală după data dării în exploatare.

(3) Membrii organelor asociației nu sunt salariați ai asociației.

Articolul 34. Adunarea generală și competențele ei

(1) Adunarea generală este organul suprem de conducere al asociației și este formată din toți proprietarii din condominiul.

(2) Hotărârile adunării generale adoptate în condițiile legii sunt obligatorii pentru toți proprietarii din condominiu, inclusiv cei care nu au participat la adunare ori au votat împotriva, precum și pentru toate organele asociației.

(3) Adunarea generală are următoarele competențe exclusive:

a) aprobă modificări și completări la statutul asociației ori aprobă statutul în redacție nouă;

b) aprobă bugetul anual al asociației (veniturile planificate și cheltuielile planificate);

c) aprobă mărimea contribuției la fond și a altor contribuții prevăzute de prezenta lege;

d) aprobă fiecare utilizare a mijloacelor fondului, cu excepția celor prevăzute de bugetul anual aprobat;

e) aprobă dările de seamă anuale ale celorlalte organe ale asociației;

f) aprobă situațiile financiare anuale;

g) aprobă condițiile de contractare a lucrărilor necesare pentru întreținerea, reparația și modernizarea părților comune, inclusiv îmbunătățirea eficienței energetice, și bugetul alocat pentru acestea; în caz de necesitate, aprobă mărimea contribuțiilor proprietarilor pentru acoperirea acestor cheltuieli;

h) aprobă condițiile contractelor încheiate de asociație care au ca obiect serviciile intermediare, cu excepțiile prevăzute la art. 49 alin. (2);

i) desemnează și revocă, înainte de expirarea mandatului, administratorul asociației, membrii consiliului (inclusiv, după caz, președintele consiliului) și ai comisiei de cenzori (cenzorul), precum și membrii altor organe instituite de adunarea generală;

j) aprobă mărimea remunerației administratorului asociației și a membrilor comisiei de cenzori (cenzorului), precum și alte condiții de angajare ori contractare a lor;

k) aprobă, modifică și revocă regulamentul condominiului și alte regulamente ale asociației;

l) aprobă planul anual și cel pe termen mediu (2–3 ani) privind administrarea, deservirea, exploatarea, reconstrucția, modernizarea, reabilitarea și alte activități de dezvoltare a condominiului;

m) aprobă condițiile pentru selectarea gestionarului; desemnează și revocă gestionarul; aprobă condițiile contractului de administrare și oricare modificare a lor;

n) aprobă condițiile primirii de către asociație a unei finanțări rambursabile (împrumut, credit, leasing etc.);

o) aprobă recunoașterea răspunderii juridice și efectuarea plăților asociației către persoanele față de care asociația este responsabilă conform art. 18 alin. (8), cu excepția cazului când asociația a fost obligată să plătească despăgubiri conform hotărârii definitive a instanței de judecată ori a plăților efectuate de societatea de asigurări în baza unei polițe de asigurare care acoperă riscul respectiv;

p) decide cu privire la obiectele și măsurile ce țin nemijlocit de necesitățile de întreținere și reparație a părților comune, prestarea serviciilor de folosință a unităților, precum și de necesitățile de serviciu și sociale ale salariaților asociației;

q) dacă nu este stabilit altfel, decide modul de repartizare a cheltuielilor pentru acoperirea diferenței dintre indicațiile echipamentului de măsurare (contorul) instalat la bransamentul condominiului sau al unei părți din condominiu și cele ale echipamentelor de măsurare (contoarelor) instalate la unități;

r) aprobă condițiile de transmitere în locațiune a părților comune;

s) avizează proiectul actului de modificare a condominiului;

t) aprobă instalarea ori menținerea pe oricare parte comună a:

– camerelor de supraveghere video;

– antenelor, a emițătoarelor și a altor dispozitive capabile să emită radiații;

– panourilor publicitare și a altor însemne care afectează decorul arhitectural al condominiului;

– sistemului de acces prin chei electronice;

– barierelor de acces și a gardului;

u) adoptă alte hotărâri ce țin de atribuțiile adunării generale conform prezentei legi.

(4) Se interzice limitarea competențelor adunării generale prevăzute la alin. (3) sau delegarea lor către alt organ al asociației ori către altă persoană.

(5) Statutul poate prevedea și alte competențe ale adunării generale.

(6) Adunarea generală poate hotărî pe oricare altă chestiune neprevăzută la alin. (3). Dacă chestiunea ține de atribuțiile unui alt organ existent al asociației, la examinarea chestiunii se va consulta opinia organului respectiv, însă neconsultarea nu afectează validitatea hotărârii adunării generale.

(7) Hotărârile adunării generale se adoptă prin vot deschis, dacă adunarea nu a hotărât altfel.

(8) Adunarea generală adoptă hotărâri în ședințe cu prezența proprietarilor, prin corespondență sau în formă mixtă, conform art. 35–43.

(9) În locul convocării și desfășurării ședinței adunării generale, adunarea generală poate adopta hotărâri prin semnarea unei hotărâri scrise de către proprietarii care dețin cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu, cu condiția, că pe pagina pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al hotărârii și se identifică asociația a cărei adunare generală adoptă hotărârea. În acest caz, proces-verbal nu se întocmește.

(10) Hotărârea scrisă menționată la alin. (9) poate fi inițiată inclusiv la ședința adunării generale cu prezență, cu condiția că se constată lipsa cvorumului și majoritatea proprietarilor prezenți își manifestă voința ad hoc de a iniția adoptarea hotărârii scrise conform alin. (9).

Articolul 35. Convocarea adunării generale și înștiințarea

(1) Adunarea generală este convocată cel puțin anual de către administratorul asociației:

- a) la inițiativa administratorului asociației;
- b) în baza hotărârii consiliului ori a cererii președintelui consiliului;
- c) în baza hotărârii comisiei de cenzori (cenzorului);
- d) la cererea în formă textuală a proprietarilor care dețin cel puțin 10% din unitățile condominiului.

(2) Adunarea generală se convoacă în termen de 14 zile de la recepționarea solicitării prevăzute la alin. (1) lit. b) sau c) ori a cererii prevăzute la alin. (1) lit. d). În cazul în care administratorul asociației nu convoacă adunarea generală în termenul prevăzut, adunarea generală se convoacă de către organul solicitant ori de către proprietarii solicitanți în mod independent.

(3) Oricând înainte de convocarea adunării generale, fiecare proprietar este în drept să ceară asociației includerea în ordinea de zi a adunării generale imediat următoare a anumitor chestiuni, cu condiția ca acestea să țină de competența adunării generale și să fie acceptate de majoritatea membrilor asociației prezenți la adunare. Asociația nu are dreptul să modifice formulările chestiunilor din ordinea de zi propuse de proprietar.

(4) Înștiințarea privind convocarea adunării generale include data și locul desfășurării adunării generale (în cazul adunării cu prezență sau în formă mixtă), ordinea de zi (cu includerea chestiunilor solicitate conform alin. (3)), locul și modul de a accesa materialele pregătitoare ale adunării aferente ordinii de zi, precum și informația privind prezența necesară pentru ca adunarea generală să se considere deliberativă (cvorum). Înștiințarea este transmisă în formă textuală în una dintre următoarele modalități, la alegerea persoanei care convoacă adunarea:

- a) personal, contra semnătură pe copia înștiințării sau în tabelul convocator, cu condiția că pe pagina tabelului convocator pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al înștiințării;
- b) prin plasare în căsuța poștală a unității, dacă proprietarul nu a cerut anterior excluderea acestei modalități de transmitere a înștiințărilor;
- c) prin trimitere poștală; sau
- d) conform art. 31.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4) lit. b), c) și d), perioada care trebuie să curgă între data plasării conform alin. (4) lit. b) sau, după caz, expedierii înștiințării conform alin. (4) lit. c) ori d) și data ședinței va fi de cel puțin 10 zile. Asociația nu este ținută să verifice dacă înștiințarea conform alin. (4) lit. b), c) sau d) a fost recepționată de către destinatar.

(6) Proprietarii sunt înștiințați despre adunare și participă la adunarea generală personal sau prin reprezentant împuternicit, inclusiv pe baza împuternicirilor întocmite de către proprietar în formă textuală.

(7) Orice viciu al neînștiințării și/sau încălcării modalității și a termenelor de înștiințare despre adunarea generală cu prezență sau în formă mixtă se consideră înlăturat în privința proprietarului care:

- a) a semnat în tabelul convocator conform alin. (4) lit. a); sau
- b) s-a înregistrat ca participant la adunarea generală respectivă conform art. 36 alin. (4).

Articolul 36. Desfășurarea adunării generale

(1) Adunarea generală cu prezență sau în formă mixtă se desfășoară în ziua, la ora și în locul indicate în înștiințarea de convocare expediată fiecărui proprietar. Organul asociației sau proprietarii care au convocat adunarea generală organizează înregistrarea proprietarilor și a voturilor reprezentate.

(2) Proprietarul poate fi prezent la adunarea generală fizic, prin video conferință sau prin oricare alt mijloc de comunicare electronică care permite identificarea persoanei și comunicarea bidirecțională. Măsurile tehnice și organizatorice pentru participarea proprietarilor care aleg o altă forma de participare decât prezența fizică se iau de către organizatorul ședinței.

(3) La adunare participă, personal ori prin reprezentant, proprietarul inclus în lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală, ținută de către asociație, precum și altă persoană care prezintă dovezi suficiente că a dobândit dreptul de proprietate asupra unității în condominiu.

(4) Nu poate participa la votare proprietarul care, în cazul participării cu prezență fizică, nu s-a înregistrat prin semnătură în lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală. Președintele ședinței înregistrează, prin semnătură proprie și printr-o mențiune, proprietarul care participă la adunarea generală prin video conferință ori alt mijloc de comunicare electronică menționat la alin. (2).

(5) Adunarea generală are cvorum și poate adopta hotărâri dacă sunt prezenți sau reprezentați proprietarii care dețin peste 1/2 din drepturile de vot.

(6) În lipsa cvorumului, organul sau proprietarii care au convocat adunarea stabilesc data la care adunarea generală va fi convocată repetat. Adunarea generală poate fi convocată repetat nu mai devreme de 48 de ore și nu mai târziu de 30 de zile de la data fixată inițial. În scopul satisfacerii cerințelor prevăzute la art. 35 alin. (4) și (5) în privința adunării generale repetate, înștiințarea privind convocarea adunării generale poate prevedea atât data adunării generale inițiale, cât și data adunării generale repetate în eventualitatea lipsei cvorumului la adunarea generală inițială.

(7) Adunarea generală repetată are cvorum dacă sunt prezenți sau sunt reprezentați proprietarii care dețin peste 1/4 din drepturile de vot. Aceasta are aceeași ordine de zi ca și adunarea generală inițială.

(8) Adunarea generală este prezidată de către președintele consiliului, iar dacă asociația nu are un președinte al consiliului – de către administratorul asociației sau de o altă persoană aleasă în calitate de președinte al ședinței prin votul majorității proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare. Procesul-verbal al adunării generale se întocmește de către secretarul adunării, ales prin votul majorității proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare.

(9) Adunarea generală hotărăște prin vot cu privire la chestiunile incluse în ordinea de zi. Adunarea generală poate decide asupra unor chestiuni incluse prin completarea ordinii de zi.

(10) La orice moment pe durata sa, adunarea generală poate adopta hotărâri care organizează desfășurarea adunării în curs, inclusiv modul luărilor de cuvânt, schimbarea președintelui adunării, exprimarea votului în mod deschis ori secret, prin ridicarea mâinii ori prin buletin.

(11) Fiecare participant la adunare alege limba în care să comunice în cadrul adunării. Președintele ședinței asistă, în măsura posibilității, participanții în depășirea barierelor lingvistice și a altor bariere de comunicare.

(12) Președintele ședinței are dreptul și obligația să ia următoarele măsuri:

a) să conducă ședința în mod eficient pentru prezentarea informației relevante luării deciziei de pe ordinea de zi, discutarea fondului problemei și economia timpului dedicat de către participanții la ședință;

b) să fie ferm cu participanții care doresc să ia cuvântul și să limiteze timpul alocat, frecvența cuvântărilor, precum și să asigure nedevierea de la chestiunea discutată de pe ordinea de zi;

c) să ceară participanților menținerea unui comportament și ton respectuos în cadrul ședinței, iar dacă aceștia nu se conformează, să le retragă cuvântul.

(13) Participantul care intenționează să prezinte un volum mare de informație la ședință are dreptul să o transmită în formă textuală printr-un mijloc de comunicare electronică organului care a convocat adunarea, nu mai târziu de 24 de ore înainte de ședință, iar acesta este obligat să o distribuie, pe aceeași cale, proprietarilor care au acceptat să comunice cu asociația prin mijloace de comunicare electronică.

(14) Regulamentele asociației pot să prevadă reguli adiționale privind comportamentul participanților la adunare.

(15) În cazul în care constată că nu poate lua măsurile prevăzute la alin. (13), președintele ședinței are dreptul și obligația să propună adunării generale adoptarea unei hotărâri de întrerupere a ședinței până la o oră ulterioară din aceeași zi ori din ziua imediat următoare. La ora hotărâtă de adunarea generală ședința continuă. Dacă la ședința continuată lipsește cvorumul, se întocmește procesul-verbal al ședinței desfășurate și se convoacă adunarea repetată pentru dezbateră chestiunilor rămase pe ordinea de zi.

Articolul 37. Votul necesar pentru adoptarea hotărârilor

(1) Hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare. În cazul adunării generale prin corespondență sau în formă mixtă, hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu.

(2) Se adoptă cu cel puțin 2/3 din voturile proprietarilor din condominiu hotărârea adunării generale privind:

a) dizolvarea asociației, numirea lichidatorului și aprobarea bilanțului de lichidare, în cazurile permise de lege;

b) aprobarea condițiilor primirii de către asociație a unei finanțări rambursabile (împrumut, credit, leasing etc.) dacă astfel suma tuturor finanțărilor rambursabile datorate de asociație va depăși suma totală a veniturilor incluse în bugetul anului precedent al asociației;

c) aprobarea bugetului anual al asociației (veniturile planificate, cheltuielile planificate și direcționarea acestor cheltuieli);

d) aprobarea quantumului cotei de contribuție, a contribuției la fondurile asociației și a altor deduceri și plăți prevăzute de prezenta lege și destinate finanțării proprietății comune (părților comune);

e) acordarea dreptului de folosință, inclusiv a servituților, asupra părților comune.

Articolul 38. Dreptul de vot al proprietarului

(1) Prin statut se stabilește sistemul de repartizare a voturilor la adunarea generală:

a) dreptul de proprietate exclusivă asupra unei unități acordă proprietarului dreptul la un vot la adunarea generală, având pondere egală cu votul celorlalți proprietari (o unitate = un vot); sau

b) fiecare drept de proprietate exclusivă asupra unei unități acordă la adunarea generală ponderea de voturi proporțională cu mărimea cotei-părți aferente acelei unități (votul proporțional cotei-părți).

(2) Dacă statutul nu prevede sistemul de repartizare a voturilor ori există contradicții în dispozițiile statutului, se aplică următoarele:

a) la adunarea generală a asociației care administrează condominiul cu destinație locativă se aplică sistemul prevăzut la alin. (1) lit. a);

b) la adunarea generală a asociației care nu administrează condominiul cu destinație locativă se aplică sistemul prevăzut la alin. (1) lit. b).

(3) Lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală poate fi modificată la etapa înregistrării dacă proprietarul prezintă actele necesare pentru introducerea sa în această listă.

(4) Proprietarul (sau reprezentantul său) nu are drept de vot în privința următoarelor chestiuni:

a) eliberarea sa (ori a persoanei afiliate) de obligații sau de răspundere față de asociație;

b) încheierea unui act juridic între sine (ori persoana afiliată) și asociație;

c) inițierea unei proceduri judiciare între sine (ori persoana afiliată) și asociație;

d) cercetarea sau evaluarea activității sale (ori a persoanei afiliate) sau, în cazul în care este persoană juridică, a reprezentantului lui în calitate de membru al unui organ al asociației.

(5) La stabilirea cvorumului adunării generale și cerinței de vot pentru hotărârea cu privire la chestiunile prevăzute la alin. (4) nu se ia în calcul proprietarul care nu are drept de vot.

(6) Dispozițiile alin. (4) și (5) nu se aplică dacă proprietarul deține o cota mai mare decât cvorumul necesar. În acest caz, toate actele juridice dintre asociație și proprietarul respectiv vor fi întocmite în scris.

(7) La adunarea generală, indiferent de forma de desfășurare a acesteia, poate participa proprietarul personal sau reprezentantul său, ale cărui împuterniciri vor fi

întocmite în formă textuală. Participarea reprezentantului la adunarea generală nu lipsește proprietarul de dreptul de a participa la aceeași adunare (cu dreptul de a vota doar pentru unul).

(8) Numărul maxim de proprietari care pot fi reprezentați de aceeași persoană este prevăzut în statutul asociației, dar nu poate fi mai mare de 5. În acest caz, reprezentantului i se permite să se înregistreze ca reprezentant al proprietarilor în limita numerică permisă legal.

(9) Proprietarul unității cu destinație locativă poate fi reprezentat la adunarea generală de o rudă de gradul I fără confirmarea împuternicirilor dacă nu a comunicat altceva asociației înainte de adunare.

(10) Asupra fiecărei chestiuni puse la vot la adunarea generală, proprietarul poate vota fie „pentru”, fie „împotriva”. Proprietarul participant la adunare care nu și-a exprimat votul se consideră că a votat „împotriva”.

(11) În cazul în care unitatea este grevată de un drept de uzufruct, uz sau abitație, dreptul de vot este exercitat conform art. 615 din Codul civil nr. 1107/2002. Aceeași regulă se aplică prin analogie în cazul contractului de înstrăinare a locuinței, cu condiția întreținerii pe viață.

Articolul 39. Procesul-verbal al adunării generale și comunicarea hotărârilor

(1) În termen de 10 zile de la data desfășurării adunării generale se întocmește un proces-verbal, care trebuie să conțină:

- a) denumirea și sediul asociației;
- b) data și locul desfășurării ședinței;
- c) numărul total de membri și numărul de membri prezenți;
- d) identificarea președintelui și a secretarului ședinței;
- e) ordinea de zi;
- f) rezumatul luărilor de cuvânt;
- g) rezultatul votării fiecărei chestiuni de pe ordinea de zi. În cazul desfășurării adunării generale prin corespondență, se vor identifica, de asemenea, proprietarii care au votat „pentru” și cei care au votat „împotriva”. Identificarea proprietarilor se va face prin indicarea numărului unității și, după caz, a blocului, a scării;
- h) textul hotărârilor adoptate pe marginea fiecărei chestiuni;
- i) la cererea proprietarului care și-a exprimat o opinie separată privitoare la o hotărâre, conținutul opiniei separate a acelui proprietar. Opinia separată poate fi depusă și în formă textuală în termen de 3 zile de la data desfășurării adunării, anexându-se la procesul-verbal.

(2) Procesul-verbal se semnează de către președintele și secretarul ședinței. La procesul-verbal se anexează:

- a) tabelul convocator, dacă s-a folosit;
- b) lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală, în care proprietarii (sau reprezentanții lor) s-au înregistrat conform alin. (3);
- c) copiile de pe împuternicirile reprezentanților, certificate prin semnătura secretarului ședinței.

(3) Procesele-verbale se predau spre păstrare permanentă administratorului asociației.

(4) Hotărârile adoptate în cadrul adunării generale se comunică tuturor proprietarilor în termen de 10 zile de la data desfășurării adunării generale, prin afișarea textului hotărârilor pe panoul informativ sau prin altă sursă de informare conform art. 63. Dacă asociația deține adresa de poștă electronică a proprietarului, în același termen textul hotărârilor este expediat la adresa respectivă.

Articolul 40. Desfășurarea adunării generale prin corespondență

(1) Adunarea generală poate avea loc prin corespondență. În acest caz, organul asociației sau proprietarii care au convocat legal adunarea generală transmit proprietarilor o înștiințare în care menționează ordinea de zi și termenul stabilit pentru exprimarea votului. La înștiințare se anexează materialele necesare și buletinul de vot, care va cuprinde textul fiecărei hotărâri propuse.

(2) În termenul stabilit pentru exprimarea votului, proprietarii remit organului asociației sau proprietarilor care au convocat legal adunarea generală buletinele semnate, cu voturile exercitate.

(3) Dacă proprietarul a specificat în scris adresa de poștă electronică prin care este de acord să corespundeze cu asociația, organul asociației sau proprietarii care au convocat legal adunarea generală înștiințează proprietarul despre aceasta prin poșta electronică. Remiterea opțiunilor de vot de la adresa de poștă electronică a proprietarului echivalează cu semnarea buletinului de vot.

(4) Proprietarul poate participa la adunare și își poate exercita votul și prin alt mijloc de comunicare electronică implementată de asociație conform art. 31.

(5) Este echivalentă cu semnarea buletinului de vot semnarea de către proprietarul din condominiu în folosul unei anumite hotărâri a adunării generale cu condiția că pe pagina pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al hotărârii și se identifică asociația a cărei adunare generală adoptă hotărârea.

(6) În cazul în care în numele proprietarului din condominiu este exprimat un vot la adunarea generală folosind mijlocul electronic ales de acel proprietar ori prin platforma e-Condominiu, proprietarul din condominiu nu poate cere anularea votului său după expirarea termenului stabilit pentru exprimarea votului pe motiv de eroare sau de lipsă de împuterniciri ale altei persoane care ar fi accesat mijlocul electronic, cu excepția cazului în care proprietarul din condominiu demonstrează că a fost victima unei fraude.

(7) La expirarea termenului stabilit pentru exprimarea votului, președintele și secretarul adunării generale întocmesc și semnează procesul-verbal și aduc la cunoștința proprietarilor hotărârile adoptate.

(8) Dispozițiile prezentei legi privind adunarea generală cu prezență se aplică în mod corespunzător adunării generale prin corespondență doar în măsura în care sunt compatibile cu natura unei adunări prin corespondență.

Articolul 41. Desfășurarea adunării generale în formă mixtă

(1) Adunarea generală poate avea loc în formă mixtă. În acest caz, unii proprietari își pot exprima votul participând la ședința adunării generale conform dispozițiilor aplicabile desfășurării adunării generale cu prezență, iar alții – prin completarea buletinului de vot conform dispozițiilor aplicabile desfășurării adunării generale prin corespondență.

(2) La expirarea termenului stabilit pentru exprimarea votului prin corespondență, președintele și secretarul adunării generale întocmesc și semnează procesul-verbal și aduc la cunoștința proprietarilor hotărârile adoptate.

Articolul 42. Nulitatea hotărârilor adunării generale

(1) Hotărârile adunării generale sunt nule sau anulabile în cazurile și condițiile stabilite la art. 202 din Codul civil nr. 1107/2002.

(2) În cazul în care pentru hotărârea adunării generale au consimțit expres, la adunare ori în afara ei, majoritatea proprietarilor din condominiu, hotărârea respectivă rămâne valabilă și nu poate fi anulată chiar dacă s-au admis încălcări ale regulilor de convocare, desfășurare a adunării generale, exprimare a votului ori de întocmire a procesului-verbal al adunării generale.

Articolul 43. Adunarea cu interes special

(1) Anumiți proprietari, determinați după un criteriu obiectiv (toți proprietarii dintr-un condominiu atunci când asociația are ca membri proprietari din mai multe

condominiu; toți proprietarii dintr-o scară; toți proprietarii de debarale; toți proprietarii de locuri de parcare; toți proprietarii care au acces la un anumit serviciu ori la anumite părți comune etc.) (în continuare – *proprietari cu interes special*) pot fi convocați într-o adunare cu interes special și pot adopta hotărâri care țin de atribuțiile adunării generale, dar se referă la interesul special (hotărâre specială), în măsura în care nu afectează interesele celorlalți proprietari din condominiu. În acest sens, convocarea adunării cu interes special se realizează de administratorul asociației, la cererea în formă textuală a cel puțin 10% din numărul total al proprietarilor care cad sub incidența criteriului respectiv.

(2) Hotărârea de convocare a adunării cu interes special și procesul-verbal al adunării cu interes special trebuie să prevadă, sub sancțiunea nulității absolute, criteriul obiectiv după care se determină proprietarii cu interes special.

(3) Hotărârea specială este obligatorie doar pentru proprietarii cu interes special care aveau dreptul să participe la adunarea cu interes special.

(4) Adunării cu interes special i se aplică în mod corespunzător dispozițiile legale privind adunarea generală, cerința de cvorum și vot fiind calculată din numărul total al proprietarilor cu interes special care aveau dreptul să participe la adunarea cu interes special.

(5) Proprietarii din condominiu care nu sunt proprietari cu interes special nu sunt convocați, dar au dreptul să participe la adunarea cu interes special și să prezinte opinia proprie.

(6) Hotărârea specială se execută de către organele asociației în măsura în care nu afectează interesele proprietarilor indicați la alin. (5). În special, hotărârea cu interes special nu poate avea ca efect:

1) utilizarea mijloacelor bănești ale asociației, cu excepția mijloacelor bănești care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt acumulate de către asociație după adoptarea hotărârii speciale;

b) sunt acumulate de la proprietarii cu interes special obligați de a contribui financiar prin hotărârea specială respectivă;

2) limitarea dreptului proprietarilor din condominiu de folosință a părților comune.

(7) Adunarea generală a asociației poate revoca oricând o hotărâre specială.

Articolul 44. Administratorul asociației

(1) Administratorul asociației poate exercita, în numele asociației, atribuțiile prevăzute de prezenta lege din data înregistrării sale în registrul de stat al persoanelor juridice.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), prin hotărârea de desemnare, adunarea generală poate acorda persoanei desemnate în calitate de administrator al asociației anumite împuterniciri și atribuții cu efect din data adoptării hotărârii respective. În acest caz se aplică art. 201 și art. 374 alin. (6) din Codul civil nr. 1107/2002.

(3) Administratorul asociației exercită următoarele atribuții:

- a) administrează asociația, în limitele atribuțiilor;
- b) reprezintă asociația în relațiile cu persoanele fizice și juridice (inclusiv proprietarii din condominiu), autoritățile publice, instanța de judecată și cu alte persoane și autorități; încheie contracte în limitele atribuțiilor (personal sau prin reprezentant/mandat);
- c) gestionează pretențiile extrajudiciare și judiciare ale terților înaintate față de asociație ori în privința părților comune. Administratorul nu are dreptul de a recunoaște acțiunile în justiție înaintate de un terț în privința părților comune din condominiu fără aprobarea prin hotărâre a adunării generale;
- d) asigură executarea hotărârilor adunării generale și ale consiliului;
- e) prezintă membrilor altor organe ale asociației oricare informații și documente necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor acestora;
- f) asigură executarea bugetului anual aprobat de adunarea generală;
- g) în limitele atribuțiilor, administrează mijloacele financiare colectate de la proprietari, inclusiv ale fondului, precum și alte mijloace generate din alte activități, depuse în contul bancar al asociației;
- h) exercită controlul asupra operațiunilor bancare, prezentării rapoartelor financiare, fiscale și statistice, monitorizează lucrările de secretariat;
- i) asigură ținerea contabilității asociației, precum și a registrelor asociației;
- j) elaborează proiectul bugetului pentru anul viitor și îl prezintă, până la data de 30 noiembrie a fiecărui an, spre examinare și aprobare adunării generale. Proiectul bugetului anual trebuie să indice și să explice fiecare poziție din buget în privința căreia există divergențe între administrator și consiliu. Adunarea generală examinează și aprobă, până la data de 31 decembrie a anului premurgător anului bugetar, bugetul pentru anul viitor. În cazul în care adunarea generală nu a aprobat un buget anual pentru un anumit an financiar, în acel an financiar se aplică bugetul anual în vigoare în anul precedent cu o reducere totală de 5%;
- k) ține și actualizează lista proprietarilor din condominiu; ține procesele-verbale ale organelor asociației; eliberează copii și extrase de pe acestea;
- l) asigură colectarea datoriilor proprietarilor ori ale altor persoane față de asociație; asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale asociației în instanța de judecată și în alt mod;

m) eliberează, la cererea proprietarului, certificatul privind lipsa datoriilor la fond și la cota de contribuție;

n) angajează, concediază salariații asociației, emite alte ordine în conformitate cu legislația muncii;

o) dă indicații și emite dispoziții obligatorii pentru salariații asociației;

p) aplică sancțiunile prevăzute de regulamentul condominiului;

q) asigură organizarea exploatarei și reparația părților comune;

r) asigură efectuarea auditului energetic al clădirilor condominiului și obținerea certificatului de performanță energetică;

s) permite și supraveghează instalarea de către furnizori a rețelelor necesare pentru furnizarea către proprietari a serviciilor de comunicații electronice;

t) efectuează controlul asupra lucrărilor executate de către persoanele fizice și juridice contractate pentru întreținerea și reparația clădirii și a infrastructurii ingineresti, precum și a infrastructurii aflate pe terenul condominiului;

u) păstrează și asigură completarea la zi a cărții tehnice a clădirii pentru fiecare clădire din condominiu, precum și asigură păstrarea altor documente privind activitatea asociației;

v) întocmește și actualizează anual fișa de sinteză a asociației;

w) examinează petițiile parvenite de la proprietari și ține registrul de evidență a petițiilor;

x) exercită alte atribuții prevăzute de prezenta lege sau de statutul asociației.

(4) Administratorul asociației poate fi revocat de către adunarea generală oricând, cu sau fără motiv. Concomitent cu revocarea, adunarea generală alege un nou administrator al asociației. În cazul în care adunarea generală revocă administratorul asociației și nu alege concomitent unul nou, precum și în cazul în care administratorul asociației a demisionat, a decedat sau nu este în stare să-și exercite funcția din alte motive în decurs de cel mult 3 luni consecutive, funcția acestuia este exercitată de către un membru al consiliului (dacă este instituit un consiliu), desemnat prin hotărâre a consiliului, până la alegerea unui nou administrator.

(5) Dacă administratorul asociației renunță la funcția sa în condițiile art. 17¹ din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, cerința din Legea nr. 220/2007 privind achitarea taxei înainte de înregistrarea radierii administratorului asociației nu se aplică. După radierea administratorului asociației în condițiile art. 17¹ din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, organul înregistrării de stat transmite asociației factura de plată a taxei, care trebuie plătită de asociație în termen de 5 zile. Dispozițiile art. 942 din Codul civil nr. 1107/2002 se aplică în caz de întârziere a plății.

(6) Administratorul are dreptul să solicite adunării generale aprobarea unei sume, care nu poate fi mai mare decât mărimea remunerației sale brute pentru o lună, pentru a asigura participarea sa ori a unei alte persoane salarizate de asociație la instruiți, formări continue și alte activități pentru a-și dezvolta aptitudinile aferente relațiilor în condominiu.

(7) Administratorul nu este obligat să reprezinte personal asociația în pretențiile extrajudiciare complexe ori în procesele judiciare. În aceste cazuri, administratorul are dreptul să angajeze avocați cu condiția că serviciile acestora nu depășesc tarifele recomandate de către Uniunea Avocaților și că acordul de asistență juridică prevede că avocatul este obligat să ceară recuperarea integrală a cheltuielilor de judecată suportate de asociație.

(8) Adicional la dispozițiile art. 75 din Codul de procedură civilă nr. 225/2003, asociația poate fi reprezentată în instanța de judecată de către un membru al consiliului ori al comisiei de cenzori dacă acesta este licențiat în drept și este împuternicit de către administrator sau prin hotărâre a adunării generale.

Articolul 45. Obligația de a asigura intervențiile urgente

(1) Administratorul asociației este obligat să asigure luarea măsurilor și efectuarea intervențiilor la părțile comune, în măsura strict necesară, pentru:

- a) prevenirea riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor ori pentru bunurile lor;
- b) prevenirea riscurilor pentru integritatea sau siguranța condominiului;
- c) înlăturarea deteriorărilor părților comune.

(2) Administratorul asociației este împuternicit să încheie tranzacții și să efectueze plățile necesare pentru achiziționarea de către asociație a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor prevăzute la alin. (1), fără a fi necesară obținerea avizului altui organ al asociației (cu excepția cazurilor în care, potrivit statutului asociației, încheierea unor astfel de tranzacții necesită aprobarea condițiilor acestora de către adunarea generală a proprietarilor), cu condiția ca, la data încheierii tranzacției, asociația să dispună de fonduri suficiente pentru respectiva achiziție.

Articolul 46. Consiliul asociației

(1) Adunarea generală poate desemna un consiliu pentru a supraveghea activitatea administratorului și a exercita alte atribuții prevăzute de prezenta lege. Alte atribuții ale consiliului pot fi prevăzute în statutul asociației.

(2) Fiecare membru al consiliului poate cere administratorului orice informații și documente referitoare la condominiu și la activitatea asociației și poate cere explicații privitoare la acestea.

(3) Administratorul poate cere avizul consiliului pe orice chestiune. Administratorul este obligat să consulte în prealabil consiliul pe orice chestiune care implică cheltuieli ale asociației, inclusiv proiectul bugetului anual.

(4) Consiliul se constituie din număr impar de membri, dar nu mai puțin de 3.

(5) Mandatul de membru al consiliului începe din momentul adoptării hotărârii adunării generale de desemnare în funcție, dacă prin hotărâre nu s-a stabilit o data ulterioară. Calitatea de membru al consiliului nu se supune înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice.

(6) Adunarea generală poate desemna membri supleanți (de rezervă) ai consiliului, care devin membri ai consiliului, în ordinea în care figurează în hotărârea adunării generale, de plin drept din data încetării, din orice motiv, a mandatului unui membru al consiliului.

(7) Adunarea generală alege președintele consiliului odată cu alegerea membrilor consiliului. Dacă adunarea generală nu a ales președintele consiliului, ci doar membrii consiliului, aceștia aleg președintele consiliului, din rândul membrilor săi, cu votul a mai mult de 1/2 din membri.

(8) Ședința consiliului se convoacă cel puțin trimestrial de către președintele consiliului, iar în lipsa acestuia – de către un membru al consiliului împuternicit de președinte, sau de către 1/3 din membrii consiliului.

(9) Ședința consiliului este deliberativă (are cvorum) dacă la aceasta participă, la locul ședinței ori prin mijloace de comunicare electronică, mai mult de 1/2 din membri.

(10) Hotărârile consiliului se adoptă cu votul a mai mult de 1/2 din membrii prezenți la ședință conform alin. (9).

(11) Procesul-verbal al ședinței consiliului este semnat de către toți membrii prezenți la ședință conform alin. (9), indiferent de modul în care au votat. Refuzul unui membru de a semna procesul-verbal nu îl invalidează. În acest caz, președintele ședinței face o mențiune corespunzătoare în procesul-verbal în dreptul numelui membrului respectiv.

(12) Consiliul poate adopta hotărâri și prin semnarea unei hotărâri scrise de către toți membrii consiliului fără a convoca și desfășura ședința.

Articolul 47. Comisia de cenzori (cenzorul)

(1) Adunarea generală poate desemna unul sau mai mulți cenzori.

(2) Cenzorul este ales din rândul membrilor asociației și nu poate fi rudă de gradul I cu administratorul.

(3) În cazul desemnării mai multor cenzori, aceștia formează comisia de cenzori. Comisia de cenzori trebuie să aibă un număr impar de membri. Nu poate fi cenzor membrul consiliului asociației ori administratorul.

(4) Comisia de cenzori își alege președintele din rândul membrilor săi. Președintele coordonează activitatea cenzorilor.

(5) Cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori exercită următoarele atribuții:

a) monitorizează activitatea asociației în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative, precum și conform hotărârilor adunării generale. În acest scop, comisia de cenzori (cenzorul) este în drept să solicite și să verifice documentele financiare și economice ale asociației și să propună măsuri pentru îmbunătățirea activității asociației în domeniul respectiv;

b) efectuează, cel puțin anual, revizia activității financiare și economice a asociației;

c) prezintă adunării generale avize asupra devizului anual de venituri și cheltuieli al asociației, asupra dării de seamă anuale și a mărimilor cotelor de contribuție;

d) raportează despre activitatea sa adunării generale sau consiliului, la cererea acestora;

e) solicită administratorului și membrilor consiliului remedierea erorilor, a încălcărilor și a neajunsurilor constatate în procesul exercitării atribuțiilor.

(6) Fiecare cenzor este în drept să participe la ședințele consiliului, fără drept de vot.

(7) În conformitate cu programul aprobat, comisia de cenzori (cenzorul) verifică constatările financiar-economice, consemnând rezultatele în procese-verbale sau în note de constatare, pentru care se întocmesc propuneri de măsuri privind remedierea iregularităților constatate. În cazul opiniilor divergente în cadrul comisiei, acestea se vor consemna în procesul-verbal, cu explicarea motivelor care le-au generat.

(8) Documentele comisiei de cenzori (cenzorului), procesele-verbale și notele de constatare ale verificărilor efectuate, sintezele, notele și alte acte, inclusiv registrul proceselor-verbale, se păstrează la sediul asociației și sunt disponibile pentru verificare proprietarilor interesați.

Secțiunea a 3-a

Repartizarea cheltuielilor și contractarea serviciilor intermediare

Articolul 48. Obligația proprietarului de a plăti cota de contribuție

(1) Proprietarul este obligat să plătească asociației cota sa de contribuție, care constituie suma corespunzătoare din cheltuielile asociației repartizate unității, cu condiția că sunt asumate de asociație conform alin. (3). Se interzice pretinderea de la proprietar de către asociație a oricărei plăți, cu orice titlu, care nu corespunde cerințelor prezentului alineat.

(2) Dacă unitatea se află în posesia unei alte persoane decât proprietarul, acest posesor poartă răspundere solidară cu proprietarul pentru plata către asociație a cotei de contribuție, însă doar în raport cu obligațiile devenite scadente pe perioada de posesie.

(3) Cheltuielile asociației sunt suportate de către asociație în temeiul hotărârii adunării generale ori al unei dispoziții exprese a prezentei legi. Ele cuprind în special:

- a) cheltuieli legate de remunerarea organelor asociației și plăți salariale;
- b) cheltuieli în temeiul contractului de administrare încheiat de către asociație cu gestionarul;
- c) cheltuieli legate de exploatarea, repararea sau întreținerea părților comune;
- d) cheltuieli de judecată suportate de asociație conform art. 44 alin. (7);
- e) cheltuieli de restituire de către asociație a unei finanțări rambursabile (împrumut, credit, leasing etc.) contractate de către asociație în baza hotărârii adunării generale;
- f) cheltuieli aferente serviciilor intermediare în măsura în care acestea nu trebuie suportate direct de către consumator conform art. 49.

(4) Cheltuielile asociației, în funcție de modalitatea de calculare și de criteriile de repartizare pe unități, sunt următoarele:

- a) cheltuieli pe cotă-parte;
- b) cheltuieli pe număr de persoane care locuiesc sau desfășoară activități în unități;
- c) cheltuieli pe consumuri individuale;
- d) cheltuieli pe beneficiari, aferente serviciilor individuale ale proprietarilor, dar gestionate financiar prin intermediul asociației;

- e) cheltuieli pe consumatori tehnici;
- f) cheltuieli de altă natură.

(5) Asociația are obligația de a respecta actele normative privind modul de repartizare către proprietari a cheltuielilor asociației.

(6) Hotărârea adunării generale care încalcă modul de repartizare stabilit prin prezenta lege ori alte acte normative este supusă nulității relative conform art. 42. În caz de admitere a acțiunii, instanța de judecată rectifică, pentru a fi conformă cu legea, hotărârea adunării generale în partea repartizării cheltuielilor, cu efect retroactiv din data adoptării, însă doar în privința proprietarilor care au introdus acțiunea ori s-au alăturat la acțiune. La faza pregătirii cauzei spre judecare, instanța de judecată obligă administratorul asociației să informeze fiecare proprietar despre posibilitatea alăturării la acțiune.

(7) Chiar dacă dreptul la acțiunea în anulare prevăzută de alin. (6) s-a prescris extinctiv, proprietarul poate oricând introduce o acțiune în instanța de judecată față de asociație de rectificare a repartizării cheltuielii în privința sa. Hotărârea judecătorească de admitere a acțiunii rectifică repartizarea cu efect din data introducerii acțiunii dacă din ea nu rezultă o dată ulterioară.

(8) Dacă din prezenta lege, din actele normative în domeniu, din contractele încheiate de asociație cu furnizorii ori din natura cheltuielii nu rezultă un alt mod de repartizare, cheltuiala se repartizează între unități proporțional cotei-părți. Sistemul de repartizare a voturilor la adunarea generală, stabilit conform art. 38, nu poate influența criteriile de repartizare a cheltuielilor între proprietarii din condominiu.

(9) Nefolosirea sau refuzul de a folosi părțile comune nu constituie temei pentru a elibera proprietarul, integral sau parțial, de cheltuielile la care este ținut conform prezentei legi.

(10) Încasările asociației sub forma cotei de contribuție sau a altor plăți ale proprietarilor prin care se acoperă cheltuielile asociației ori cu titlu de prejudiciu cauzat asociației nu se impozitează sub nicio formă.

Articolul 49. Contractarea de către asociație a serviciilor intermediare și răspunderea pentru plata lor

(1) Administratorul asociației încheie cu furnizorul fiecare contract de furnizare a serviciilor intermediare după aprobarea lui prin hotărâre a adunării generale. Aceeași regulă se aplică și contractelor de modificare a acestora.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), administratorul asociației încheie cu furnizorul contractul de furnizare a serviciilor intermediare fără aprobarea lui prin hotărârea adunării generale în următoarele condiții:

- a) proprietarii sau unii dintre aceștia au nevoie de respectivul serviciu și lipsește o hotărâre a adunării generale de refuz în acest sens;
- b) contractul corespunde modelului sau tipului aprobat de ANRE sau de altă autoritate competentă; și
- c) costul serviciilor este stabilit sub formă de tarif de către ANRE sau altă autoritate competentă.

(3) Din data încheierii între asociație și furnizor a contractului pentru serviciile intermediare survin următoarele efecte juridice:

a) furnizorul furnizează serviciul fiecărui proprietar al unității, pe durata cât este proprietar, și fiecărui posesor adult al unității, pe durata cât o posedă în fapt (toți împreună numiți în prezentul articol – *consumatori de servicii intermediare*);

b) fiecare consumator de servicii intermediare, deși nu încheie contract privind serviciile intermediare, se consideră, prin efectul prezentei legi, parte la contractul privind serviciile intermediare, în calitate de consumator de servicii, cu excepția consumatorilor care, în condițiile legii, au un contract individual încheiat cu furnizorul serviciului respectiv;

c) consumatorii de servicii intermediare dintr-o unitate sunt în solidar obligați să plătească furnizorului costul serviciilor repartizate unității care le aparține ori pe care o posedă, conform facturilor emise de către furnizor sau alți intermediari contractați de furnizor ori asociație;

d) furnizorul poartă răspundere pentru prestarea serviciului către consumatorul de servicii intermediare, inclusiv pentru fiabilitatea și calitatea lui, cu excepția neajunsurilor cauzate de infrastructura condominiului, de care este responsabilă asociația;

e) asociația nu are obligația de a plăti furnizorului pentru serviciile intermediare furnizate consumatorilor de servicii intermediare și serviciile respective nu constituie cheltuieli ale asociației;

f) asociația este obligată să ofere furnizorului toate informațiile deținute necesare facturării în privința echipamentelor de măsurare care sunt instalate în condominiu și nu sunt instalate în unități;

g) asociația și fiecare consumator de servicii intermediare pot înainta pretenții furnizorului pentru încălcarea contractului privind furnizarea serviciului intermediat, inclusiv pentru fiabilitatea și calitatea lui;

h) asociația nu poartă răspundere pentru prezentarea de către consumatorul serviciului intermediat a indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate în unitate;

i) conform actelor normative în domeniu, furnizorul repartizează între unități costul tuturor serviciilor intermediare și le facturează direct, inclusiv costul care se repartizează:

- unităților debranșate de la serviciu;

- unităților pentru care nu se prezintă indicațiile echipamentelor de măsurare;
- unităților ale căror echipamente de măsurare nu mai sunt conforme cu legea;

j) neachitarea de către o parte din consumatorii de servicii intermediare nu poate servi temei pentru debransarea totală a clădirii de la rețelele și instalațiile electrice, termice, de gaze, de la rețelele de alimentare cu apă și de canalizare sau limitarea și sistarea furnizării serviciilor respective pentru proprietarii unităților și posesorii lor care își îndeplinesc toate obligațiile de plată în calitate de consumatori de servicii intermediare conform contractului de furnizare a serviciilor intermediare.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică distribuirii între asociație și furnizor a cheltuielilor de reparație a infrastructurii, din cadrul condominiului, de furnizare a serviciilor intermediare.

(5) Un proprietar nu poate rezilia contractul privind serviciile intermediare. Hotărârea de a rezilia contractul privind serviciile intermediare se adoptă de adunarea generală. Din data rezoluției sau încetării pe altă cale legală a contractului privind serviciile intermediare, consumatorii serviciilor intermediare încetează să fie parte a acestui contract.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică indiferent de denumirea concretă a contractului cu furnizorul, dacă obiectul lui îl formează serviciile intermediare.

(7) Orice clauză din contractul pentru serviciile intermediare care derogă de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul asociației ori al proprietarilor și al posesorilor de unități este lovită de nulitate absolută.

Articolul 50. Dreptul de debransare și suportarea unor cheltuieli

(1) Proprietarul poate renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire ori de răcire centralizat al clădirii dacă debransarea unității nu afectează funcționarea sistemului respectiv.

(2) Proprietarul unității debransate este obligat să contribuie la cheltuielile pentru întreținerea și reparația sistemului și pentru conservarea și funcționarea acestuia conform normelor în domeniu.

(3) Relațiile dintre proprietarul unității debransate și furnizorul agentului termic, altul decât asociația, sunt reglementate prin alte legi.

Articolul 51. Solicitarea plăților nedatorate

(1) Proprietarul din condominiu nu este obligat să conteste o factură sau un alt aviz de plată care îi este adresat de către asociație, gestionar ori un prestator de

servicii intermediare dacă plata care i se solicită nu este în realitate datorată de el. În caz de litigiu, proprietarul are dreptul să invoce lipsa temeiului legal al plății solicitate de la el atât pe cale de acțiune în justiție, cât și pe cale de excepție.

(2) Proprietarul din condominiu este obligat să plătească doar plățile datorate de el conform prezentei legi.

(3) Plata benevolă de către proprietarul din condominiu a unei plăți solicitate nu face plata să fie datorată în realitate, chiar dacă el știa sau putea ști caracterul ei nejustificat. Proprietarul poate cere restituirea plății sau tratarea ei ca avans pentru plățile viitoare.

(4) Proprietarul are dreptul să sesizeze oricând expeditorul facturilor ori al altor avize de plată privind incorectitudinea plăților solicitate de la el, chiar dacă a făcut deja plata. Sesizarea trebuie soluționată de către expeditor în termen de o lună.

Articolul 52. Repartizarea cheltuielilor de judecată în litigiul dintre proprietar și asociație

(1) Proprietarul care este reclamant sau pârât în acțiunea în justiție împotriva asociației participă, conform prezentei legi, la cheltuielile de judecată ale asociației aferente acestei acțiuni, fără a aduce atingere dreptului său la rambursare conform alin. (5).

(2) Proprietarul care este pârât în acțiunea în justiție introdusă de către asociație este exonerat de participarea la cheltuielile de judecată ale asociației aferente acestei acțiuni dacă acțiunea a fost respinsă integral de către instanța de judecată. Aceste cheltuieli sunt repartizate de către asociație între ceilalți proprietari.

(3) Proprietarul a cărui acțiune în justiție față de asociație este admisă integral de către instanța de judecată este exonerat de participarea la cheltuielile de judecată ale asociației aferente acestei acțiuni. Aceste cheltuieli sunt repartizate de către asociație între ceilalți proprietari.

(4) În cazul în care acțiunea este admisă parțial, proprietarul care este reclamant sau pârât este obligat să participe la cheltuielile de judecată ale asociației, cu excepția cheltuielilor asociației care îi sunt compensate asociației de către un participant la proces conform hotărârii instanței de judecată.

(5) Dacă, conform prezentului articol, este exonerat de participarea la o cheltuială de judecată a asociației, dar conform alin. (1) a participat deja la această cheltuială, proprietarul are dreptul la rambursare, fără dobândă, din partea asociației. Suma supusă rambursării de către asociație se impută plăților datorate ori care vor fi

datorate de către proprietar asociației sau, la cererea lui depusă înainte de imputare, i se restituie de către asociație.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și altor cheltuieli suportate în legătură cu examinarea litigiilor dintre proprietar și asociație.

Secțiunea a 4-a **Fondul de reparație și dezvoltare**

Articolul 53. Instituirea fondului de reparație și dezvoltare

(1) Asociația este obligată să instituie un fond de reparație și dezvoltare (în continuare – *fond*).

(2) Mijloacele fondului sunt păstrate pe un cont bancar separat de contul pentru alte cheltuieli decât cele indicate la art. 55 alin. (2).

(3) Asociația trebuie să notifice banca despre faptul că contul bancar cuprinde mijloacele fondului.

(4) O asociație poate avea un singur cont bancar care cuprinde mijloacele fondului. În cazul asociațiilor cu mai multe condominii în sensul art. 77, pentru fiecare condominiu se menține un fond separat pe un cont bancar separat.

Articolul 54. Contribuția la fond

(1) Administratorul asociației este obligat să includă în ordinea de zi a fiecărei adunări generale anuale chestiunea privind situația fondului și stabilirea ori modificarea contribuțiilor la fond.

(2) După audierea unui raport privind situația condominiului și recomandările organelor asociației, adunarea generală hotărăște privind instituirea contribuțiilor la fond (sub forma de plată periodică, plată unică etc.) ori refuzul de a institui contribuții la această adunare.

(3) Hotărârea adunării generale privind instituirea contribuțiilor la fond este definitivă până când nu este modificată ori revocată printr-o altă hotărâre a adunării generale.

(4) Contribuția la fond a fiecărui proprietar este proporțională cotei-părți atribuite unității lui.

(5) Adunarea generală poate adopta scutiri pentru unii proprietari de la obligația de plată a contribuției la fond sau poate stabili grafice diferențiate de plată a contribuțiilor la fond pentru proprietarii din categoria persoanelor socialmente vulnerabile.

(6) Proprietarul este obligat să achite contribuția la fond stabilită conform prezentei legi.

(7) În factura de plată emisă proprietarilor se specifică în linie separată suma contribuției pentru fond.

(8) Încasările asociației drept contribuții la fond nu se impozitează sub nicio formă.

(9) În cazul schimbării proprietarului unității, proprietarul precedent nu are dreptul la returnarea cotei sale din soldul mijloacelor fondului sau la returnarea oricărei plăți efectuate în conformitate cu hotărârile asociației.

Articolul 55. Mijloacele fondului

(1) Mijloacele fondului se formează din contribuțiile la fond ale proprietarilor, precum și din alte surse, cum ar fi: veniturile din locațiunea părților comune, dobânzile la depozitele bancare ale asociației, dobânzile și penalitățile de întârziere aferente plăților datorate asociației, veniturile din activitatea asociației, granturile și donațiile, precum și creditele (împrumuturile) contractate de asociație în condițiile prezentei legi.

(2) Mijloacele fondului pot fi utilizate de către asociație doar pentru unul din următoarele scopuri:

- a) efectuarea intervențiilor urgente stabilite la art. 45 alin. (1);
- b) inventarierea, pașaportizarea și efectuarea expertizelor tehnice ale clădirii;
- c) efectuarea auditului energetic al clădirii de către auditori energetici autorizați;
- d) elaborarea documentației de proiect pentru reconstrucție, modernizare, reabilitare și reparație; avizarea, verificarea și expertizarea proiectului respectiv; obținerea autorizației de construire și a altor acte permissive cerute de lege;
- e) realizarea lucrărilor de reconstrucție, modernizare, reabilitare sau reparație a clădirii, a rețelelor ingineresti și a altor părți comune, inclusiv reabilitarea termică și eficiența energetică a acesteia;
- f) serviciile de supraveghere tehnică;
- g) plățile datorate de către asociație în temeiul contractelor de credit (împrumut) primite pentru finanțarea lucrărilor de reconstrucție, modernizare, reabilitare sau reparație a părților comune;

h) îndeplinirea lucrărilor de demolare a clădirii, în cazul constatării stării de avariere și a imposibilității lucrărilor de reconstrucție sau în alte situații similare.

(3) Asociația trebuie să informeze trimestrial proprietarii despre soldul contului bancar al fondului.

(4) Situația financiar-economică a fondului, cu constatarea veniturilor și a cheltuielilor, se prezintă anual spre avizare adunării generale.

(5) Raportul anual privind situația financiar-economică a fondului, precum și rapoartele semestriale privind situația financiar-economică a fondului, cu constatarea veniturilor și a cheltuielilor, se prezintă proprietarilor la cererea acestora.

Articolul 56. Protecția contului bancar destinat fondului

(1) Se interzice sechestrarea ori executarea silită a mijloacelor din contul bancar al fondului pentru satisfacerea creanțelor creditorilor asociației, cu excepția cazului în care creanța rezultă dintr-un contract încheiat cu asociația în care se prevede expres că asociația va efectua plăți în temeiul respectivului contract din contul bancar al fondului (clauza de plată din fond).

(2) Contractul prin care asociația face o achiziție de bunuri, lucrări sau servicii și care conține clauza de plată din fond este nul dacă, la momentul încheierii contractului, soldul fondului nu era suficient pentru a acoperi 100% din suma datorată de asociație conform contractului, cu excepția cazurilor acordării granturilor sau a cazurilor aprobate de către adunarea generală pentru contractele în temeiul cărora plata integrală sau parțială va fi efectuată din alte mijloace financiare decât mijloacele fondului, inclusiv din împrumuturi, credite. Dacă asociației i-au fost furnizate bunuri, lucrări sau servicii în baza contractului nul conform prezentului alineat, atunci, în sensul art. 1996 din Codul civil nr. 1107/2002, nici asociația și nici proprietarii nu sunt obligați să restituie îmbogățirea obținută astfel.

Secțiunea a 5-a

Mecanisme de reziliență financiară a asociației

Articolul 57. Proprietarii vulnerabili financiar

(1) Administratorul asociației trebuie să identifice proprietarii din categoria persoanelor socialmente vulnerabile din asociație ținând cont de criteriile stabilite de adunarea generală.

(2) Administratorul asociației este împuternicit, în numele proprietarului din categoria persoanelor socialmente vulnerabile, în fața autorităților și altor persoane,

pentru a obține în folosul proprietarului respectiv alocații, indemnizații și alt suport financiar ori material, să depună cereri și acțiuni în justiție în acest scop. Administratorul informează proprietarul despre măsurile întreprinse.

Articolul 58. Colectarea datoriilor față de asociație

(1) Dacă adunarea generală nu a hotărât altfel, administratorul asociației decide privind momentul (dar fără a depăși termenul de prescripție) și modul de colectare a datoriilor proprietarilor și ale altor persoane față de asociație.

(2) În cazul proprietarului din categoria persoanelor socialmente vulnerabile, administratorul asociației are dreptul de a negocia și a conveni asupra unui grafic de plată a datoriilor (graficul de plată a restanțelor), care însă nu poate depăși 12 luni din data semnării graficului.

(3) În cazul în care un proprietar înregistrează datorii neplătite pentru o perioadă de 3 luni ori mai mare sau încalcă graficul de plată a restanțelor, administratorul asociației este obligat să inițieze colectarea datoriei. Adunarea generală poate stabili un alt plafon la atingerea căruia intervine obligația administratorului asociației de a iniția colectarea datoriei.

(4) Asociația nu poate stabili, prin hotărârile organelor sale, penalități ori dobânzi de întârziere în caz de întârziere în plată a unui proprietar ori posesor către asociație. În caz de întârziere, asociația percepe dobânda legală de întârziere conform art. 942 din Codul civil nr. 1107/2002. Dreptul asociației la repararea prejudiciului în partea neacoperită de dobânda legală de întârziere rămâne neafectat.

Articolul 59. Simplificarea colectării datoriilor proprietarilor față de asociație. Împuternicirile persoanei autorizate

(1) Persoana care convoacă, în condițiile prezentei legi, adunarea generală are dreptul să desemneze un notar, un executor judecătoresc sau un avocat (în continuare – *persoană autorizată*) care va îndeplini funcțiile secretarului adunării generale. În acest caz, se consideră că toți participanții la adunarea generală sunt de acord cu desemnarea persoanei autorizate în calitate de secretar, cu excepția cazului în care adunarea generală hotărăște, înainte de examinarea chestiunilor de pe ordinea de zi, să nu desemneze persoana autorizată în calitate de secretar și desemnează o altă persoană în această calitate.

(2) Persoana autorizată care îndeplinește funcțiile secretarului adunării generale este responsabilă de:

a) verificarea respectării regulilor de convocare a adunării generale și poate, în acest scop, constata faptul transmiterii înștiințării conform art. 35 alin. (4) sau, după caz, a buletinelor de vot;

b) înregistrarea participanților la adunarea generală, verificarea împuternicirilor acestora și constatarea întrunirii cvorumului;

c) numărarea voturilor exprimate la adunarea generală sau, după caz, a buletinelor de vot și constatarea adoptării sau neadoptării hotărârii propuse;

d) verificarea textului hotărârii adoptate cu privire la fiecare chestiune din ordinea de zi a adunării;

e) verificarea aducerii la cunoștința proprietarilor a procesului-verbal al adunării generale.

(3) Persoana autorizată nu este responsabilă de nicio altă informație din procesul-verbal al adunării generale. O mențiune în acest sens se va face în girul aplicat de persoana autorizată procesului-verbal. Modelul girului se aprobă de Ministerul Justiției.

(4) Persoana autorizată care îndeplinește funcția de secretar al adunării nu poartă nicio răspundere dacă hotărârea adunării generale este anulată din cauza unei alte împrejurări decât cea de care ea este responsabilă conform alin. (2).

(5) În toate cazurile, președintele ședinței adunării generale este responsabil de corectitudinea tuturor informațiilor consemnate în procesul-verbal al adunării generale.

(6) Procesul-verbal care este întocmit corespunzător și care poartă girul persoanei autorizate constituie document executoriu în sensul art. 11 din Codul de executare nr. 443/2004 în privința obligațiilor pecuniare care cad în sarcina proprietarilor față de asociație, calculate în conformitate cu hotărârea adunării generale cuprinsă în procesul-verbal respectiv.

(7) Procesul-verbal prevăzut la alin. (6) constituie document executoriu doar în privința plăților datorate și devenite scadente între data adoptării hotărârii adunării generale consemnate în procesul-verbal și data expirării termenului de 2 ani de la data desfășurării adunării generale la care se referă.

Articolul 60. Privilegiul asociației

(1) În condițiile legii, creanțele asociației față de proprietar care rezultă din calitatea lui de proprietar din condominiu se consideră creanțe privilegiate de categoria a doua, potrivit prevederilor art. 145 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004.

(2) Privilegiul asociației se limitează la suma egală cu cota de contribuție a proprietarului pentru anul financiar anterior exercitării privilegiului, conform situațiilor financiare aprobate. În absența situațiilor financiare aprobate se vor lua în cont cheltuielile de administrare efectiv suportate și care pot fi aprobate de către asociație. Asociația va prezenta executorului judecătoresc/creditorului ipotecar, în cel mult 5 zile lucrătoare de la solicitare, mărimea exactă a valorii privilegiului. În cazul în care, la expirarea termenului indicat, informațiile date nu sunt oferite, distribuirea sumelor va fi făcută fără a se ține cont de privilegiul asociației.

(3) Privilegiul se valorifică doar din contul produsului vânzării silite a unității pe calea exercitării dreptului de ipotecă asupra unității, a urmăririi silite a unității în condițiile Codului de executare.

(4) Dacă exercită dreptul de ipotecă asupra unității, creditorul ipotecar este obligat față de asociație să-i plătească, din produsul vânzării silite a unității ipotecate, suma de bani egală cu creanța asociației, în limita privilegiului și cu prioritate față de creanța garantată a creditorului ipotecar. Aceeași regulă se aplică executorului judecătoresc înainte de a distribui produsul vânzării creditorului următor.

(5) Privilegiul nu acordă asociației alte drepturi decât cele prevăzute în prezentul articol.

Articolul 61. Asigurarea proprietății comune din condominiu

(1) Asociația poate să asigure părțile comune de orice risc de daune dacă există aprobarea adunării generale. Hotărârea privind selectarea asigurătorului ține de competența adunării generale și se adoptă la aceeași adunare la care s-a decis asigurarea.

(2) La survenirea cazului asigurat, despăgubirea de asigurare se acordă asociației sau reprezentantului împuternicit al proprietarilor pentru utilizarea acesteia în modul stabilit la alin. (3).

(3) Despăgubirea de asigurare se utilizează numai pentru restabilirea și reparația părților comune prejudiciate de accident sau calamitate naturală. În cazul în care condominiul se desființează, beneficiarul sumei asigurate – asociația sau reprezentantul împuternicit al proprietarilor – repartizează suma asigurată între creditori, în conformitate cu legea. Mijloacele financiare rămase în urma achitării tuturor datoriilor, prevăzute de legislație, se repartizează între proprietari conform cotelor-părți ale acestora.

Secțiunea a 6-a Transparența informației

Articolul 62. Transparența datelor de contact

(1) Actele care emană de la asociație ori organele ei, inclusiv procesele-verbale și facturile, trebuie să indice:

- a) denumirea și sediul asociației;
- b) adresa de e-mail a asociației;
- c) numele și numărul de telefon ale administratorului asociației;
- d) dacă există, numele sau denumirea, adresa de e-mail și numărul de telefon ale gestionarului.

(2) Neindicarea datelor cerute la alin. (1) nu este temei de anulare a actelor, dar poate îndreptăți proprietarul la rambursarea cheltuielilor necesare aflării informației respective.

Articolul 63. Transparența actelor asociației

(1) Dacă hotărârea adunării generale nu prevede altfel, asociația trebuie să mențină o platformă online care poate fi accesată oricând de proprietari pentru a avea acces gratuit, cel puțin, la următoarele acte în formă textuală:

- a) statutul asociației cu toate modificările, în forma în care au fost supuse înregistrării de stat;
- b) dacă statutul a fost modificat, versiunea consolidată a statutului asociației, pregătită și semnată de către administratorul asociației pentru conformitate;
- c) regulamentele asociației;
- d) procesele-verbale ale adunărilor generale ale asociației;
- e) lista unităților (fără indicarea numelui proprietarului) ai căror proprietari înregistrează datorii întârziate și neachitate față de asociație;
- f) lista litigiilor în care este implicată asociația;
- g) rulajul conturilor bancare ale asociației;
- h) contractele încheiate de către asociație;
- i) fișele de sinteză anuale.

(2) În cazul în care actele conțin date cu caracter personal, administratorul asociației elimină datele respective din versiunea plasată în platformă. Numărul unei unități ori numărul ei cadastral nu constituie date cu caracter personal ale proprietarului.

(3) Dacă depune o cerere de orice natură la asociație, proprietarul consimte implicit la dezvăluirea cererii către organele asociației și proprietari.

(4) Asociația nu poate invoca față de proprietarul din condominiu ori organele asociației secretul comercial al actelor și informațiilor asociației. Clauzele din

contracte și alte acte juridice la care este parte asociația sunt nule în partea care contravine dispozițiilor prezentului alineat.

Articolul 64. Fișa de sinteză a asociației

(1) Asociația care administrează condominiul cu destinație locativă trebuie să mențină o fișă de sinteză a asociației (în continuare – *fișa de sinteză*), care cuprinde informațiile prevăzute la alin. (2). Asociația trebuie să actualizeze fișa de sinteză după adunarea generală anuală, dar nu mai târziu de 1 iulie a fiecărui an.

(2) Fișa de sinteză menționează:

- 1) identificarea asociației și a condominiului la care se referă fișa:
 - a) denumirea și sediul asociației, numărul de identificare de stat (IDNO) al asociației;
 - b) adresa și numărul cadastral ale condominiului administrat de asociație;
- 2) identitatea administratorului și, după caz, a gestionarului:
 - a) numele și adresa administratorului asociației;
 - b) dacă este cazul, numele sau denumirea și adresa sau sediul gestionarului;
- 3) caracteristicile tehnice ale condominiului (dacă asociația are ca membri proprietari din mai multe condominii, a se indica pentru fiecare condominiu separat):
 - a) numărul total de unități cu destinație locativă;
 - b) numărul total de unități cu destinație nelocativă;
 - c) numărul de clădiri;
 - d) perioada de construcție a clădirilor;
 - e) numărul și data cărții clădirii și locul aflării ei;
 - f) tipul de încălzire și, pentru sistemul colectiv de alimentare cu energie termică (parțială sau totală) necirculară, tipul de energie utilizată;
 - g) numărul de ascensoare și anul producției fiecăruia;
- 4) caracteristicile financiare ale asociației:
 - a) datele de începere și de încheiere ale exercițiului financiar și data adunării generale care a aprobat situațiile financiare;
 - b) quantumul cheltuielilor asociației pentru operațiuni curente;
 - c) quantumul cheltuielilor asociației pentru intervenții urgente în sensul art. 45;
 - d) quantumul cheltuielilor asociației către furnizori pentru servicii, remunerația organelor și a salariaților și alte datorii;
 - e) quantumul datoriilor neachitate față de asociație;
 - f) numărul proprietarilor din condominiu a căror datorie față de asociație depășește plățile pentru 3 luni;
 - g) soldul fondului de reparație și dezvoltare;
 - h) lista contractelor privind serviciile intermediare încheiate de asociație sau, după caz, de gestionar și care obligă proprietarii din condominiu;
- 5) numărul de salariați ai asociației.

(3) Fișa de sinteză este accesibilă publicului în condițiile prezentei legi și nu trebuie să cuprindă datele personale ale unui anume proprietar din condominiu.

Articolul 65. Platforma e-Condominiu

(1) Fiecare asociație este obligată să se înregistreze în platforma e-Condominiu și să plaseze anual fișa de sinteză în platformă, care devine accesibilă publicului.

(2) Asociația poate cere furnizorilor de servicii către asociație și furnizorilor de servicii intermedate să plaseze informații și avize de plată prin platforma e-Condominiu.

(3) Asociația poate folosi platforma e-Condominiu pentru a îndeplini obligația prevăzută la art. 63. Această informație, plasată în platforma e-Condominiu, nu este accesibilă publicului.

(4) Accesul tuturor utilizatorilor, atât al celor care includ informații, cât și al celor care vizualizează informațiile, în platforma e-Condominiu este gratuit.

Articolul 66. Dreptul proprietarului la informare

(1) Proprietarii au dreptul să obțină de la administratorul asociației informații privitoare la activitatea asociației și să ia cunoștință de documentele acesteia.

(2) Administratorul asociației trebuie să răspundă la solicitare în termen de o săptămână. În cazul solicitărilor care necesită o apreciere juridică ori tehnică complexă, termenul este de o lună.

(3) Administratorul asociației poate refuza eliberarea informației sau permiterea accesului la documente dacă aceasta va cauza un prejudiciu intereselor legitime ale celorlalți proprietari sau terților.

(4) Dacă administratorul asociației refuză să furnizeze informații sau refuză să permită accesul la documente, proprietarul poate cere ca adunarea generală să hotărască asupra temeiniciei refuzului sau, în termen de 2 săptămâni de la refuzul din partea administratorului, poate înainta o acțiune în instanța de judecată în vederea obligării asociației să furnizeze informația solicitată sau să permită accesul la documentele solicitate.

Articolul 67. Auditul extern al asociației

(1) Dacă în ultimii 2 ani financiari asociația nu a fost supusă auditului extern, oricare 3 proprietari (în continuare – *proprietari inițiatori*) pot încheia un contract privind efectuarea auditului asociației ori al anumitor domenii ale activității acesteia. Doar proprietarii inițiatori acoperă direct societății de audit remunerația și cheltuielile aferente auditului.

(2) Din data în care primește cererea proprietarilor inițiatori de colaborare cu auditorul, la care se anexează copia contractului cu auditorul, administratorul asociației și celelalte organe ale asociației sunt obligate să colaboreze pe deplin cu auditorul.

(3) Raportul de audit și rapoartele suplimentare se prezintă proprietarilor inițiatori și asociației. Asociația este obligată să transmită copia raportului tuturor proprietarilor și celorlalte organe ale asociației, dacă există.

(4) Adunarea generală ia hotărârea definitivă de rambursare a cheltuielilor de audit proprietarilor inițiatori ori de a refuza rambursarea.

Articolul 68. Obligația proprietarului de a furniza informații

(1) Proprietarul este obligat să informeze asociația despre datele sale de contact, în special numărul de telefon și adresa de poștă electronică, dacă o are.

(2) Dacă domiciliul/reședința (în cazul persoanei fizice) ori sediul (în cazul persoanei juridice) al proprietarului este diferit de adresa unității, proprietarul este obligat să informeze asociația și despre adresa domiciliului/reședinței ori a sediului sau o altă adresă pentru notificări.

(3) Cu excepția cazului în care proprietarul a informat asociația despre adresa domiciliului/reședinței ori a sediului sau o altă adresă pentru notificări, asociația are dreptul să considere că adresa unității este domiciliul/reședința ori sediul proprietarului în scopul primirii notificărilor.

(4) Dacă repartizarea cheltuielilor de orice natură între proprietari depinde de numărul de persoane care locuiesc permanent în unitate, proprietarul este obligat să comunice, la survenirea fiecărei schimbări ori la cererea administratorului asociației, numărul acestor persoane (adulți și minori). Până la comunicarea veridică a numărului de persoane, administratorul asociației atribuie unității numărul estimativ de persoane după consultarea vecinilor ori conform mediei de persoane în cadrul condominiului.

Articolul 69. Dreptul altor persoane la informare

Dacă unitatea este grevată de dreptul real al unui terț, acesta are dreptul să obțină de la asociație informația despre suma și temeiul datoriilor proprietarului față de asociație.

Secțiunea a 7-a **Intervenții la părțile comune și la unitate**

Articolul 70. Dreptul de a propune modernizarea condominiului

(1) Administratorul asociației este obligat să convoace adunarea generală în termen de o lună de la primirea cererii de la un grup de proprietari (conform normelor de convocare a adunării generale) interesat de efectuarea de către asociație a intervențiilor sau lucrărilor care au ca scop:

- a) îmbunătățirea securității ori salubrității condominiului;
- b) eficiența energetică a condominiului;
- c) producerea de către asociație a energiei regenerabile pe părțile comune ale condominiului.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă proiectul de realizare a lucrărilor și cheltuielile aferente. Administratorul poate cere solicitantului să ofere explicații și detalieri ale proiectului propus înainte de a fi obligat să convoace adunarea generală.

(3) Hotărârea definitivă pe marginea propunerii o ia adunarea generală conform art. 37 alin. (1).

Articolul 71. Modernizarea asumată de proprietari

(1) Administratorul asociației este obligat să accepte efectuarea unor intervenții sau lucrări la întrunirea următoarelor condiții:

- a) un grup din cel puțin 3 proprietari îi propune proiectul de realizare a lucrărilor și își asumă toate cheltuielile aferente implementării proiectului;
- b) intervenția sau lucrarea nu contravine legislației, în special nu încalcă cerințele privind calitatea în construcții;
- c) intervenția sau lucrarea are utilitate publică și nu afectează decorul arhitectural al condominiului;
- d) după primirea cererii conform lit. a) și transmiterea cererii și a anexelor acesteia tuturor proprietarilor din condominiu, cu specificarea că cheltuielile pentru executarea proiectului sunt suportate exclusiv de proprietarii care și-au asumat în scris această cheltuială, în termen de o lună de la transmiterea cererii, nici proprietarii, nici administratorul asociației nu au primit opoziții față de realizarea proiectului decât de la cel mult 3 proprietari.

(2) Dacă a primit opoziții față de realizarea proiectului de la 4 sau mai mulți proprietari, administratorul asociației este obligat să convoace adunarea generală pentru a hotărî asupra permisiunii proiectului propus ori opunerii față de proiect.

(3) Hotărârea definitivă pe marginea propunerii o ia adunarea generală conform art. 37 alin. (1).

(4) În cazul efectuării intervențiilor sau lucrărilor conform procedurilor menționate la alin. (1), cheltuielile aferente sunt suportate doar de către proprietarii care și-au asumat în scris obligația de a participa la proiect. Ceilalți proprietari sunt scutiți de la orice cheltuieli aferente proiectului, chiar dacă au votat pentru permisiunea proiectului propus conform alin. (3).

(5) Intervențiile sau lucrările efectuate conform prezentului articol se fac de către asociație ori sub supravegherea asociației. Ele devin definitiv părți comune și nu se supun separării și nici rambursării.

Articolul 72. Intervențiile și lucrările proprietarului

(1) Proprietarului i se interzice să efectueze intervenții sau lucrări neautorizate la fațadă sau oricare alt element al părților comune ale condominiului, inclusiv la decorul arhitectural al clădirii. În cazul încălcării acestei prevederi, administratorul asociației aplică art. 19. Adicional, dacă aceasta e prevăzut în statut sau în regulamentul intern, administratorul stabilește, cu acordul consiliului, proprietarului care nu înlătură încălcarea o penalitate de la 1 la 3 unități convenționale pentru fiecare zi de încălcare. Penalitatea acumulată se include în factura lunară trimisă proprietarului de către asociație.

(2) Proprietarul este obligat să notifice administratorul despre efectuarea unor intervenții sau lucrări la unitatea sa, precum și despre natura și durata planificată a acestora.

(3) În cazul intervențiilor sau lucrărilor la o unitate, administratorul asociației are dreptul:

a) să solicite de la proprietarul unității orice informații și clarificări suplimentare, inclusiv acte care confirmă respectarea legislației;

b) să supravegheze evoluția reparației și să ceară încetarea oricăror intervenții periculoase sau ilegale;

c) să impună cerințe și măsuri speciale pentru a asigura buna funcționare a condominiului și a reduce deranjamentele pentru ceilalți proprietari;

d) să interzică accesul în condominiu al antreprenorilor și al altor terți care participă la efectuarea reparației atât timp cât nu sunt îndeplinite cerințele prezentei legi privitoare la reparație.

Articolul 73. Lucrările în interes comun care afectează un proprietar

(1) Un proprietar nu poate să se opună executării de către asociație a lucrărilor de interes comun, inclusiv asupra unității sale, hotărâte legal de către adunarea generală, cu condiția că rezultatul lucrărilor nu afectează destinația, suprafața și folosința unității sale. Dacă asemenea lucrări sunt posibile printr-o soluție alternativă, fără a afecta unitatea, se va alege soluția alternativă dacă aceasta nu atrage cheltuieli ori riscuri disproporționate.

(2) Proprietarul care suferă un prejudiciu ca urmare a executării lucrărilor de către asociație, fie din cauza unei scăderi definitive a valorii unității sale, fie a unei tulburări grave de folosință a unității, chiar dacă aceasta este temporară, fie a degradărilor, are dreptul la o despăgubire. În cazul privării totale temporare de folosință a unității, adunarea generală hotărăște acordarea, către proprietarul care o cere, a unui avans la despăgubire pentru a acoperi cel puțin costul locuirii în altă parte. Avansul se ia în contul despăgubirii definitive.

(3) Avansul la despăgubire sau despăgubirea definitivă datorată în urma executării lucrărilor de interes comun se plătește de către asociație. Această cheltuială a asociației se repartizează proprietarilor din condominiu proporțional cu participarea fiecăruia dintre ei la costul lucrării respective.

Articolul 74. Producerea energiei electrice din surse regenerabile

(1) Proprietarul are dreptul să instaleze pe acoperișul clădirii, pe orice altă suprafață comună adecvată și în unitatea sa, cu acordul adunării generale, sisteme de producere a energiei din surse regenerabile destinate consumului propriu, cu condiția că:

- a) aceasta nu afectează folosința normală a unităților și a părților comune de către ceilalți proprietari din condominiu;
- b) sunt asigurate permanent stabilitatea, siguranța și decorul arhitectural al clădirii.

(2) În cazul în care devin necesare modificări ale părților comune, proprietarul interesat solicită acordul adunării generale, indicând proiectul concret și modalitățile de realizare a intervențiilor.

(3) Administratorul asociației poate să impună măsuri de precauție suplimentare pentru a asigura stabilitatea, siguranța sau decorul arhitectural al clădirii, dar numai în baza unui proiect executat de un specialist în materie și avizat corespunzător de către organele abilitate.

(4) În cazul existenței mai multor solicitanți, adunarea generală poate să distribuie folosința acoperișului și a altor suprafețe comune, inclusiv percepând taxe pentru locațiunea suprafețelor.

(5) Prioritate pentru construcția sistemelor fotovoltaice și a altor sisteme pentru producerea energiei din surse regenerabile este acordată necesităților comune ale condominiului. În acest sens, prevederile alin. (1)–(4) se aplică doar dacă există spații disponibile care pot fi valorificate.

(6) În cazul locațiunii acoperișului pentru instalarea sistemelor fotovoltaice și a altor sisteme pentru producerea energiei din surse regenerabile, locatarul devine responsabil pentru starea tehnică satisfăcătoare a acoperișului și asigură funcționalitatea lui conform destinației de bază pe toată perioada locațiunii. În cazul în care locatarul sau asociația declară rezoluțiunea contractului de locațiune, locatarul predă asociației acoperișul în stare funcțională.

Articolul 75. Intervenția asupra unei unități în caz de pericol

(1) În cazul în care o unitate este abandonată ori există un alt pericol iminent, cauzat de comportamentul proprietarului, pentru viața, sănătatea altor proprietari ori pentru unități (cum ar fi scurgeri de gaze, apă etc.), administratorul asociației, cu prezența a doi proprietari și a organului de poliție, poate forța lacătul unității și interveni pentru a înlătura pericolul. Cheltuielile de intervenție și de schimbare a lacătului se rambursează de către proprietarul unității în mod solidar cu posesorul unității.

(2) Participanții la intervenția menționată la alin. (1) întocmesc un proces-verbal.

(3) Administratorul asociației ia măsuri de contactare a proprietarului și îi transmite cheile unității și copia de pe procesul-verbal.

Articolul 76. Înlăturarea obiectelor străine

În cazul în care pe teritoriul sau în incinta condominiului se află obiecte străine ori abandonate (inclusiv automobil abandonat), administratorul asociației ia măsuri de înlăturare a lor, cu respectarea normelor legale și cu implicarea, după caz, a organului de poliție. Cheltuielile aferente înlăturării se recuperează de la proprietarul obiectului ori de la altă persoană responsabilă conform legii.

Secțiunea a 8-a

Particularitățile asociației cu mai multe condominii

Articolul 77. Domeniul de aplicare

(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 21 alin. (2), o asociație poate cuprinde toți proprietarii mai multor condominii (în continuare – *asociație cu mai multe condominii*).

(2) În cazul asociației cu mai multe condominii, dispozițiile prezentei secțiuni se aplică cu prioritate față de celelalte dispoziții ale prezentei legi.

Articolul 78. Organizarea proprietarilor dintr-un condominiu al asociației cu mai multe condominii

(1) În cazul asociației cu mai multe condominii, proprietarii din fiecare condominiu formează o comunitate.

(2) În locul convocării unei adunări generale a asociației cu mai multe condominii se pot convoca adunări generale ale comunității proprietarilor din fiecare condominiu. Hotărârea adunării generale a asociației se consideră adoptată din momentul în care a fost aprobată de fiecare adunare generală a fiecărei comunități a proprietarilor din fiecare condominiu.

Articolul 79. Dreptul de a constitui o asociație a proprietarilor dintr-un singur condominiu

(1) În orice moment, comunitatea proprietarilor dintr-un condominiu care sunt membri ai asociației cu mai multe condominii poate adopta hotărârea de înființare a asociației de proprietari din condominiu pentru propriul condominiu conform art. 87.

(2) Din momentul înregistrării noii asociații, prin efectul prezentei legi, toți proprietarii din respectivul condominiu încetează să fie membri ai asociației cu mai multe condominii și devin membri ai noii asociații. Fiecare din aceștia însă păstrează, față de asociația cu mai multe condominii, răspunderea pentru propriile obligații apărute înainte de înființarea noii asociații.

(3) Noua asociație se supune dispozițiilor prezentei legi.

(4) Noua asociație are dreptul să ceară de la asociația cu mai multe condominii (și proprietarii din condominiu rămași în ea) partajul în natură al părților comune (inclusiv porțiuni de teren) în măsura în care ele sunt menite folosinței condominiului care aparține membrilor noii asociații. Contractul de partaj se aprobă

de adunarea generală a celor două asociații implicate. În lipsa unui contract de partaj se aplică dispozițiile Codului civil privind partajul pe cale judiciară.

(5) Hotărârea judecătorească privind acțiunea în partaj a părților comune a unei asociații față de altă asociație este opozabilă tuturor proprietarilor din condominiu care sunt membri ai acestor asociații.

Capitolul IV

SERVICIILE DE ADMINISTRARE ALE GESTIONARULUI

Articolul 80. Contractarea serviciilor de administrare a condominiului

(1) Asociația poate contracta servicii de administrare a condominiului de la o altă persoană fizică sau juridică (în continuare – *gestionar*).

(2) Lista și volumul serviciilor de administrare, drepturile și obligațiile gestionarului și ale asociației se stabilesc în contractul de administrare încheiat între gestionar și reprezentantul asociației împuternicit prin hotărârea adunării generale, ținându-se cont de lista și sfera componentelor obligatorii ale serviciului de administrare aprobate de ministerul de resort.

(3) Proprietarii din condominiu sunt terți beneficiari ai contractului de administrare și pot înainta pretenții direct gestionarului în caz de neexecutare a obligațiilor lui contractuale.

(4) Adunarea generală poate hotărî ca unul dintre serviciile de administrare prestate de gestionar să fie îndeplinirea funcției de administrator al asociației, dispozițiile art. 177 din Codul civil nr. 1107/2002 fiind aplicabile. În acest caz, un salariat al gestionarului persoană juridică nu poate fi desemnat administrator al asociației.

(5) Gestionarul persoană fizică nu este salariat al asociației decât dacă adunarea generală decide angajarea lui în bază de contract individual de muncă. În acest caz, dispozițiile privind contractul de administrare se aplică contractului individual de muncă al gestionarului.

(6) Orice clauză din contractul de administrare ori alt contract care derogă de la dispozițiile prezentei legi în detrimentul asociației ori al proprietarilor din condominiu este lovită de nulitate absolută dacă condominiul are destinație locativă.

Articolul 81. Desemnarea și revocarea gestionarului

(1) Gestionarul condominiului este selectat de către asociație și desemnat în cadrul adunării generale, la care se decide încheierea contractului de administrare, sau în cadrul consiliului, dacă adunarea generală a decis delegarea competenței date consiliului.

(2) În cazul în care o asociație nu și-a desemnat administratorul conform prezentei legi și situația durează mai mult de o lună, oricare proprietar din condominiul cu destinație locativă poate cere primarului unității administrativ-teritoriale în care este amplasat condominiul să desemneze, prin concurs transparent și accesibil organizat de către autoritățile administrației publice locale, un gestionar al condominiului și să încheie cu acesta, în numele asociației, contractul de administrare. Concursul transparent și accesibil de selectare și desemnare a gestionarului se organizează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(3) Gestionarul poate fi revocat, inclusiv prin rezilierea contractului de administrare, de către adunarea generală, cu sau fără motiv, cu efect de o lună din data adoptării hotărârii ori altă dată ulterioară determinată de către adunarea generală. În cazul revocării gestionarului, contractul de administrare se consideră rezolvit. În acest caz, gestionarul nu are dreptul la vreo compensație sau despăgubire legată de revocarea sa ori de încetarea contractului. Orice clauză din contractul de administrare care exclude ori limitează dispozițiile prezentului alineat este lovită de nulitate absolută.

Articolul 82. Obligațiile gestionarului

(1) Dacă contractul de administrare nu prevede altfel, gestionarul are următoarele obligații față de asociație și proprietarii din condominiu:

a) monitorizează situația tehnică a condominiului și informează imediat asociația, dacă sunt necesare intervenții urgente în sensul art. 45, și autoritățile publice competente. În cazul în care asociația nu asigură măsuri pentru intervenția urgentă, în termen de o lună de la prima informare a asociației despre necesitatea intervenției urgente, gestionarul este obligat și împuternicit să solicite, în limitele prezentei legi, convocarea adunării generale cu includerea chestiunii respective pe ordinea de zi;

b) elaborează planul anual și pe termen lung de întreținere, reparație, modernizare și reconstrucție a părților comune;

c) conform contractului de administrare, asigură executarea lucrărilor de întreținere, reparație, modernizare și reconstrucție a părților comune, inclusiv întreținerea terenului;

d) efectuează controlul asupra executării lucrărilor de către persoanele contractate pentru întreținerea, reparația, modernizarea și reconstrucția părților comune;

e) monitorizează plata contribuției la fond și a altor cheltuieli care, conform prezentei legi, cad în sarcina proprietarilor din condominiu, precum și a plăților pentru serviciile intermediare;

f) asigură evidența contabilă a asociației și pregătește situațiile financiare și alte acte contabile și fiscale;

g) păstrează permanent documentația tehnică, contabilă și de altă natură referitoare la administrarea condominiului și o prezintă proprietarilor sau reprezentantului împuternicit al proprietarilor spre verificare, la solicitarea acestora;

h) asigură păstrarea și actualizarea documentației tehnice a clădirii, efectuează monitorizarea operațiunilor bancare, a prezentării situației financiare, fiscale și statistice și a activității de secretariat;

i) prezintă informații privind datoriile proprietarilor față de fond, alte plăți de administrare a condominiului, inclusiv date contabile ale sumelor datorate, suficiente pentru colectarea acestora;

j) încheie contracte privind serviciile intermediare, aplicându-se în mod corespunzător art. 49; organizează și monitorizează executarea acestor contracte;

k) examinează petițiile parvenite de la proprietari și ține registrul de evidență a petițiilor;

l) execută alte obligații prevăzute de lege și de contractul de administrare.

(2) Gestionarul este responsabil față de proprietari pentru prejudiciul cauzat ca urmare a neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor sale în conformitate cu legea și contractul de administrare. În cazul executării necorespunzătoare a lucrărilor, gestionarul este obligat să înainteze pretenții față de antreprenor și să asigure apărarea intereselor asociației și ale membrilor acesteia.

(3) Proprietarii nu poartă răspundere pentru datoriile gestionarului în cazul insolabilității acestuia sau pentru cheltuielile suportate ca rezultat al activității lui în alte condominii.

(4) Gestionarul prezintă anual adunării generale raportul de activitate pe anul precedent. Gestionarul este obligat să prezinte, la solicitarea asociației, a organelor acesteia ori a unui proprietar, rapoartele de activitate pentru fiecare semestru.

Articolul 83. Contractul de administrare

(1) Contractul de administrare se încheie în formă scrisă. Nerespectarea formei scrise atrage nulitatea contractului de administrare.

(2) Contractul de administrare trebuie să prevadă cel puțin:

a) volumul serviciilor de administrare a condominiului prestate de gestionar, cu specificarea serviciilor de administrare menționate la art. 82 alin. (1) pe care

gestionarul nu le prestează în baza contractului respectiv și care rămân în sarcina asociației;

b) quantumul plăților pentru serviciile de administrare care fac obiectul contractului ori modul exact de determinare a lor;

c) indicatorii de performanță în executarea serviciilor de administrare;

d) durata contractului (termenul minim este de 1 an, iar cel maxim – de 7 ani).

(3) Serviciile de administrare menționate la art. 82 alin. (1) cad în responsabilitatea gestionarului dacă contractul de administrare nu le exclude. Cu toate acestea, obligația prevăzută la art. 82 alin. (1) lit. a) nu poate fi exclusă din obiectul contractului de administrare ori limitată în alt mod.

(4) În cazul contractului de administrare dintre asociație și gestionar se interzice perceperea plăților de către gestionar de la proprietarii care sunt membri ai acestei asociații. Gestionarul care are încheiat contract de administrare cu asociația percepe toate plățile datorate conform contractului doar de la asociație.

(5) În cazul contractului de administrare încheiat între gestionar și comunitate, gestionarul este obligat să mențină un cont bancar separat și să asigure evidența separată a activităților aferente comunității.

(6) În cazul în care gestionarul notifică asociația despre decizia de a înceta, conform legii sau contractului, contractul de administrare înainte de termen, încetarea produce efecte juridice la expirarea unui termen de 6 luni de la notificarea asociației, cu excepția cazului în care adunarea generală a aprobat încetarea cu efect imediat a contractului în baza notificării gestionarului.

(7) În caz de încetare, din orice motiv, a contractului de administrare, gestionarul este obligat să transmită asociației și, la cererea asociației, noului gestionar toată informația și documentele necesare sau utile pentru preluarea serviciilor de administrare. Informația și documentele respective trebuie transmise cel târziu cu 3 zile înainte de încetarea contractului de administrare.

Capitolul V

ORGANIZAREA PROPRIETARILOR DIN CONDOMINIU ÎN COMUNITATE

Articolul 84. Organizarea proprietarilor din condominiu în comunitate

(1) În cazul în care nu sunt organizați într-o asociație, toți proprietarii dintr-un condominiu se consideră organizați într-o comunitate de proprietari din condominiu conform prezentei legi.

(2) Comunitatea este formată din toți proprietarii din condominiu și constituie o organizație fără statut de persoană juridică, deținând capacitatea de folosință și de exercițiu în măsura prevăzută de prezenta lege și de alte legi.

(3) Comunitatea și organele sale nu se supun înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice.

(4) Comunitatea nu adoptă un statut. Comunitatea poate avea un regulament al condominiului.

(5) Comunitatea poate fi reclamant, pârât sau poate avea altă calitate procesuală în procesele judiciare, precum și poate fi parte la procedura administrativă.

(6) Comunitatea nu poate opera cu resurse financiare provenite din credite ori împrumuturi și nici obține alte forme de finanțare de la persoane ori instituții care nu sunt proprietari din condominiu.

(7) Comunitatea poate avea conturi bancare. Administratorul comunității este fiduciar al conturilor bancare ale comunității, iar comunitatea este beneficiar al fiduciei. Dispozițiile Codului civil privind fiducia se aplică.

Articolul 85. Aplicarea prin analogie a prezentei legi

(1) Dispozițiile fiecărui capitol al prezentei legi aplicabile asociației se aplică în mod corespunzător comunității, cu particularitățile cuprinse în prezentul capitol. Art. 22, 23 și capitolul VII nu se aplică comunității.

(2) În particular, dispozițiile prezentei legi se aplică comunității și organelor ei cu următoarele adaptări:

a) dispozițiile privind adunarea generală a asociației se consideră dispoziții privind adunarea generală a comunității;

b) dispozițiile privind consiliul asociației se consideră dispoziții privind consiliul comunității;

c) dispozițiile privind administratorul asociației se consideră dispoziții privind administratorul comunității;

d) dispozițiile privind comisia de cenzori (cenzorul) a asociației se consideră dispoziții privind comisia de cenzori (cenzorul) a comunității.

(3) Hotărârile adunării generale a comunității sau ale consiliului comunității sunt nule sau anulabile în cazurile și condițiile stabilite la art. 202 din Codul civil nr. 1107/2002, care se aplică în mod corespunzător.

(4) În cazul desemnării gestionarului, contractul este încheiat, în numele comunității, de persoana împuternicită conform art. 81 și 86. Contractul de administrare poate prevedea că gestionarul îndeplinește funcția administratorului comunității.

Articolul 86. Alte organe ale comunității

(1) Adunarea generală poate mandata, prin hotărâre, una sau mai multe persoane să reprezinte comunitatea pentru executarea hotărârii adunării generale. Mandatul încetează odată cu executarea hotărârii adunării generale pusă în sarcina acestor persoane, dacă nu s-a prevăzut altfel.

(2) Adunarea generală a comunității poate alege un administrator al comunității, care va reprezenta comunitatea.

(3) Durata mandatului acordat persoanelor menționate la alin. (1) și (2) este de 3 ani din data adoptării hotărârii, dacă prin hotărârea adunării generale nu este stabilit un termen mai scurt. În orice caz, mandatul organelor încetează la data înființării asociației în care sunt organizați proprietarii. În acest caz, drepturile și obligațiile comunității trec la asociație.

Articolul 87. Înființarea asociației

(1) Comunitatea proprietarilor dintr-un condominiu poate adopta hotărârea de înființare a asociației de proprietari din condominiu conform art. 22.

(2) Hotărârea de înființare a asociației se consideră adoptată și este valabilă dacă:

a) este semnată de către proprietarii a cel puțin 5 unități din condominiul cu destinație locativă sau, dacă acest condominiu are mai puțin de 10 unități, de către mai mult de 1/2 din proprietarii din acest condominiu; sau

b) este semnată de către mai mult de 1/2 din proprietarii din condominiul care nu este condominiu cu destinație locativă.

(3) Nu se cere desfășurarea adunării generale a proprietarilor din condominiu pentru semnarea hotărârii de înființare a asociației conform alin. (2).

(4) Din momentul înregistrării asociației, toți proprietarii din condominiu devin membri ai asociației în temeiul art. 21, indiferent dacă au semnat sau nu hotărârea de înființare a asociației.

Capitolul VI

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

Articolul 88. Transparența asociației

(1) În termen de 5 zile de la desemnarea unui organ al asociației, asociația trebuie să notifice pe cale electronică autoritatea publică locală executivă din unitatea administrativ-teritorială respectivă despre această desemnare, cu specificarea adresei condominiului și a datelor lui de contact.

(2) Autoritățile publice locale executive indică pe pagina lor web ori pe altă cale adresa electronică la care se expediază notificarea despre desemnare.

(3) În cazul plasării corespunzătoare a informațiilor indicate la alin. (1) în platforma e-Condominiu, obligația de notificare se consideră îndeplinită.

Articolul 89. Controlul asupra activității asociației și a gestionarului

(1) Controlul asupra activității asociației și, după caz, a gestionarului se efectuează de către autoritatea administrației publice locale.

(2) Controlul asupra reparației, reconstrucției, întreținerii și deservirii clădirilor, a părților comune și a unităților din condominiu se efectuează de către autoritatea administrației publice locale și, după caz, de alt organ împuternicit conform legislației.

Capitolul VII

DISPOZIȚII DE PUNERE ÎN APLICARE CARE INTRĂ ÎN VIGOARE LA 6 LUNI DE LA PUBLICAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 90. Dispoziții tranzitorii privind asociațiile existente de coproprietari în condominiu

(1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, asociațiile de coproprietari în condominiu constituite până la intrarea în vigoare a prezentei legi se consideră asociații ale proprietarilor din condominiu și se supun regimului prevăzut de prezenta lege. Statutele sau alte acte de constituire, precum și regulamentele acestor asociații se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi. Hotărârile organelor asociației prin care se instituie obligații de plată în sarcina proprietarilor din

condominiu, adoptate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, continuă să fie obligatorii 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, chiar dacă nu sunt conforme prezentei legi. După expirarea acestui termen, hotărârile asociației se aplică numai în măsura în care nu contravin cerințelor prezentei legi.

(2) Dispozițiile alin. (1) constituie temei de înregistrare, din oficiu, a schimbării formei juridice de organizare și a denumirii depline și abreviate a asociației în registrul de stat al persoanelor juridice. Schimbarea se înregistrează fără publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și fără achitarea unei taxe de înregistrare.

(3) În cazul în care asociația de coproprietari în condominiu constituită până la intrarea în vigoare a prezentei legi este înscrisă în registrul bunurilor imobile în calitate de proprietar al clădirii (capitolul B), datele ei vor fi radiate și se va face însemnarea „condominiu”.

(4) Dacă statutele asociațiilor menționate la alin. (1) cuprind prevederi care, conform prezentei legi, nu se includ în statut, dar se includ în actul de constituire a condominiului ori în regulamentul condominiului, aceste prevederi ale statutului își păstrează validitatea în măsura în care nu contravin dispozițiilor prezentei legi.

(5) Dispozițiile art. 25 alin. (5) și alin. (6) enunțul al doilea din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 nu se aplică proprietarilor din condominiu și asociațiilor din data intrării în vigoare a prezentei legi.

(6) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, asociațiile care administrează condominiul cu destinație locativă și furnizorii de servicii intermediare urmează să reîncheie contractele privind serviciile intermediare, care trebuie să corespundă dispozițiilor prezentei legi. Furnizorul este obligat să încheie contractul cu asociația în termen de o lună de la întrunirea condițiilor legale.

(7) Din data intrării în vigoare a prezentei legi, contractele privind serviciile intermediare încheiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi și care nu au fost reîncheiate conform alin. (6) se aplică în partea în care nu contravin dispozițiilor prezentei legi. Din aceeași dată dispozițiile art. 49 se aplică respectivelor contracte.

(8) Din data intrării în vigoare a prezentei legi, președintele asociației ori altă persoană înregistrată ca administrator al asociației în registrul de stat al persoanelor juridice se consideră administrator al asociației în sensul prezentei legi.

(9) Organele asociațiilor desemnate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi își continuă mandatul în condițiile prezentei legi.

(10) Declarația de condominiu întocmită și înregistrată până la intrarea în vigoare a prezentei legi se consideră act de constituire a condominiului în scopul aplicării dispozițiilor prezentei legi. Proprietarii din condominiu format până la intrarea în vigoare a prezentei legi pot încheia un act de constituire a condominiului în condițiile art. 5 alin. (2)–(5) și ale art. 8. Încheierea actului de constituire a condominiului este obligatorie în scopul modificării informațiilor cu privire la condominiu prevăzute la art. 5 alin. (2).

(11) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, asociația de coproprietari în condominiu constituită până la intrarea în vigoare a prezentei legi va constitui fondul de reparație și dezvoltare prevăzut la art. 53 alin. (1).

(12) Acțiunile în justiție prevăzute la art. 19 pot fi introduse chiar dacă încălcarea a fost săvârșită înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi și indiferent de persoana care a săvârșit-o, cu condiția că efectele încălcării încă există la data introducerii acțiunii.

Articolul 91. Transformarea asociațiilor de proprietari ai locuințelor privatizate, a cooperativelor de locuințe și a cooperativelor de construcție a locuințelor

(1) În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, asociațiile de proprietari ai locuințelor/apartamentelor privatizate, cooperativele de locuințe și cooperativele de construcție a locuințelor se reorganizează prin transformare în asociații de proprietari din condominiu.

(2) Persoanele juridice menționate la alin. (1), imobilele administrate de acestea și proprietarii de unități din aceste imobile se supun regimului prevăzut de prezenta lege din data intrării în vigoare a prezentei legi, chiar dacă ele încă nu s-au transformat conform alin. (1). Statutele sau alte acte de constituire ale acestor persoane juridice, precum și regulamentele lor se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(3) Hotărârea cu privire la transformarea persoanei juridice menționate la alin. (1) și la aprobarea statutului asociației se ia de către administratorul ei, fără hotărârea adunării generale a membrilor (participanților) acesteia.

(4) Hotărârea prevăzută la alin. (3) constituie temei de înregistrare, din oficiu, a transformării, a schimbării formei juridice de organizare și a denumirii depline și abreviate a asociației în registrul de stat al persoanelor juridice. Transformarea se înregistrează:

- a) fără publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
- b) fără achitarea unei taxe de înregistrare, cu condiția că cererea de înregistrare a transformării s-a depus în termenul prevăzut la alin. (1).

(5) În cazul în care persoana juridică menționată la alin. (1) este înscrisă în registrul bunurilor imobile în calitate de proprietar al clădirii (capitolul B), datele ei vor fi radiate și se va face însemnarea „condominiu”.

(6) Dispozițiile art. 90 alin. (4)–(9) se aplică în mod corespunzător persoanelor juridice menționate la alin. (1).

(7) Cooperativele de construcție a garajelor, asociațiile proprietarilor de garaje, precum și alte forme juridice de organizare similare se pot transforma în asociație de proprietari din condominiu conform legislației în vigoare și pot constitui un condominiu în condițiile prezentei legi.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII DE PUNERE ÎN APLICARE CARE INTRĂ ÎN VIGOARE LA 12 LUNI DE LA PUBLICAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 92. Constituirea condominiului în clădirile date în exploatare până la data intrării în vigoare a prezentului capitol

(1) La data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul, clădirea dată în exploatare înainte de intrarea în vigoare a prezentului capitol și încăperile izolate din cadrul clădirii înregistrate cu număr cadastral distinct se declară condominiu prin efectul prezentei legi. Această regulă nu se aplică dacă în cadrul clădirii nu sunt înregistrate încăperi izolate cu număr cadastral distinct.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului capitol, părțile comune din condominiul declarat prin alin. (1) trec, cu titlu gratuit, în proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor de unități.

(3) Înregistrările din registrul bunurilor imobile privitoare la proprietarul terenului (capitolul A) din condominiul declarat prin alin. (1) se vor radia și se va face însemnarea „condominiu”.

(4) Înregistrările din registrul bunurilor imobile privitoare la proprietarul clădirii (capitolul B) din condominiul declarat prin alin. (1) se vor radia și se va face însemnarea „condominiu”.

(5) În cazul în care persoana a fost înregistrată înainte de data intrării în vigoare a prezentului capitol în calitate de proprietar al clădirii din condominiul

declarat prin alin. (1), iar clădirea are încăperi izolate care nu sunt înregistrate cu număr cadastral distinct, această persoană are dreptul, fără consimțământul proprietarilor de unități, de a înregistra încăperi izolate cu număr cadastral distinct și dreptul său de proprietate asupra lor conform legislației privind cadastrul bunurilor imobile. În cazul în care clădirea se află în coproprietate, dreptul de proprietate asupra încăperilor izolate nou-înregistrate se înregistrează conform contractului dintre coproprietarii clădirii. De la data acestei înregistrări a încăperilor izolate, ele vor constitui unități în condominiu.

(6) Până la momentul înregistrării încăperilor izolate cu număr cadastral distinct conform alin. (5), se vor aplica următoarele reguli:

a) persoana menționată la alin. (5) se consideră că deține o cotă-parte din condominiu pe baza suprafeței tuturor încăperilor izolate din acea clădire care nu sunt înregistrate cu număr cadastral distinct;

b) dispozițiile alin. (4) nu se aplică, înregistrările din registrul bunurilor imobile privitoare la proprietarul clădirii (capitolul B) din condominiu declarat prin alin. (1) se mențin și se completează cu însemnarea „condominiu incomplet”.

(7) În cazul în care persoana indicată la alin. (5) este statul sau unitatea administrativ-teritorială, iar clădirea din condominiu declarat prin alin. (1) are destinație locativă, dreptul de a înregistra încăperea izolată cu număr cadastral distinct se stinge la expirarea termenului de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol. Încăperile izolate care nu au fost înregistrate cu număr cadastral distinct în termen de 3 ani se consideră, de la data expirării acestui termen, părți comune din condominiu.

(8) Dispozițiile prezentului articol se aplică indiferent dacă proprietarii încăperilor izolate sunt sau nu sunt organizați într-o asociație sau cooperativă de orice fel.

(9) Dispozițiile prezentului capitol aplicabile clădirilor cu destinație locativă se aplică și în cazul în care în cadrul clădirii există unele unități cu altă destinație decât cea locativă.

Articolul 93. Constituirea condominiului în clădirile date în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol

(1) Terenul, clădirea dată în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol și încăperile izolate din cadrul clădirii înregistrate cu număr cadastral distinct se declară condominiu prin efectul prezentei legi de la data dării în exploatare și a înregistrării tuturor încăperilor izolate dacă se îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) clădirea este dată în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol pe baza autorizației de construire eliberate înainte de data intrării în vigoare a prezentului capitol;

b) la data dării în exploatare a clădirii, aceasta conține una sau mai multe încăperi izolate care sunt sau urmează a fi înregistrate în registrul bunurilor imobile cu număr cadastral distinct.

(2) Dispozițiile art. 92 alin. (2)–(9) se aplică în mod corespunzător condominiului declarat conform alin. (1) din prezentul articol.

Articolul 94. Particularitățile terenurilor și ale clădirilor cu altă destinație decât cea locativă ale autorităților administrației publice centrale și locale

(1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, clădirea avea o altă destinație decât cea locativă și aparținea statului sau unității administrativ-teritoriale, art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări:

a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) nu se face;

b) dreptul de suprafață legală ori alt drept prevăzut de lege asupra terenului face parte din condominiu.

(2) Înregistrările în registrul bunurilor imobile privind condominiile menționate la alin. (1) se efectuează conform art. 42¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

(3) Terenul face parte din condominiu de la data în care toți proprietarii de încăperi izolate înregistrate cu numerele cadastrale distincte au privatizat terenul în condițiile legii.

(4) Adunarea generală poate adopta, în condițiile prezentei legi, hotărârea de a privatiza terenul aferent în numele tuturor proprietarilor din condominiu și poate împuternici persoana care reprezintă toți proprietarii din condominiu în cadrul procedurilor de privatizare, inclusiv depunerea cererii, încheierea contractului în numele proprietarilor din condominiu și plata prețului.

Articolul 95. Dreptul proprietarilor din condominiu la extinderea suprafeței de teren

(1) În cazul în care, în temeiul art. 92 alin. (2) sau al art. 93 alin. (2), terenul a încetat să se afle în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale, iar clădirea din condominiu respectiv are destinație locativă, asociația are dreptul de a cere de la stat sau, după caz, de la unitatea administrativ-teritorială separarea uneia

sau a mai multor suprafețe din terenul adiacent, care aparține statului sau, după caz, unității administrativ-teritoriale, și transmiterea lor, cu titlu gratuit, prin act de predare-primire în formă simplă scrisă, în proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor de unități, cu includerea în hotarele terenului condominiului.

(2) Dreptul prevăzut la alin. (1) există doar în măsura în care extinderea terenului este necesară pentru a asigura condominiul cu suprafața neconstruită care, potrivit naturii sau destinației clădirii, asigură deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism.

(3) În caz de încălcare a dreptului prevăzut la alin. (1), asociația, precum și oricare proprietar din condominiul pot solicita instanței de judecată, în termenul prevăzut la alin. (4), extinderea terenului în condițiile alin. (1) și (2) prin efectul hotărârii judecătorești.

(4) Dreptul de extindere prevăzut de prezentul articol se stinge la expirarea termenului de 10 ani de la data intrării în vigoare a prezentului capitol.

Articolul 96. Atribuirea la domeniul public a spațiilor de uz comun aferente condominiilor

(1) În cazul în care, după trecerea dreptului de proprietate asupra terenului în temeiul art. 92 alin. (2) sau al art. 93 alin. (2), statul sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială păstrează în proprietate terenuri destinate uzului comun al proprietarilor unui sau ai mai multor condomini adiacente (zone de odihnă, scuaruri, parcuri, terenuri de joacă, terenuri de sport etc.), aceste terenuri se consideră bunuri ale domeniului public al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale.

(2) Proprietarul terenului destinat uzului comun al proprietarilor unui sau ai mai multor condomini adiacente este obligat să permită asociației fiecărui condomini adiacent să amenajeze terenul conform destinației.

(3) Proprietarul terenului prevăzut la alin. (1) poate, în condițiile legii, să atribuie terenul la domeniul privat și/sau să îi schimbe destinația doar cu aprobarea adunării generale a proprietarilor din condominiile adiacente.

Articolul 97. Protecția drepturilor terților proprietari

(1) Dacă, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, o persoană deține un drept de proprietate exclusivă asupra unei clădiri sau altei construcții, în care nu sunt formate încăperi izolate cu număr cadastral distinct (substații electrice și alte obiecte din complexul energetic și al telecomunicațiilor; rețele de termoficare, de alimentare cu apă și de canalizare până la punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne

din condominiu; adăposturi antiaeriene, adăposturi contra radiațiilor și alte obiective cu destinație strategică; garaje etc.), amplasată pe terenul condominiului declarat prin art. 92 alin. (1) și nu este posibilă separarea porțiunii de teren aferente clădirii sale în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, persoana respectivă își păstrează dreptul de proprietate, iar construcția nu face parte din condominiu.

(2) Dreptul de superficie legală asupra terenului al proprietarului construcției care nu face parte din condominiu, instituit prin Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, rămâne neafectat.

Articolul 98. Protecția drepturilor titularilor de drepturi contractuale de folosință

(1) Dacă, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, o persoană deține un drept de locațiune asupra unei părți de teren pentru exploatarea unui garaj provizoriu sau a unei clădiri cu altă destinație decât cea locativă, dreptul ei va rămâne valabil până la expirarea termenului locațiunii, dar nu mai mult de 3 ani.

(2) De la data radierii dreptului de proprietate al statului sau al unității administrativ-teritoriale asupra terenului, asociația subrogă drepturile și obligațiile de locator.

(3) Statul sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială își exercită drepturile și este ținută de obligațiile care au devenit scadente înainte de momentul subrogării conform alin. (2).

(4) Asociația nu este obligată să prelungească dreptul de locațiune prevăzut la alin. (1). După expirarea sau stingerea pe altă cale a acestui drept de locațiune, asociația ia hotărârea de transmitere în locațiune sau de constituire a dreptului de folosință exclusivă asupra spațiului eliberat, în condițiile prezentei legi.

Articolul 99. Particularitățile terenurilor aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale

(1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale și suprafața lui depășește cu mai mult de 10% suprafața la sol a tuturor clădirilor din acel condominiu, dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări:

a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) nu se face. Raporturile dintre proprietarii din condominiu și proprietarul terenului sunt guvernate de dispozițiile privind superficies legală,

prevăzute de Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil sau de alte reglementări aplicabile;

b) în termen de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului este obligat, pe propria cheltuială, să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului condominiului. Terenul condominiului va cuprinde suprafața de teren pe care este situată clădirea condominiului și suprafața de teren aferent necesară pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism și, dacă există, cu documentația de construcție și contractele încheiate între proprietarul terenului și proprietarii din condominiu;

c) de la data formării terenului condominiului conform lit. b), acesta încetează a fi proprietatea persoanei sau persoanelor indicate la alin. (1) din prezentul articol și devine proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor din condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3).

(2) Oricare proprietar din condominiu, precum și asociația pot cere proprietarului terenului executarea obligațiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Proprietarul terenului, prin intermediul autorităților sale competente să inițieze și să finalizeze procedura de formare prevăzută la alin. (1) lit. b), va comunica decizia de formare proprietarilor din condominiu prin afișarea unei copii a deciziei la avizier și transmiterea unei copii a deciziei către organele asociației, dacă s-au instituit. Organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil poate înregistra decizia de formare a bunului imobil nu mai devreme de o lună de la comunicarea acesteia în modul stabilit, potrivit confirmării scrise a autorității publice.

(4) Oricare proprietar din condominiu, precum și asociația pot contesta în instanța de judecată de drept comun decizia de formare a imobilului dacă planul terenului condominiului nu corespunde cu cerințele alin. (1) lit. b) și pot solicita instanței de judecată modificarea corespunzătoare a limitelor terenului condominiului prin efectul hotărârii judecătorești.

Articolul 100. Delimitarea apartenenței proprietății imobiliare

Dispozițiile prezentului capitol, în special ale art. 92 alin. (5) și (7), ale art. 94, 95, 99 și 102, se aplică cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Articolul 101. Particularitățile terenurilor aflate în proprietate privată

(1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea uneia sau a mai multor persoane fizice și/sau persoane juridice altele decât statul sau unitatea administrativ-teritorială, dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări:

a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) nu se face. Proprietarul terenului nu poate cere proprietarilor din condominiu unele plăți pentru folosirea porțiunii de teren necesare condominiului;

b) în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului este obligat, pe cheltuială proprie:

– să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului condominiului și să își dea consimțământul de radiere a dreptului său asupra terenului condominiului. Terenul condominiului va cuprinde terenul pe care este situată clădirea condominiului și terenul aferent necesar pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism, precum și, dacă există, cu documentația de construcție și contractele încheiate între proprietarul terenului și proprietarii din condominiu;

– dacă terenul persoanei private nu depășește terenul condominiului conform cerințelor prevăzute la liniuța întâi din prezenta literă, să își dea consimțământul de radiere a dreptului său asupra terenului;

c) de la data radierii conform lit. b) din prezentul alineat, terenul condominiului încetează a fi proprietatea persoanei sau a persoanelor menționate și devine proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor din condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3).

(2) Persoana sau persoanele al căror drept de proprietate a încetat în temeiul alin. (1) lit. c) au dreptul de a primi de la proprietarii din condominiu o despăgubire în schimbul terenului transmis doar în cazurile și în condițiile prevăzute de contractele încheiate anterior intrării în vigoare a prezentului capitol, precum și în cazurile în care aceasta s-ar impune conform convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Oricare proprietar din condominiu, precum și asociația pot cere proprietarului terenului executarea obligațiilor prevăzute la alin. (1).

(4) Persoana indicată la alin. (1) va comunica decizia de formare a bunului imobil prevăzută la alin. (1) lit. b) proprietarilor din condominiu prin afișarea unei copii a deciziei la avizier și transmiterea unei copii a deciziei către organele asociației, dacă s-au instituit. Organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil poate înregistra decizia de formare a bunului imobil nu mai devreme de o lună de la comunicarea acesteia în modul stabilit, potrivit declarației pe proprie răspundere a persoanei indicate la alin. (1).

(5) Oricare proprietar din condominiu, precum și asociația pot contesta în instanța de judecată decizia de formare a bunului imobil dacă planul terenului condominiului nu corespunde cerințelor alin. (1) lit. b) și pot solicita instanței de judecată modificarea corespunzătoare a limitelor terenului condominiului prin efectul hotărârii judecătorești.

Articolul 102. Particularitățile terenurilor pe care se află mai multe condomini

(1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale, iar pe teren sunt situate două sau mai multe clădiri cu destinație locativă care, în mod separat, corespund definiției de condominiu (în special dacă clădirile se află în proprietatea diferitor persoane fizice și/sau persoane juridice altele decât statul sau unitatea administrativ-teritorială), dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări:

a) terenul și clădirea cu destinație locativă nu formează un condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) și (4) nu se face;

b) în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului, consultând coproprietarii clădirilor cu destinație locativă, este obligat, pe cheltuială proprie, să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului fiecărui condominiu. Terenul condominiului va cuprinde terenul pe care este situată clădirea acelui condominiu și terenul aferent necesar pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism și, dacă există, cu documentația de construcție și contractele încheiate între proprietarul terenului și proprietarul clădirii, precum și contractele încheiate între proprietarul clădirii și proprietarii din condominiu;

c) de la data formării terenului condominiului conform lit. b) din prezentul alineat, terenul și clădirile cu destinație locativă încetează a fi proprietatea persoanei sau a persoanelor menționate și devin proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor din condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) și (4).

(2) Persoana sau persoanele al căror drept de proprietate a încetat în temeiul alin. (1) lit. c) au dreptul de a primi de la proprietarii din condominiu o despăgubire în schimbul imobilului transmis doar în cazurile și în condițiile prevăzute de contractele încheiate anterior intrării în vigoare a prezentului capitol, precum și în cazurile în care aceasta s-ar impune conform convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Oricare proprietar din condominiu, oricare proprietar al clădirilor, precum și asociația pot cere proprietarului terenului și celorlalți proprietari ai clădirilor executarea obligațiilor prevăzute la alin. (1).

(4) Proprietarul terenului, prin intermediul autorităților sale competente să inițieze și să finalizeze procedura de formare, va comunica decizia de formare a bunului imobil prevăzută la alin. (1) lit. b) proprietarilor din condominiu prin afișarea unei copii a deciziei la avizier și transmiterea unei copii a deciziei către organele asociației, dacă s-au instituit. Organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil poate înregistra decizia de formare a bunului imobil nu mai devreme de o lună de la comunicarea acesteia în modul stabilit, potrivit confirmării scrise a autorității publice.

(5) Oricare proprietar din condominiu, oricare proprietar al clădirilor, precum și asociația pot contesta în instanța de judecată decizia de formare a bunului imobil dacă planul terenului condominiului nu corespunde cerințelor alin. (1) lit. b) și pot solicita instanței de judecată modificarea corespunzătoare a limitelor terenului condominiului prin efectul hotărârii judecătorești. Decizia de formare a bunului imobil nu poate fi contestată după expirarea termenului de un an de la data înregistrării în registrul bunurilor imobile a formării terenului condominiului.

Articolul 103. Extinderea grevărilor și interdicțiilor anterioare

Dacă, la data trecerii cotei-părți în temeiul art. 92 sau 93, unitatea era grevată de ipotecă, de drepturi unui terț, era sechestrată sau în privința ei era înscrisă o altă grevare sau interdicție, acestea se vor extinde, din aceeași dată, și asupra cotei-părți fără necesitatea efectuării unei înregistrări în acest sens în registrul bunurilor imobile.

Articolul 104. Efectuarea înregistrărilor și notărilor

(1) Dispozițiile prezentului capitol constituie temei de efectuare sau radiere a înregistrărilor sau notărilor respective în/din registrul bunurilor imobile de către organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, la cererea oricărui proprietar din condominiu, a asociației, a autorităților administrației publice centrale sau locale.

(2) Organele cadastrale teritoriale, fără cerere, vor efectua și vor radia înregistrări și note care rezultă din dispozițiile prezentului capitol, conform programului aprobat de Guvern, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) terenul se află în proprietatea statului sau, după caz, a unității administrativ-teritoriale;

b) pe acest teren sunt amplasate una sau mai multe clădiri cu destinație locativă aflate în proprietatea statului sau, după caz, a unității administrativ-teritoriale.

(3) Mijloacele necesare pentru implementarea dispozițiilor alin. (2) se vor aloca din bugetul de stat.

(4) Aplicarea prezentei legi nu este condiționată de efectuarea sau radierea înregistrărilor sau notărilor respective în/din registrul bunurilor imobile, prevăzute la alin. (1).

(5) Prin derogare de la Legea insolvenței nr. 149/2012, Codul de executare nr. 443/2004 și alte acte normative relevante, cererea de efectuare sau radiere a înregistrărilor sau însemnărilor respective în/din registrul bunurilor imobile conform alin. (1) nu poate fi refuzată pe temeiul existenței unor sechestre, interdicții sau a altor grevări asupra dreptului ori bunului înregistrat în capitolul A sau B al registrului bunurilor imobile și fără a fi necesară vreo autorizare ori încuviințare din partea autorității sau a persoanei care a impus respectivul sechestru, interdicție ori altă grevare. Totodată, aceste sechestre, interdicții ori alte grevări se mențin după satisfacerea cererii.

(6) În toate cazurile, subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice poate refuza cererea de efectuare sau radiere depusă conform alin. (1) atât timp cât:

a) solicitantul nu a prezentat acte necesare și suficiente pentru confirmarea împrejurărilor cerute de prezenta lege ori alte acte normative, solicitate adițional de către subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice; sau

b) autoritatea ori persoana interesată interpelată de subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice nu i-a furnizat acte necesare și suficiente pentru confirmarea împrejurărilor cerute de prezenta lege ori alte acte normative.

Articolul 105. Cotele-părți provizorii și determinarea definitivă a cotelor-părți din condominiu

(1) Cotele-părți din condominiu declarat prin art. 92 sau 93 se determină de către asociație concomitent pentru toate unitățile și se aprobă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu.

(2) La cererea asociației, precum și a oricărei alte persoane interesate, procesul-verbal al adunării generale a asociației constituie temei de înregistrare a mărimii cotei-părți în registrul bunurilor imobile privitoare la unitatea respectivă a proprietarului (capitolul C).

(3) Până la determinarea definitivă a cotelor-părți conform alin. (1) și (2), proprietarii din condominiu vor deține, în scopul aplicării prezentei legi, cotele-părți provizorii, în mărimea determinată prin hotărârea administratorului asociației pe baza suprafeței totale a clădirii și a suprafeței unităților înregistrate în registrul bunurilor imobile la data emiterii hotărârii. Mărimea cotelor-părți provizorii nu se înregistrează în registrul bunurilor imobile.

Articolul 106. Actul de constituire a condominiului declarat prin prezenta lege

(1) Proprietarii din condominiul declarat prin art. 92 sau 93 pot încheia un act de constituire a condominiului în condițiile art. 5 alin. (2)–(5) și ale art. 8. Încheierea actului de constituire a condominiului este obligatorie în scopul modificării informațiilor cu privire la condominiu prevăzute la art. 5 alin. (2).

**Capitolul IX
DISPOZIȚII FINALE**

Articolul 107. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; cu excepția:

a) dispozițiilor capitolului VIII, care intră în vigoare la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

b) dispozițiilor art. 34 alin. (9) și (10), ale art. 36 alin. (2)–(7) și (10) și ale art. 39 alin. (1)–(3), care intră în vigoare la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aplică în mod corespunzător inclusiv adunărilor generale desfășurate după data respectivă chiar dacă au fost convocate înainte de data respectivă. Dispozițiile respective se aplică cu prioritate față de dispozițiile care le contrazic din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000 și din statutele asociațiilor coproprietarilor în condominiu.

(2) Trimiterile din legislația în vigoare la asociația coproprietarilor în condominiu, la cooperative de construcție a locuințelor ori la asociațiile proprietarilor de locuințe privatizate se consideră trimiteri la asociații ale proprietarilor din condominiu până la aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege.

(3) Dispozițiile prezentei legi privind platforma e-Condominiu intră în vigoare după crearea condițiilor necesare, dar nu mai târziu de doi ani de la data publicării prezentei legi.

(4) Actele legislative, precum și actele normative subordonate legii se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

(5) Autoritățile statului, în decurs de 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, asigură aducerea în concordanță cu prezenta lege a tuturor înscrisurilor/documentelor necesare pentru toate asociațiile din unitățile administrativ-teritoriale de care sunt responsabile.

Articolul 108. Anumite dispoziții de punere în executare a prezentei legi de către Guvern și autoritățile publice locale

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în corespundere cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va elabora, prin consultarea autorităților administrației publice locale, și va aproba un program de stat privind asigurarea înregistrării de stat a proprietății în toate blocurile locative care întrunesc calitățile unui condominiu, în vederea consolidării sau modernizării clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică, astfel încât să fie asigurate cerințele minime de performanță; va identifica sursele de finanțare a acțiunilor programului;

d) va asigura identificarea, inventarierea și evidența părților comune adiacente clădirilor care întrunesc calitățile unui condominiu și al căror proprietar este statul;

e) va elabora conceptul Sistemului informațional „Platforma guvernamentală de informare și participare la administrarea condominiilor (e-Condominiu), care va asigura și:

– sistematizarea informației despre starea tehnică a clădirilor care intră în componența condominiilor;

– dezvăluirea de informații proprietarilor din condominiu de către asociația proprietarilor din condominiu și de către gestionar;

– accesarea și plata facturilor și a altor avize de plată adresate proprietarului din condominiu;

– primirea notificărilor (inclusiv care conțin plângeri și petiții) din partea proprietarilor din condominiu adresate asociației proprietarilor din condominiu ori gestionarului;

– exprimarea votului pe cale electronică la adunarea generală;

– accesul public la fișele de sinteză anuale ale asociației;

f) va elabora regulamentul privind repartizarea între proprietarii din condominiu, ținând cont de diferitele situații de fapt în care se află condominiile:

– a unor categorii de cheltuieli ale asociației;

– a plăților pentru unele categorii de servicii intermediare, inclusiv repartizarea diferențelor dintre echipamentele de măsurare ale clădirii și cele individuale ale unităților;

g) va elabora regulamentul cu privire la modul de funcționare a fondului de reparații și modernizare;

h) va elabora alte regulamente necesare pentru punerea în aplicare și pentru funcționarea prezentei legi.

(2) Autoritățile administrației publice locale, în limita resurselor financiare disponibile și a competențelor legale, vor lua măsurile necesare punerii în executare a prezentei legi.

(3) Finanțarea lucrărilor în domeniul locativ-comunal din bugetele publice se va aproba pornind de la prevederile prezentei legi, exclusiv pentru contribuțiile la cheltuielile comune ale condominiilor în care există proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, sau prin programe speciale, aprobate pentru reabilitare și reparații ale clădirilor care au fost supuse înregistrării conform legii.

(4) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să contribuie financiar la lucrările de îmbunătățire a clădirilor din condominii (inclusiv în vederea consolidării sau modernizării clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică), dacă aceste lucrări fac parte din planul de dezvoltare a localității și doar în limitele fondurilor financiare bugetate și disponibile. În acest caz, autoritatea competentă a administrației publice locale elaborează un proiect (sau, după caz, o schiță de proiect) și solicită asociației acceptarea ei prin hotărârea adunării generale.

(5) La aplicarea art. 59, până la aprobarea modelului girului de către Ministerul Justiției conform art. 59 alin. (3), se va folosi un gir în formă liberă.

Articolul 109. Modificarea unor acte normative conexe

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează:

I. Capitolul III și anexele nr. 4 și 5 din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324/1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 27 iunie 2006), cu modificările ulterioare, se abrogă.

II. Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 130–132, art. 915), cu modificările ulterioare, se abrogă, cu excepția art. 8 și 9.

III. Articolul 11 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214–220, art. 704), cu modificările ulterioare, se completează cu litera s) cu următorul cuprins:

„s) procesele-verbale ale adunării generale a asociației proprietarilor din condominiu în condițiile și în măsura prevăzute la art. 59 din Legea cu privire la condominiu.”

IV. Articolul 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155–158, art. 549), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) Referințele prezentei legi la proprietar includ și:

- a) asociația proprietarilor din condominiu ai cărei membri sunt coproprietari ori superficiari ai terenului/imobilului;
- b) comunitatea proprietarilor din condominiu ai cărei membri sunt coproprietari ori superficiari ai terenului/imobilului;
- c) superficialul terenului.”

(2) La data intrării în vigoare a capitolului VIII se abrogă art. 8 și 9 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 130–132, art. 915). Cererile depuse conform art. 8 și 9 până la data intrării în vigoare a capitolului VIII urmează a fi soluționate conform art. 8 și 9 și legislației aplicabile cererii.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege cu privire la condominiu
(nr.399 din 15.20.2021)

	<i>Proiectul de lege cu privire la publicitate</i>	<i>Amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile comisiilor parlamentare și Direcției generale Juridice, conținutul obiecției sau propunerii</i>	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe (Opinia autorului)
	1	2	3
	Articolul 1. Obiectul de reglementare (1) Prezentă lege reglementează: a) raporturile de proprietate în condominiu; b) organizarea proprietarilor din condominiu în asociații ori, în lipsa acesteia, în comunități; c) alte raporturi juridice conexe raporturilor prevăzute la lit. a) sau b). (2) Prezentă lege de asemenea reglementează mecanismul simplificat de trecere: a) a anumitor imobile existente la regimul de proprietate în condominiu prevăzut de prezenta lege; și b) a proprietarilor acestor imobile la formele de organizare prevăzute de prezenta lege. (3) Prezentă lege se aplică în cazul tuturor condominiilor, indiferent de destinația locativă ori nelocativă a construcției ori a unităților în condominiu, cu excepțiile stabilite de prezenta lege. (4) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător în cazul în care proprietarul clădirii ori al unității deține doar un drept de suprafață asupra terenului condominiului sau un alt drept prevăzut de legislație.	<u>Direcția generală juridică</u> Art. 1, analizat în corelare cu Legea cu privire la condominiu nr. 276/2018 (în continuare, Legea nr. 276/2018), obiectul de reglementare cuprins la art. 1 din proiect conține prevederi similare celor cuprinse la art. 1 din Legea nr.	Este o constatare

Articolul 1. Obiectul de reglementare (1) Prezenta lege reglementează: a) raporturile de proprietate în condominiu; b) organizarea proprietărilor din condominiu în asociații ori, în lipsa acesteia, în comunități; c) alte raporturi juridice conexe raporturilor prevăzute la lit. a) sau b). (2) Prezenta lege de asemenea reglementează mecanismul simplificat de trecere: a) a anumitor imobile existente la regimul de proprietate în condominiu prevăzut de prezenta lege; și b) a proprietărilor acestor imobile la formele de organizare prevăzute de prezenta lege.	Gubernul RM La art. 1: La alin. (1) și (2), ce stabilesc obiectul de reglementare, se vor expune într-un singur alineat, iar cuvintele „de asemenea” se vor exclude, ca fiind nepotrivite. Totodată, la alin. (2) este defectuos expusă prevederea de la lit. b). Astfel, atragem atenția că Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 20/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000 (calitatea de membru al asociației de coproprietari în condominiu) § 69 a reținut că, în esență, asociația de coproprietari în condominiu este o formă de asociere specifică. Astfel, obiectul de reglementare al legii ar trebui să fie mecanismul de asociere al proprietărilor bunurilor din condominiu	Se acceptă Propunerea se respinge
Articolul 2. Legislația cu privire la condominiu Legislația cu privire la condominiu face parte din legislația civilă și include prezenta lege, Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, Codul civil al Republicii Moldova, alte acte normative în domeniu.	Gubernul RM Art. 2 este declarativ, nu stabilește o norma juridică și, prin urmare, se va include în nota informativă la proiect.	Propunerea se respinge
Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: <i>asociație de proprietari din condominiu</i> (denumită în continuare și <i>asociație</i>) – persoană juridică de drept privat organizată sub forma juridică de asociație, în scopul administrării condominiului, având ca membri pe toți proprietarii din condominiu și doar pe ei;	Vasile GRĂDINARU, deputat Din noțiunea <i>asociație de proprietari din condominiu se propune</i> excluderea sintagmei „și doar pe ei”. Este de prisos în text.	Propunerea se acceptă parțial. Noțiunea s-a redactat

<i>cotă de contribuție</i> – suma corespunzătoare din cheltuielile asociației pe care fiecare proprietar din condominiu este obligat să o plătească periodic (lunar etc.), conform dispozițiilor prezentei legi;	Din noțiunea <i>cotă de contribuție</i> se propune <i>excluderea</i> sintagmei „periodic (lunar etc.)”. Plata poate fi nu doar periodică ci și unică.	Se acceptă
Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: <i>administratorul asociației</i> (denumit în continuare și <i>administrator</i>) – persoana desemnată în calitate de organ executiv al asociației și care, în sensul art. 177 din Codul civil, reprezintă asociația în relațiile cu terții și îndeplinește alte atribuții stabilite conform prezentei legi. Administratorul poate fi și președinte al consiliului; <i>asociație de proprietari din condominiu</i> (denumită în continuare și <i>asociație</i>) – persoană juridică de drept privat organizată sub forma juridică de asociație, în scopul administrării condominiului, având ca membri pe toți proprietarii din condominiu și doar pe ei; <i>consiliul asociației</i> (denumit în continuare și <i>consiliul</i>) – organul de supraveghere al asociației, care are atribuțiile stabilite conform prezentei legi; <i>președintele consiliului</i> (denumit în continuare și <i>președintele</i>) – persoana fizică desemnată în această calitate de către adunarea generală și care conduce lucrările consiliului asociației;	Vitalie LACOT, deputat în Parlament La art.3: <u>noțiunea administratorul asociației se modifică și se expune după cum urmează:</u>” <i>administratorul asociației</i>(denumit în continuare și <i>administrator</i>) – persoana desemnată în calitate de Președinte al organului executiv al asociației și care, în sensul art. 177 din Codul civil, reprezintă asociația în relațiile cu terții și îndeplinește alte atribuții stabilite stabilite în Statut și prezenta lege <u>noțiunea asociație de proprietari din condominiu – textul ”</u> pe toți proprietarii din condominiu și doar pe ei” se substituie cu textul ”doar pe proprietarii din condominiu” <u>noțiunea consiliul asociației cuvintele ” de supraveghere ” se substituie cu ”colegial”</u> <u>noțiunea președintele consiliului se modifică și se expune după cum urmează:</u> ” <i>președintele consiliului</i> (denumit în continuare și <i>președintele</i>) – persoana fizică desemnată în această calitate de către adunarea generală sau de catre consiliu (conform Statutului) și care conduce lucrările consiliului asociației. Președintele	Se acceptă integral

<i>servicii intermediare</i> – servicii, inclusiv de utilități publice cum ar fi alimentarea cu energie termică, salubritatea, canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale, de care se folosesc ori se pot folosi proprietarii unităților și posesorii acestora, dar care, în funcție de situația concretă a condominiului, din motive tehnice sau legale, trebuie intermediare de către asociație în temeiul contractului cu furnizorul și nu pot fi contractate individual de către proprietarii ori posesorii unităților ori facturate individual acestora;	consiliului poate fi desemnat și în calitate de Administrator; <u>noțiunea „servicii intermediare”</u> după cuvântul „salubritatea” se introduce cuvintele „asigurarea de apă și”	
Articolul 3. Noțiuni principale în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: <i>administratorul asociației</i> (denumit în continuare și <i>administrator</i>) – persoana desemnată în calitate de organ executiv al asociației și care, în sensul art. 177 din Codul civil, reprezintă asociația în relațiile cu terții și îndeplinește alte atribuții stabilite conform prezentei legi. Administratorul poate fi și președinte al consiliului; <i>comunitate de proprietari din condominiu</i> (denumită în continuare și <i>comunitate</i>) – colectivitate formată din toți proprietarii din condominiu, fără statut de persoană juridică, care deține capacitatea de folosință și de exercițiu în măsura prevăzută de prezenta lege, în scopul administrării condominiului; <i>cotă-parte</i> – cota-parte din dreptul de proprietate comună, care îi revine fiecărui proprietar din condominiu și care este egală cu	Guvernul RM La art. 3: Unele noțiuni („condominiu”, „părți comune”, „teren al condominiului”, „unitate”) redau prevederile existente deja în cuprinsul art. 462 și 555 alin. (2) și (3) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, motiv pentru care sugerăm excluderea acestora, prin aceasta evitându-se un caz de dublare normativă, ce este contrară regulilor de tehnică legislativă. Noțiunea „administratorul asociației” nu este completă, deoarece nu s-a precizat că administratorul asociației poate fi și președintele consiliului asociației. La noțiunea „comunitate de proprietari din condominiu” se va ține cont că, capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu sunt caracteristice persoanei fizice și persoanei juridice (art. 24, 25, 176 și 177 din Codul civil al Republicii 4 Moldova nr. 1107/2002), iar potrivit definiției acestei noțiuni, comunitatea nu va avea statut de persoană juridică. La noțiunea „cotă-parte”, după cuvintele „suprafața totală a unității” se vor introduce cuvintele „definite în proprietate” pentru un spor de precizie normativă	Propunerea se respinge Se acceptă s-a modificat Se accept[s-a modificat Se acceptă

raportul dintre suprafața totală a unității și suma suprafețelor totale ale tuturor unităților din condominiu; <i>cotă de contribuție</i> – suma corespunzătoare din cheltuielile asociației pe care fiecare proprietar din condominiu este obligat să o plătească periodic (lunar etc.), conform dispozițiilor prezentei legi; <i>drept de proprietate comună</i> – dreptul de proprietate comună pe cote-părți forțată și perpetuă al proprietarilor din condominiu asupra părților comune; <i>președintele consiliului</i> (denumit în continuare și <i>președintele</i>) – persoana fizică desemnată în această calitate de către adunarea generală și care conduce lucrările consiliului asociației; <i>servicii intermediare</i> – servicii, inclusiv de utilități publice cum ar fi alimentarea cu energie termică, salubritatea, canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale, de care se folosesc ori se pot folosi proprietarii unităților și posesorii acestora, dar care, în funcție de situația concretă a condominiului, din motive tehnice sau legale, trebuie intermediare de către asociație în temeiul contractului cu furnizorul și nu pot fi contractate individual de către proprietarii ori posesorii unităților ori facturate individual acestora;	(obiecție valabilă și pentru art. 12 alin. (1) din proiect). Totodată, se va revedea necesitatea definiției în măsura în care la art. 12 alin. (1) este reglementat modul de stabilire a cotelor-părți. La noțiunile „cotă de contribuție” și „fond de reparație și dezvoltare” sunt prevăzute doar cheltuielile asociației care are statut de persoană juridică, nefiind reglementate cheltuielile comunității de proprietari din condominiu. În acest context, se va revizui întregul proiect în partea ce se referă doar la asociația proprietarilor din condominiu or, potrivit art. 5 alin. (2) lit. h) din proiect, forma de administrare a condominiului poate fi asociație sau comunitate. Noțiunea „drept de proprietate comună” se va completa cu cuvintele „din condominiu”. În definiția noțiunii „președintele consiliului”, după cuvintele „adunarea generală” de introdus cuvintele „de către membrii consiliului”, conform art. 46 alin. (7) din proiect. Definiția noțiunii „servicii intermediare” urmează a fi completată cu cuvintele „serviciul public de alimentare cu apă”. Concomitent, se propune completarea cu definiția noțiunii de „proprietari vulnerabili”, pentru a fi excluse orice interpretări ulterioare.	Propunerea se respinge deoarece esre nefondată Se acceptă Se acceptă Se acceptă Se acceptă Pe tot parcursul Legii „Prprietar vulnerabil financiar” se substituie cu ”proprietar socialmente-vulnerabil”
--	---	---

<i>teren al condominiului</i> – terenul, în hotarele stabilite, pe care este situată clădirea condominiului și terenul aferent necesar pentru deservirea proprietărilor din condominiu și exploatarea corespunzătoare a clădirii, care constituie proprietate comună pe cote-părți a tuturor proprietarilor din condominiu. În cazul în care proprietarii părților comune dețin doar un drept de suprafață asupra terenului condominiului sau un alt drept prevăzut de legislație, acest drept asupra terenului face parte din părțile comune, iar referințele din prezenta lege la „teren” se consideră referințe la dreptul respectiv asupra terenului;	în definiția noțiunii „teren al condominiului” este prevăzut că, în cazul în care proprietarii părților comune dețin doar dreptul de suprafață asupra terenului condominiului, referințele la „teren” se consideră referințe asupra dreptului, respectiv asupra terenului, însă ulterior în textul actului normativ se utilizează sintagma „drept de proprietate comună” asupra terenului condominiului. Astfel, pentru asigurarea excluderii interpretării eronate a dreptului condominiului asupra terenului condominiului, în textul proiectului se propune utilizarea sintagmei „<i>drept de proprietate/posesie comună</i>” <i>asupra terenului condominiului</i>. De asemenea, întrucât art. 108 alin. (1) lit. d) prevede că Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va asigura identificarea, inventarierea și evidența părților comune adiacente clădirilor care întrunesc calitățile unui condominiu și al căror proprietar este statul, considerăm oportună completarea cu o nouă noțiune: „părți comune adiacente clădirilor care întrunesc calitățile unui condominiu”.
<i>teren al condominiului</i> – terenul, în hotarele stabilite, pe care este situată clădirea condominiului și terenul aferent necesar pentru deservirea proprietărilor din condominiu și exploatarea corespunzătoare a clădirii, care constituie proprietate comună pe cote-părți a tuturor proprietarilor din condominiu. În cazul în care proprietarii părților comune dețin doar un drept de suprafață asupra terenului condominiului sau un alt drept prevăzut de legislație, acest drept asupra terenului face parte din părțile comune, iar referințele din prezenta lege la „teren” se consideră referințe la dreptul respectiv asupra terenului;	Directia generală juridică 2. Art. 3. Conform doctrinei, noțiunile nu se încadrează în structura noștii de drept, iar semnificația noțiunilor, după cum rezultă din cadrul legislativ, se impune în cazul în care acestea nu sunt definite în alte acte normative, precum și este evidentă în cazul în care din textul actului normativ nu se poate deduce sensul acestora. Acest fapt este consacrat expres la art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia, dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme.

<i>condominiu</i> – ansamblu format dintr-un teren cu una sau, în condițiile art. 10, mai multe clădiri în care există unități care fac obiectul dreptului de proprietate exclusivă și părți comune care fac obiectul dreptului de proprietate comună, care sunt destinate folosinței sau utilității mai multor proprietari; <i>asociație de proprietari din condominiu</i> (denumită în continuare și <i>asociație</i>) – persoană juridică de drept privat organizată sub forma juridică de asociație, în scopul administrării condominiului, având ca membri doar pe ~~toți~~ proprietarii din condominiu și doar pe ei;	Din analiza art. 3, consacrat noțiunilor principale, se poate afirma, că multe din aceste noțiuni nu necesită a fi definite în cuprinsul acestui articol, din considerentul, că din conținutul proiectului de lege este clar sensul acestora (spre exemplu, noțiunile de „adunarea generală a asociației”, „consiliul asociației”, „președintele consiliului”, ș.a.). În plus, unele noțiuni se cuprind în Codul civil, spre exemplu, noțiunile de „condominiu” și „teren al condominiului” sunt definite la art. 555 din Cod, iar noțiunea de „unitate” – la art. 462 din Cod. Sub acest aspect, art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 prevede, că în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Pentru aceste motive, considerăm necesară revizuirea noțiunilor definite la art. 3, în sensul includerii doar a termenilor, semnificația cărora nu poate fi înțeleasă din conținutul proiectului de lege. Se va ține cont și de prevederea art. 55 din Legea nr. 100/2017 care nu admite dublarea reglementărilor în cadrul actelor normative în vigoare. De asemenea, atenționăm asupra utilizării cuvintelor „și doar pe ei” din noțiunea „asociație de proprietari din condominiu”, care sunt improprie stilului normativ și limbajului juridic. 76/2018. Din considerentul, că art. 1 din Legea nr. 276/2018 corespunde rigorilor de tehnică legislativă, optăm pentru preluarea textului acestui articol.
Capitolul II REGIMUL PROPRIETĂȚII ÎN CONDOMINIU Articolul 4. Temeiurile constituirii condominiului	Directia generală juridică Capitolul II: Conținutul Capitolului II fiind denumit „Regimul proprietății în condominiu”, nu corespunde materiei reglementate în cuprinsul acestuia, fiindcă acesta reglementează atât momentele ce țin de constituirea, înregistrarea și desființarea condominiului, raporturile dreptului de proprietate în condominiu, cât și drepturile

Propunerea se respinge

Se acceptă s-a modificat

Propunerea este cu titlu de recomandare

	și obligațiile proprietarilor. Astfel, pentru a corespunde rigorilor de tehnică legislativă, Capitolul II urmează a fi divizat în două capitole, după cum urmează: Capitolul II „Constituirea, înregistrarea și desființarea condominiului” care va cuprinde prevederile cuprinse la art. 4 – 9 și; Capitolul III „Raporturile de proprietate în condominiu. Drepturile și obligațiile proprietarilor” care va reglementa prevederile cuprinse în art. 10 – 20 din proiect. Urmare acestor modificări, se vor renumera toate capitolele din proiect.	
Articolul 4. Temeiurile constituirii condominiului Condominiul se constituie: a) în temeiul actului de constituire a condominiului, conform prezentului capitol; sau b) în alte temeieri speciale, prevăzute de capitolele VII și VIII ori de către Legea nr. 1543/1998 a cadastrului bunurilor imobile.	<u>Direcția generală juridică</u> Art. 4, care reglementează temeiurile constituirii condominiului: - lit. a) conținutul acestuia este similar celui reglementat la art. 5 alin. (1); - lit. b) prevede că condominiul se constituie și în alte temeieri speciale, prevăzute la Capitolele VII și VIII din proiect, precum și de Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998. În acest context, trebuie să menționăm, că Capitolele VII și VIII din proiect conțin dispoziții tranzitorii, de punere în aplicare a prevederilor legii, respectiv, acestea nu pot constitui temeieri de constituire a condominiului. Cât privește trimiterea la Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 ca temei de constituire a condominiului, menționăm, că art. 40³ din Legea dată reglementează procedura de înregistrare a condominiului în registrul bunurilor imobile. De altfel, art. 6 din proiect prevede, că condominiul este constituit din data înregistrării în registrul bunurilor imobile, respectiv, și în acest caz, înregistrarea condominiului nu poate servi drept temei de constituire a condominiului.	Propunerea se respinge

	Pentru motivele invocate, art. 4 urmează a fi exclus.	
Articolul 5. Constituirea condominiului prin actul proprietarului sau al coproprietarilor terenului (1) Condominiul se constituie în temeiul actului de constituire încheiat de către unicul proprietar sau încheiat de toți coproprietarii terenului și, dacă există, ai clădirii amplasate pe acel teren. În cazul în care asupra terenului există un drept de suprafață, condominiul se constituie în temeiul actului de constituire încheiat de către unicul sau toți suprafațarii. (2) Actul de constituire a condominiului trebuie să prevadă: a) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul părților la act; b) adresa condominiului, numărul cadastral al terenului și numărul cadastral al clădirii condominiului; c) descrierea completă și exactă a fiecărei unități din condominiu și a destinației acesteia, a cotei-părți ori, în cazul construcțiilor viitoare ori nefinalizate, cotele-părți planificate inițial, care revine unității respective și identitatea proprietarului/coproprietarilor fiecărei unități; d) descrierea completă și exactă a părților comune și a destinației lor; e) descrierea completă și exactă a drepturilor principale de folosință exclusivă, indicarea cotei de contribuție specială a titularilor acestor drepturi și identificarea primului titular al fiecărui drept principal de folosință exclusivă;	Guvernul RM La art. 5: La alin. (2) se propune să fie completat cu o nouă literă, cu următorul conținut: „dreptul asupra terenului”, deoarece conform alin. (1) constituirea condominiului se realizează în temeiul actului de constituire încheiat de către unicul proprietar (superficiar) sau toți coproprietarii (superficiarii) terenului. În situația în care înregistrarea condominiului este condiționată de existența unei clădiri în care sunt înregistrate încăperi izolate (unități) ce constituie proprietatea 5 exclusivă a cel puțin doi proprietari și bunuri, inclusiv încăperi destinate utilizării comune, considerăm că actul de constituire a condominiului poate fi încheiat și de către proprietarii încăperilor izolate (unităților) respective, înregistrate sub numere cadastrale separate. Totodată, la alin. (2) sintagma „descrierea completă și exactă” reprezintă o noțiune generică cu caracter incert. În alin. (4) se propune de desășurat cerințele față de actele de constituire, procedura de aprobare și semnare. Alin. (6) urmează să fie revizuit, deoarece este dificilă implementarea unui mecanism de examinare concomitentă a actului de constituire de către două organe cu competențe diferite. În acest sens, propunem ca depunerea la organul înregistrării de stat a setului de documente pentru înregistrarea asociației, inclusiv a actului de constituire, să se efectueze doar după înregistrarea actului respectiv la organul cadastral. La fel, se propune revizuirea art. 4, 5 și 8, or conform prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și ale Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor	Se acceptă

f) descrierea completă și exactă a drepturilor accesorii de folosință exclusivă, indicarea cotei de contribuție specială a titularilor acestor drepturi și identificarea primului titular al fiecărui drept accesoriu de folosință exclusivă; g) dacă există, toate derogările de la principiul proporționalității în suportarea cheltuielilor, inclusiv cheltuielile pe care le suportă doar anumite categorii de proprietari; h) forma de administrare inițială a condominiului (asociație sau comunitate). (4) Actul de constituire a condominiului se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. (6) Dacă actul de constituire a condominiului prevede ca formă de organizare a proprietarilor asociația, părțile actului de constituire vor depune actul de constituire a condominiului atât la organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, cât și la structura teritorială a organului înregistrării de stat împreună cu hotărârea de înființare a asociației. Suspendarea examinării sau respingerea, în temeiurile prevăzute de legislație, a cererii de către una din organele menționate atrage suspendarea examinării sau respingerea cererii depuse la celălalt organ. Organul care a suspendat examinarea sau a respins cererea informează celălalt organ despre acest fapt. Dacă actul de constituire a condominiului prevede forma de administrare comunitate, părțile actului de constituire a condominiului vor depune acest act la organul	individuali, actul de constituire este un document de care se călăuzește persoana juridică în activitatea sa, iar condominiul reprezintă un complex unic de bunuri imobiliare. De asemenea, menționăm că art. 9 alin. (1) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000, care avea drept scop reglementarea constituirii condominiului în fondul locativ, unitățile (locuințele) care au fost înregistrate în cadastru în baza contractelor de privatizare, prevede că terenurile pe care sunt amplasate blocuri de locuințe și alte bunuri imobiliare din domeniul se transmit gratuit de către autoritatea administrației publice locale, în calitate de bunuri comune, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor. Ținând cont că aceste prevederi au fost aplicate pe parcursul anilor, pentru asigurarea continuității și neadmiterii unor prevederi discriminatorii considerăm că actul normativ trebuie să prevadă și în continuare transmiterea gratuită în proprietatea condominiului a terenurilor aferente blocurilor locale privatizate, în situația în care terenurile respective fac parte din domeniul „privat” al statului sau al UAT unității administrativ teritoriale. Referitor la blocurile locale construite de dezvoltatori imobiliari privați, menționăm că acestea au fost edificate pe terenuri proprietate privată procurate în acest scop de dezvoltatorii imobiliari respectivi, al căror cost a fost inclus în costul locuințelor construite conform contractelor de investiții încheiate cu cetățenii sau pe terenuri proprietate publică, deținute de dezvoltatorii imobiliari în baza contractelor de locațiune. În primul caz, considerăm că dezvoltatorii imobiliari urmează să fie obligați prin lege să transmită terenurile aferente blocurilor locale respective cu titlu gratuit condominiului instituit. În al doilea caz, considerăm că autoritățile publice locale sau centrale, în a căror administrare se află terenurile aferente blocurilor locale respective, urmează să transmită terenurile
--	---

Propunerea se respinge

	cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil. (7) Dacă la momentul constituirii asociației elementele condominiului se află în curs de construire, activitatea asociației este suspendată până în data dării în exploatare a măcar unei clădiri din condominiul ori, dacă este mai devreme, la data convocării a primei adunări generale a asociației.	respective condominiului în suprafață, acesta fiind în drept să solicite ulterior privatizarea terenurilor 6 respective. Referitor la condominiile create în baza unor clădiri cu destinație nelocativă amplasate pe terenuri proprietate publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale, considerăm că terenurile aferente acestor clădiri pot fi transmise condominiilor respective doar cu drept de suprafață, acestea fiind în drept să solicite instituirea suprafeței sau privatizarea terenurilor în cauză după finalizarea procesului de delimitare a acestor terenuri între stat și unitatea administrativ teritorială. La alin. (7) este necesar a preciza cine suspendă activitatea asociației.	
Articolul 5. Constituirea condominiului prin actul proprietarului sau al coproprietarilor terenului. (2) Actul de constituire a condominiului trebuie să prevadă: a) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul părților la act; b) adresa condominiului, numărul cadastral al terenului și numărul cadastral al clădirii condominiului; c) descrierea completă și exactă a fiecărei unități din condominiul și a destinației acesteia, a cotei-părți ori, în cazul construcțiilor viitoare ori nefinalizate, cotele-părți planificate inițial, care revine unității respective și identitatea proprietarului/coproprietarilor fiecărei unități; (5) La actul de constituire se anexează documentația de proiect și autorizația de construire a clădirii condominiului (cu excepția cazului în care, la data încheierii actului de	Directia generală juridică Art. 5: - prevederile acestuia constituie o preluare a reglementărilor art. 4 din Legea nr. 276/2018, cu excepția alin. (2) lit. c), precum și a redacției alin. (5) și (6), prin introducerea prevederilor ce țin de anexarea la actul de constituire a hotărârii de înființare a asociației, pentru care motiv nu pot fi obiectate careva neclarități de ordin juridic. Cât privește redacția alin. (5) în corelare cu alin. (6), privitor la anexarea hotărârii de înființare a asociației la actul de constituire, textul „împreună cu hotărârea de înființare a asociației” urmează a fi exclus	Propunerea se respinge	

constituire, clădirea condominiului este dată în exploatare, este înregistrată în Registrul bunurilor imobile și descrierea ei din actul de constituire corespunde cu starea reală a clădirii), precum și, în cazul administrării în forma asociației, hotărârea de înființare a asociației conform art. 22, semnate de părțile actului de constituire a condominiului. (6) Dacă actul de constituire a condominiului prevede ca formă de organizare a proprietarilor asociația, părțile actului de constituire vor depune actul de constituire a condominiului atât la organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, cât și la structura teritorială a organului înregistrării de stat împreună cu hotărârea de înființare a asociației. Suspendarea examinării sau respingerea, în temeiurile prevăzute de legislație, a cererii de către una din organele menționate atrage suspendarea examinării sau respingerea cererii depuse la celălalt organ. Organul care a suspendat examinarea sau a respins cererea informează celălalt organ despre acest fapt. Dacă actul de constituire a condominiului prevede forma de administrare comunitate, părțile actului de constituire a condominiului vor depune acest act la organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil. (7) Dacă la momentul constituirii asociației elementele condominiului se află în curs de construire, activitatea asociației este suspendată până în data dării în exploatare a măcar unei clădiri din condominiu ori, dacă este mai devreme, la data convocării a primei adunări generale a asociației.	din conținutul alin. (6), din considerentul că această reglementare se cuprinde și în redacția alin. (5);	
- la alin. (7), pe motiv că art. 10 din proiect reglementează „componentele condominiului”, cuvintele „elementele condominiului” urmează a fi substituite cu cuvintele „componentele condominiului”.		Se acceptă

	Articolul 6. Înregistrarea condominiului în registrul bunurilor imobile (1) Condominiul este constituit din data efectuării înregistrărilor în registrul bunurilor imobile în temeiul actului de constituire ori în alte temeiuri prevăzute de lege.	<u>Directia generală juridică</u> Art. 6 alin. (1), întrucât la art. 5 alin. (1) este prevăzut că condominiul se constituie în temeiul actului de constituire, întru evitarea dublărilor de reglementare, propunem expunerea alin. (1) al art. 6 în următoarea redacție: „Condominiul este supus înregistrării de stat în conformitate cu Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998”.	Propunerea se respinge
	Articolul 7. Organizarea proprietarilor din condominiu (1) În condițiile prezentei legi, proprietarii din condominiu sunt organizați în regim de asociație sau, în lipsa acesteia, în regim de comunitate. (2) Hotărârea de înființare a asociației se adoptă, după caz: a) la etapa constituirii condominiului, conform art. 5; b) la etapa existenței unei comunități, conform art. 87; sau c) la etapa transformării din altă formă de organizare juridică, conform art. 91.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> Art.7 se completează cu alineatele (3) în redacția: ” (3) În cazul în care condominiul este format din mai mult de 15 uniți în condominiu, proprietarii din condominiu sunt obligați să se organizeze în asociație.	Se acceptă
	Articolul 7. Organizarea proprietarilor din condominiu (1) În condițiile prezentei legi, proprietarii din condominiu sunt organizați în regim de asociație sau, în lipsa acesteia, în regim de comunitate.	<u>Directia generală juridică</u> 7. Art. 7, conținutul acestuia nu se încadrează tematic în cuprinsul acestui capitol, prevederile cărui urmează a fi reglementate la Capitolul III, consacrat Asociației de proprietari din condominiu.	Nu se acceptă

	(2) Hotărârea de înființare a asociației se adoptă, după caz: a) la etapa constituirii condominiului, conform art. 5; b) la etapa existenței unei comunități, conform art. 87; sau c) la etapa transformării din altă formă de organizare juridică, conform art. 91.		
	Articolul 8. Modificarea actului de constituire a condominiului (1) Actul de constituire a condominiului poate fi modificat doar printr-un act de modificare, încheiat de către proprietarii care dețin 2/3 cote-părți din condominiu, cu condiția că modificările planificate nu contravin legislației privind calitatea în construcții și nu alterează semnificativ decorul ei arhitectural. Prin derogare, în cazul când la data întocmirii actului de constituire a condominiului construcția avea statut de bun viitor cotele-părți definitive sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile în temeiul actului de modificare al actului de constituire a condominiului încheiat de către cel ce asigură construirea, întocmit pe baza actelor de recepție a clădirii.	Guvernul RM La art. 8, în alin. (1) sesizăm o ambiguitate în formularea „cu condiția ca modificările planificate nu contravin legislației privind calitatea în construcții și nu alterează semnificativ decorul ei arhitectural”.	Nu se acceptă
	Articolul 8. Modificarea actului de constituire a condominiului (3) Schimbarea formei de organizare a proprietarilor din comunitate în asociație sau din asociație în comunitate nu atrage modificarea actului de constituire a	Directia generală juridică 8. Art. 8: - alin. (3), propoziția a doua nu se încadrează tematic în conținutul acestui articol, fiindcă acest alineat reglementează modalitatea de schimbare a comunității în asociație și a asociației în comunitate. Hotărârea de înființare a asociației este reglementată la art. 22 din	Propunerea se respinge

	condominiului. Hotărârea de înființare a asociației se adoptă conform art. 87.	proiect, respectiv, enunțul al doilea din cuprinsul acestui alineat urmează a fi exclus.	
	Articolul 11. Părțile comune (3) În caz de distrugere sau demolare a clădirii, terenul pe care a fost amplasată clădirea, inclusiv terenul destinat exploatarea instalațiilor de întreținere a clădirii și amenajare a teritoriului, se menține cu drept de proprietate comună pe cote-părți a proprietarilor în conformitate cu cota-parte la momentul distrugerii sau demolării. Coproprietarii posedă, folosesc și dispun în continuare de acest teren în conformitate cu legislația.	Guvernul RM La art. 11: La alin. (3) lit. a) și lit. b) se va revedea sintagma „la balanță”, or, noțiunea de „balanță” reprezintă un termen contabil. Astfel, în acest context, se va utiliza, eventual, noțiunea „în administrarea”. De asemenea, la art. 11, 34, 37, 43, 48 ș.a. abrevierea „etc.” se va exclude, fiind în dezacord cu regula preciziei normei de drept.	Nu se acceptă
	Articolul 13. Dreptul de proprietate în condominiu (1) Dreptul de proprietate exclusivă asupra unității și cota-parte din dreptul de proprietate comună formează o unitate indivizibilă și nu pot fi înstrăinate sau grevate separat. În acest caz, ceilalți proprietari din condominiu nu dețin dreptul de preemțiune prevăzut de art. 552 din Codul civil. (2) La schimbarea titularului dreptului de proprietate exclusivă asupra unității, la noul proprietar trece de drept, chiar dacă acest efect nu s-a stipulat expres, și cota-parte din dreptul de proprietate comună.	 Direcția generală juridică 9. Art. 13, alin. (1) prevede că dreptul de proprietate exclusivă asupra unității și cota-parte din dreptul de proprietate comună nu pot fi înstrăinate. Totodată, se propune, ca în acest caz, ceilalți proprietari din condominiu să nu dețină dreptul de preemțiune prevăzut la art. 552 din Codul civil. Art. 552 alin. (1) din Codul civil dispune, că în cazul vânzării unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți, ceilalți coproprietari au un drept de preemțiune în privința cotei-părți care se vinde. De aceea, dat fiind faptul, că art. 13 alin.(1) din proiect prevede, în mod expres, că nu poate fi înstrăinat dreptul de proprietate exclusivă asupra unității, precum și cota-parte din dreptul de proprietate comună, se prezumă, că nu va putea fi aplicat dreptul de preemțiune, drept care se aplică doar în cazul înstrăinării cotei-părți din dreptul de proprietate comună. Din acest considerent, propoziția a doua din cuprinsul alin. (1) al acestui articol urmează a fi exclusă.	Nu se acceptă

	Articolul 13. Dreptul de proprietate în condominiu (1) Dreptul de proprietate exclusivă asupra unității și cota-parte din dreptul de proprietate comună formează o unitate indivizibilă și nu pot fi înstrăinate sau grevate separat. În acest caz, ceilalți proprietari din condominiu nu dețin dreptul de preemțiune prevăzut de art. 552 din Codul civil. (2) La schimbarea titularului dreptului de proprietate exclusivă asupra unității, la noul proprietar trece de drept, chiar dacă acest efect nu s-a stipulat expres, și cota-parte din dreptul de proprietate comună.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> Art.13 se completează cu alin.(3) în redția: (3) Proprietarul din condominiu nu poate cere separarea cotei-parte deținută de el d în proprietatea comună. Se acceptă
	Articolul 14. Dreptul principal de folosință exclusive (1) Actul de constituire a condominiului poate prevedea dreptul de folosință exclusivă asupra unor spații din părțile comune, perpetuă sau temporară, a unui proprietar de unitate dacă aceasta nu contravine destinației spațiului din părțile comune (dreptul principal de folosință exclusivă).	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> Art.14, alin (1) se modifică și se expune după cum urmează: (1) Prin hotărârea adunării generale, adoptată cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu, dreptul de folosință exclusivă asupra unor spații din părțile comune, perpetuă sau temporară, se poate acorda unui proprietar de unitate dacă aceasta nu contravine destinației spațiului din părțile comune (dreptul principal de folosință exclusivă). Se acceptă
	Articolul 14. Dreptul principal de folosință exclusivă (3) Titularul dreptului principal de folosință exclusivă poate transmite terților în folosință spațiul care face obiectul dreptului său.	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat</u> Escluderea alin.(3) și (4) din proiect. Prin definiție părțile comune sunt destinate pentru a folosi în comun. Orice utilizare exclusivă este în contradicție cu natura și conceptul de spațiu de uz comun, dar autorul nu a acceptat escluderea în totalitate a acestui Propunerea se respinge

	(4) Dreptul principal de folosință exclusivă poate fi transmis doar altui proprietar din condominiu. Dreptul principal de folosință exclusivă poate fi ipotecat atât altui proprietar din condominiu, cât și terților.	concept. În acest context ar fi necesar măcar să minimizăm efectul să nu-l transmitem terților, ci doar proprietarilor din condominiu și să nu fie permis subcontractarea. Alin. 3 și 4 se contrazic. Pe de o parte se spune că folosința poate fi transmisă doar proprietarilor din condominiu, iar pe de alta și la terț.	
	Articolul 14. Dreptul principal de folosință exclusivă (1) Actul de constituire a condominiului poate prevedea dreptul de folosință exclusivă asupra unor spații din părțile comune, perpetuă sau temporară, a unui proprietar de unitate dacă aceasta nu contravine destinației spațiului din părțile comune (dreptul principal de folosință exclusivă).	Direcția generală juridică 10. Art. 14 alin. (1), cuvintele incluse în paranteză necesită a fi excluse, pe motiv că apartenența la dreptul principal de folosință exclusivă este prevăzută în însăși titlul articolului, cât și în cuprinsul acestuia, pentru care motiv nu este necesară concretizarea acestui fapt. Aceeași obiecție se referă și la art. 15 alin. (1).	Alin (1) a fost modificat
	Articolul 15. Dreptul accesoriu de folosință exclusivă (1) Actul de constituire a condominiului poate atribui unui sau mai multor proprietari folosință exclusivă a terasei, a grădinii, a acoperișului sau a altor părți comune ca drept accesoriu, legat inseparabil de dreptul de proprietate exclusivă asupra unității (drept accesoriu de folosință exclusivă). (2) Actul juridic prin care s-a dispus de unitate se răsfrânge asupra dreptului accesoriu de folosință exclusivă chiar dacă acest efect nu s-a stipulat expres. (3) Dispozițiile art. 14 și cele ale prezentului articol nu se aplică condominiilor cu destinație locativă date în exploatare până la data intrării	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art. 15: Alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează: (1) Prin hotărârea adunării generale, adoptată cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu, se poate atribui contra cost, dacă nu se decide altfel în adunarea generală a proprietarilor, unui sau mai multor proprietari folosință exclusivă a terasei, a grădinii, a acoperișului sau a altor părți comune ca drept accesoriu, legat inseparabil de dreptul de proprietate exclusivă asupra unității (drept accesoriu de folosință exclusivă). Alin.(3) - se exclude	Se acceptăintegral

în vigoare a prezentei legi în care sunt constituite asociații ale proprietarilor de locuințe privatizate sau asociații ale coproprietarilor în condominiu.		
Articolul 16. Reconstrucția clădirii din condominiu și alte lucrări (7) Lucrările de reconstrucție menționate la alin. (1) din prezentul articol se efectuează cu respectarea legislației în domeniul construcțiilor, a Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor și a Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe.	<u>Guvernul RM</u> La art. 16, din alin. (7) se vor exclude cuvintele „din prezentul articol” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Nu se acceptă
Articolul 17. Drepturile proprietarului și limitele acestuia (1) Proprietarul are dreptul: a) să folosească unitatea conform destinației, în corespundere cu dispozițiile prezentei legi, ale actului de constituire a condominiului și ale regulamentului condominiului; b) să folosească părțile comune conform destinației, cu respectarea prezentei legi, a actului de constituire a condominiului și a regulamentului condominiului. (3) Proprietarul are dreptul să transmită unitatea în locațiune sau în alt mod de folosință astfel ca să nu aducă atingere drepturilor celorlalți proprietari, cu înștiințarea obligatorie a asociației.	<u>Guvernul RM</u> La art. 17: Se propune excluderea din denumire a sintagmei „și limitele acestuia”, or conform prevederilor art. 46 alin. 2 lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, dispozițiile de conținut stabilesc drepturi și obligații, precum și modul de realizare a acestora. La alin. (3) nu este clară necesitatea obligației proprietarului bunului din condominiu de a înștiința asociația în privința transmiterii bunului în folosință, or, acest fapt presupune notificarea tuturor proprietarilor din condominiu, care în cazul condominiului format din mai multe blocuri pot constitui și peste o sută de membri. Eventual, ar putea fi notificat administratorul asociației sau consiliul asociației. Totodată, atragem atenția că nerespectarea acestei obligații nu atrage nicio sancțiune. Sub acest aspect se va revizui și art. 27 alin. (1) din proiect.	Se acceptă Se acceptă Cuvântul ”a asociației” se substituie cu ”administratorul”
Articolul 18. Obligațiile proprietarului (1) Proprietarul trebuie să se comporte cu bună-credință și să respecte interesele legitime	<u>Directia generală juridică</u> 11. Art. 18, propunem completarea articolului cu obligația proprietarului privind întreținerea și reparația	Propunerea se respinge

ale celorlalți proprietari în raporturile dintre ei și în raporturile sale cu asociația. (2) Proprietarul trebuie să folosească unitatea asigurând buna vecinătate în raport cu ceilalți proprietari, inclusiv în sensul respectării normelor de exploatare a unității. Proprietarul trebuie să tolereze folosința de către ceilalți proprietari a unităților lor cu aceeași atitudine de bună vecinătate. (3) Proprietarul este obligat, din cont propriu, să mențină în stare bună și să repare la timp unitatea ce îi aparține, în condițiile și cu respectarea legislației privind calitatea în construcții.	proprietăți comune prin participarea acestuia la cheltuielile pentru întreținerea și reparația proprietății comune în condominiu.	
Articolul 20. Distrugerea totală sau parțială a clădirii condominiului (3) Proprietarul care refuză să participe la reconstrucția clădirii conform prezentului articol este obligat să vândă, la preț de piață, dreptul său de proprietate în condominiu celorlalți proprietari care o cer	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat</u> Excluderea alin. (3), al art. 20. Constituția RM, dar și Codul civil garantează exercitarea dreptului de dispoziție asupra unui bun aflat în proprietate. Prin acest proiect se aduce atingere acestui drept.	Se acceptă
Articolul 20. Distrugerea totală sau parțială a clădirii condominiului (3) Proprietarul care refuză să participe la reconstrucția clădirii conform prezentului articol este obligat să vândă, la preț de piață, dreptul său de proprietate în condominiu celorlalți proprietari care o cer	<u>Guvernul RM</u> La art. 20, la alin. (3) obligația proprietarului bunului în condominiu de ași înstrăina bunul aduc atingere dreptului de proprietate garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova. Respectiv, datorită proprietarului pentru plata reconstrucției clădirii va fi urmărită conform procedurii generale pe calea acțiunii în justiție.	S-a acceptat

Articolul 21. Organizarea tuturor proprietarilor dintr-un condominiu într-o singură asociație (1) Toți proprietarii dintr-un condominiu sunt membri, prin efectul prezentei legi, ai aceleiași asociații de proprietari din condominiu (în continuare - <i>asociația</i>).	Guvernul RM La art. 21, la alin. (1), opinăm că norma respectivă este ambiguă și aparent contravine conceptului legii care stabilește că proprietarii dintr-un condominiu pot opta ca formă de organizare fie pentru o asociație, fie pentru comunitate fără personalitate juridică. Prin urmare, pentru sporierea clarității normei, considerăm că se impune o dezvoltare suplimentară a normei conținute în acest alineat sau, după caz, excluderea acesteia.	Propunerea se respinge
Articolul 21. Organizarea tuturor proprietarilor dintr-un condominiu într-o singură asociație (1) Toți proprietarii dintr-un condominiu sunt membri, prin efectul prezentei legi, ai aceleiași asociații de proprietari din condominiu (în continuare - <i>asociația</i>). (2) O asociație are în calitate de membri doar proprietarii unui singur condominiu. (3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (2), o asociație poate cuprinde toți proprietarii mai multor condominii în condițiile secțiunii 8 din prezentul capitol. În acest caz, se aplică dispozițiile speciale ale acelei secțiuni.	Directia generală juridică 12. Art. 21, prin prevederile acestui articol se pune accentul pe deținerea calității de membru al asociației de către toți proprietarii din condominiu. Aceste prevederi, în esență, dublează semnificația noțiunii de „asociație de proprietari în condominiu”, care este definită ca fiind persoana juridică de drept privat având ca membri pe toți proprietarii din condominiu, pentru care motiv se va revedea conținutul alineatelor (1) și (2).	Propunerea se respinge
Articolul 22. Înființarea asociației (1) Asociația este înființată în baza hotărârii de înființare a asociației, din data înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art.22: <u>Alin(2) sdupă cuvîntul "asociației" se completează cu textul " se adoptă conform art.7 alin.(2)"</u> <u>Se completează cu alin. (7) după cum urmează:</u>	Se acceptă integral

	(2) Hotărârea de înființare a asociației trebuie să fie în formă scrisă și să conțină lista și semnăturile proprietarilor ori reprezentanților, care adoptă hotărârea. Statutul asociației se anexează la hotărârea de înființare a asociației și este parte integrantă a hotărârii.	7) Asociația este o persoană juridică necomercială (neprofitabilă) care nu are ca scop obținerea profitului și distribuirea acestuia între membrii ei.
Articolul 22. Înființarea asociației (1) Asociația este înființată în baza hotărârii de înființare a asociației, din data înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. (2) Hotărârea de înființare a asociației trebuie să fie în formă scrisă și să conțină lista și semnăturile proprietarilor ori reprezentanților, care adoptă hotărârea. Statutul asociației se anexează la hotărârea de înființare a asociației și este parte integrantă a hotărârii. (3) Denumirea asociației trebuie să conțină: a) în forma deplină cuvintele „asociația de proprietari din condominiu”, iar în forma abreviată – „APC”; și b) elemente de identificare stabilite prin Hotărâre de Guvern.	Guvernul RM La art. 22 este necesar de stabilit numărul de proprietari din condominiu care pot înființa asociația și numărul de voturi. De asemenea, pentru eliminarea unor eventuale neclarități propunem completarea art. 3 cu o nouă noțiune, care să prevadă cine poate avea calitatea de reprezentant și modul de obținere a unei astfel de calități.	Proiectul conține asemenea prevederi la art.7 alin.(2)
Articolul 22. Înființarea asociației (1) Asociația este înființată în baza hotărârii de înființare a asociației, din data înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat	Direcția generală juridică 13. Art. 22: 1) Întrucât acest articol reglementează momentele nu doar a celor ce țin de înființarea asociației, dar și a celor ce se referă la denumirea asociației, interdicția asociației de a se transforma într-o altă formă juridică de	Nu se acceptă

a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. (2) Hotărârea de înființare a asociației trebuie să fie în formă scrisă și să conțină lista și semnăturile proprietarilor ori reprezentanților, care adoptă hotărârea. Statutul asociației se anexează la hotărârea de înființare a asociației și este parte integrantă a hotărârii. (3) Denumirea asociației trebuie să conțină: a) în forma deplină cuvintele „asociația de proprietari din condominiu”, iar în forma abreviată – „APC”; și b) elemente de identificare stabilite prin Hotărâre de Guvern. (4) Asociația nu se poate transforma într-o persoană juridică cu o altă formă juridică de organizare.	organizare, precum și notarea asociației în registrul bunurilor imobile, propunem ca acest articol să fie intitulat „Asociația de proprietari în condominiu”. 2) La alin. (1), dat fiind că prevederea alin. (1) este legată tematic cu alin. (2), propunem comasarea acestora. Totodată, urmează a se concretiza votul necesar pentru adoptarea hotărârii de înființare a asociației. În același timp, norma ce ține de dobândirea personalității juridice propunem a fi înserată într-un alineat separat, stipulând că asociația de coproprietari dobândește drepturile persoanei juridice din momentul înregistrării de stat în Registrul de stat al persoanelor juridice conform Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali. 3) La alin. (3), privitor la elementele care trebuie să le conțină denumirea asociației de proprietari în condominiu, potrivit art. 24 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, denumirea întreprinderii trebuie să conțină: denumirea concretă a întreprinderii sau alte date care permit deosebirea acesteia de alte întreprinderi; indicarea completă sau prescurtată (abreviată) a formei juridice de organizare a întreprinderii; indicarea genului principal de activitate pentru întreprinderea-persoană juridică. În denumirea întreprinderii pot fi incluse și alte date care nu contravin legislației în vigoare. Astfel, toate elementele care trebuie să le conțină denumirea întreprinderii sunt prevăzute la acest articol, de aceea, nu este clară norma cuprinsă la lit. b), care ar prevedea, că denumirea asociației poate să conțină și alte elemente de identificare stabilite prin Hotărâre de Guvern. Totodată, pentru a fi în acord cu dispoziția art. 24 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, recomandăm expunerea acestui alineat în următoarea redacție:
--	---

		„(3) Denumirea deplină a asociației va include, în mod obligatoriu, cuvintele „asociație de proprietari în condominiu”, iar denumirea prescurtată va conține „APC”.	Se acceptă
Articolul 23. Statutul asociației (1) În statutul asociației se indică: a) forma juridică de organizare; b) denumirea deplină; c) sediul asociației; d) adresa și numărul cadastral al clădirilor condominiilor ai căror proprietari în condominiu sunt membri ai asociației; e) organele de conducere și control ale asociației; f) sistemului de vot aplicabil la adunarea generală conform art.38; g) alte date permise de prezenta lege.	<u>Guvernul RM</u> La art. 23: Alin. (1) urmează a fi completat cu o literă distinctă, care să prevadă obiectul și scopurile activității asociației, astfel încât să se asigure corelarea acestei prevederi cu art. 178 alin. (3) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, care stabilește că „(...) În actele de constituire ale persoanei juridice cu scop nelucrativ se stabilește obiectul și scopurile activității ei.” La alin. (2) lit.: a) semnalăm că cuvintele „trebuie elaborat compact și pe înțeles” necesită a fi revăzute, deoarece nu corespund unui limbaj juridic (observația este valabilă inclusiv pentru art. 29 alin. (5) „se redactează pe înțeles și succint”, art. 32 alin. (2) „trebuie să pună chestiunea”, art. 34 alin. (6) „poate hotărî pe oricare altă chestiune”, art. 35 alin. (5) „Asociația nu este ținută să verifice”, art. 36 alin. (15) „la ora hotărâtă”) etc. În alin. (3), prima propoziție după cuvântul „resort” de completat cu cuvintele „va elabora și”.	Nu se acceptă	
Articolul 23. Statutul asociației (2) Statutul Asociației: a) trebuie elaborat compact și pe înțeles, fără a repeta dispozițiile prezentei legi decât în măsura strict necesară prezentării contextului; b) nu poate cuprinde dispoziții care se stabilesc prin actul de constituire al condominiului ori prin regulamentul condominiului; c) sub sancțiunea nulității absolute, nu poate deroga de la dispozițiile prezentei legi în	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.23:</u> <u>alin (2) litera b) se exclude</u>	Se acceptă	

detrimentul proprietarului în condominiu. În special, statutul asociației nu poate modifica cerințele de cvorum și de vot ale organelor asociației și nu poate reduce competențele adunării generale a asociației.	Articolul 23. Statutul asociației (1) În statutul asociației se indică: a) forma juridică de organizare; b) denumirea deplină; c) sediul asociației; d) adresa și numărul cadastral al clădirilor condominiilor ai căror proprietari în condominiu sunt membri ai asociației; e) organele de conducere și control ale asociației; f) sistemului de vot aplicabil la adunarea generală conform art. 38; g) alte date permise de prezenta lege. (2) Statutul Asociației: a) trebuie elaborat compact și pe înțeles, fără a repeta dispozițiile prezentei legi decât în măsura strict necesară prezentării contextului; b) nu poate cuprinde dispoziții care se stabilesc prin actul de constituire al condominiului ori prin regulamentul condominiului; c) sub sancțiunea nulității absolute, nu poate deroga de la dispozițiile prezentei legi în detrimentul proprietarului în condominiu. În special, statutul asociației nu poate modifica cerințele de cvorum și de vot ale organelor asociației și nu poate reduce competențele adunării generale a asociației.
	Propunerea se respinge
	Directia generală juridică 14. Art. 23, la alin. (1) se concretizează prevederile care trebuie să le conțină statutul asociației, iar la alin. (3) se propune, ca ministerul de resort să publice modelul recomandat al statutului asociației, după consultare cu autoritățile și publicul larg, urmând ca Agenția Servicii Publice să propună solicitanților utilizarea modelului de statut publicat de ministerul de resort, iar modelul recomandat al statutului să nu aibă caracter obligatoriu. Privitor la norma cuprinsă la alin. (3), considerăm discutabilă propunerea înaintată, din considerentul, că alin. (1) al acestui articol deja prevede ce informație trebuie să conțină statutul asociației. La acest capitol, art. 178 alin. (3) din Codul civil dispune, că actele de constituire ale persoanei juridice trebuie să conțină denumirea și sediul ei, modul de administrare a activității și alte date prevăzute de lege pentru persoanele juridice de tipul respectiv. Consecvent, chiar și în situația în care norma alin. (3) al art. 23 din proiect poartă un caracter de recomandare și nu constituie o norma imperativă, totuși, considerăm mai oportună aplicarea prevederilor concrete din actualul articol, care în practică va avea aplicabilitate directă în raport cu existența unui model de statut recomandat. În plus, toată procedura ce ține de elaborarea modelului recomandat al statutului nu ține de norma primară a legii.

	(3) Ministerul de resort va publica modelul recomandat al statutului asociației, după consultare cu autoritățile și publicul larg. Agenția Servicii Publice va propune solicitanților utilizarea modelului de statut publicat de ministerul de resort. Modelul recomandat al statutului nu are caracter obligatoriu.		
Propunerea se respinge	<u>Guvernul RM</u> Art. 24 urmează a fi revizuit deoarece calitatea de consumator o are doar persoana fizică, nu și persoana juridică, fapt prevăzut în art. 3 al Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și în art. 2 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.	Articolul 24. Calitatea de consumator al asociației și al proprietarului (1) Asociația care administrează condominiul cu destinație locativă are, în sensul legislației civile, calitate de consumator și se bucură de protecția juridică care corespunde acestei calități: a) în raporturile ei cu un proprietar din condominiul în al cărui temei asociația are dreptul la o plată; b) în raporturile ei cu un profesionist, în sensul art. 3 din Codul civil, în al cărui temei asociația are o obligație de plată; c) în raporturile rezultate din contractele privind serviciile intermediare. (2) Persoana fizică proprietară a unității cu destinație de locuință are, în raporturile reglementate de prezenta lege la care este parte asociația ori furnizorii de servicii, calitate de consumator.	
Se acceptă	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.25, alin.(1) după cuvintele "membru al asociației se completează cu cuvintele "deja existente"</u>	Articolul 25. Calitatea de membru al asociației (1) Fiecare proprietar este membru al asociației din data dobândirii proprietății asupra unității. Calitatea de membru al asociației încetează	

	prin încetarea calității de proprietar sau prin dizolvarea asociației. Articolul 25. Calitatea de membru al asociației (1) Fiecare proprietar este membru al asociației din data dobândirii proprietății asupra unității. Calitatea de membru al asociației încetează prin încetarea calității de proprietar sau prin dizolvarea asociației. (2) Calitatea de membru al asociației nu se înscrie în registrul de stat al persoanelor juridice. Administratorul asociației ține evidența proprietarilor pe baza datelor din registrul bunurilor imobile și o actualizează conform prezentei legi. (3) Organul care deține registrul bunurilor imobile este obligat să elibereze, în formă electronică, la cererea asociației, lista proprietarilor unităților din condominiile care cuprind blocuri de locuit. Asociația este scutită de plata pentru furnizarea acestei informații o dată într-un an calendaristic.		Propunerea se respinge
	15. Art. 25: <u>Direcția generală juridică</u> a) alin. (2) prevede, că calitatea de membru al asociației nu se înscrie în Registrul de stat al persoanelor juridice. Considerăm această propunere incertă din motivul, că potrivit art. 2 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, <i>Registrul de stat al persoanelor juridice</i>, constituie resurse informaționale care sunt părți componente ale Registrului de stat al unităților de drept și conțin <i>date despre persoanele juridice și întreprinzătorii individuali înregistrați în Republica Moldova</i>. Calitatea de proprietar se înregistrează în Registrul bunurilor imobile, în conformitate cu Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998. De aceea, prin dispoziția art. 2 din Legea nr. 220/2007 se prezumă, că calitatea de membru nu se înregistrează în Registrul de stat al persoanelor juridice, fapt ce nu necesită a fi concretizat în textul legii. Obiecția este valabilă și pentru art. 46 alin.(5). b) alin. (3), cu referire la obligarea organului care deține registrul bunurilor imobile de a furniza informații asociației despre proprietarii care dețin în proprietate bunul imobil, relevăm, că alin. (2³) al art. 6 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 stabilește cercul subiecților cărora li se eliberează informația sistematizată privind bunurile imobile asupra cărora o persoană deține un drept de proprietate. Printre subiecții enumerați la acest alineat nu se regăsește și asociația de proprietari în condominiu. În plus, propoziția a doua a alin. (3) propune, ca asociația să fie scutită de plata pentru furnizarea acestei informații o dată într-un an calendaristic. Sub acest		

	aspect, alin. (3) al art. 6 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 prevede, că informația despre drepturile înregistrate asupra bunurilor imobile se furnizează contra plată, cu excepția cazurilor indicate în art.8 alin.(3). Respectiv, art. 8 alin (3) din această reglementare stabilește autoritățile care au acces la banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, modalitatea de achitare a cheltuielilor legate de furnizarea informației către aceste autorități, precum și date despre furnizarea gratuită a acestor informații. Este de menționat, că și în conținutul acestui articol nu se enumeră asociația de proprietari în condominiu printre subiecții care au dreptul la informația cadastrală, precum și a celor a căror informațiile se furnizează cu titlu gratuit. În acest context, întru evitarea contradicțiilor care pot apărea la aplicarea normelor de drept, se va reanaliza propunerea înaintată în raport cu prevederile articolelor 6 și 8 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.	
Articolul 27. Obligația de informare a noului proprietar (1) Noul proprietar trebuie să notifice asociația despre dobândirea proprietății asupra unității în termen de o săptămână de la dobândire, anexând copia oricărei dovezi satisfăcătoare în acest sens. (4) Dacă în termen de o săptămână de la solicitarea conform alin. (3), asociația nu primește dovezi suficiente privind proprietarul actual al unității, asociația are dreptul să solicite o informație oficială din registrul bunurilor imobile și să ceară rambursarea cheltuielilor suportate conform prezentului alineat în solidar	Guvernul RM La art. 27: La alin. (1) se recomandă de reformulat sintagma „oricărei dovezi satisfăcătoare în acest sens”, întrucât este o prevedere incertă. Totodată, se recomandă înlocuirea sintagmei „dobândirea proprietății” cu sintagma „dobândirea dreptului de proprietate”, întrucât în cazul bunurilor imobile, momentul dobândirii dreptului de proprietate este cel de înregistrare a bunului în registrul bunurilor imobile. La alin. (4) nu se consideră eficient mecanismul propus de rambursare a cheltuielilor legate de solicitarea informației privind proprietarul actual al unității din condominiu de la ASP, și anume rambursarea de la proprietarul anterior. Mai mult, obligația de a notifica asociația în privința dobândirii dreptului de proprietate	Se acceptă Se acceptă Textul ” în solidar de la proprietarul anterior și” se exclude

de la proprietarul anterior și de la proprietarul actual al unității.	asupra unității din condominiu o are doar noul proprietar, care și ar trebui să ramburseze aceste cheltuieli	
Articolul 28. Scopul și capacitatea civilă a asociației (3) Proprietarii poartă răspundere subsidiară și proporțională cotei de contribuție pentru obligațiile asumate de asociație în temeiul hotărârii adunării generale a proprietarilor ori a prezentei legi.	Gubernul RM La art. 28, la alin. (3) cuvintele „Proprietarii poartă răspundere subsidiară și proporțională cotei de contribuție” urmează a fi substituite cu cuvintele „Proprietarii poartă răspundere în limita cotei de contribuție”. Or, răspunderea subsidiară presupune că creditorul va fi în drept să pretindă executarea obligațiilor asociației inclusiv din contul bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate proprietarilor unităților, fapt care nu poate fi acceptat.	Nu se acceptă
Articolul 28. Scopul și capacitatea civilă a asociației (1) Asociația se înființează în conformitate cu prezenta lege și este în drept să desfășoare genuri de activitate ce țin de realizarea scopurilor care rezultă din prezenta lege, inclusiv: a) organizarea procesului de luare a hotărârilor de către proprietarii din condominiu și executarea lor în raporturile cu fiecare proprietar și cu terții; b) reprezentarea intereselor membrilor săi pentru dobândirea drepturilor asupra părților comune ori lărgirea acestor drepturi sau suprafeței părților comune; administrarea, deservirea, exploatarea, reabilitarea, modernizarea, reconstrucția părților comune și construcția încăperilor suplimentare și a obiectelor de uz comun în condominiu; c) repartizarea cheltuielilor asociației conform prezentei legi și asigurarea colectării lor;	Directia generală juridică 16. Art. 28, alin. (1) lit. b), cuvintele „lărgirea acestor drepturi” sunt improprii stilului normativ, pentru care motiv necesită a fi revăzute. Cât privește „administrarea, deservirea, exploatarea, reabilitarea, modernizarea, reconstrucția părților comune” în continuare după text, realizarea scopului propus nu se leagă tematic cu prima parte a acestui punct. Sugerăm a fi reglementate aceste prevederi într-o normă distinctă. Totodată, în vederea corelării normelor cuprinse în Secțiunea I a Capitolului III, recomandăm plasarea art. 28 din proiect după art. 22, iar articolele 29 și 30 sugerăm a fi plasate după art. 23.	Nu se acceptă

	formarea fondurilor și rezervelor pentru implementarea scopurilor asociației; d) încheierea contractelor privind serviciile intermediare și asistă la derularea lor, în limitele prezentei legi, sau, după caz, asigurarea procesului de încheiere a contractelor între furnizori de servicii și proprietari; e) darea în locațiune a elementelor din părțile comune; f) asigurarea folosinței unității și părților comune de către persoanele îndreptățite în modul și condițiile care rezultă din prezenta lege; g) informarea proprietarilor și autorităților competente despre toate aspectele care țin de condominiu și asociație.	
	Articolul 29. Regulamentul condominiului și alte regulamente (3) Regulamentul condominiului poate să prevadă penalități în sumă fixă și alte sancțiuni în sarcina proprietarului, de o mărime proporțională și rezonabilă, pentru încălcările grave sau sistematice ale dispozițiilor sale de către acesta. (5) Regulamentele asociației se redactează pe înțeles și succint.	Vasile GRĂDINARU, deputat Excluderea art. 29, alin. (3). Abilitarea asociației de a stabili sancțiuni și penalități este nejustificată și creează riscuri de abuzuri. Nu este clar care este caracterul acestor acțiuni ce urmează să fie sancționate, nu este clar ce înseamnă „grave”, nu este clar cine este organul constatat și dacă se vor suprapune cu cele deja existente. Acțiunile contravenționale sau penale trebuie prevăzute în legea penală dacă sunt lacune, iar dacă sunt deja prevăzute, care este rostul argumentul ca acestea să fie constatate, aplicate sancțiuni de către organele asociației ?
	17. Art. 29: 1) normele cuprinse la alin. (1) și (3) sunt reflectate și în noțiunea de „regulament al condominiului” din art.3, de aceea considerăm că nu este	Direcția generală juridică Alin.(3) este exclus

reguli de comportament al proprietarilor și altor subiecți, menite să asigure ordinea și buna funcționare a condominiului, precum și modul de folosire a părților comune, inclusiv reguli privind: a) deținerea animalelor. În special, sunt nule prevederile din regulament care interzic deținerea de animale deși ea este conformă cu uzanțele și regulile sanitare; b) instalarea dispozitivelor de uscare a rufelor ori a aparatelor de aer condiționat în exteriorul clădirii; c) controlul zgomotului; d) gestiunea deșeurilor; e) fumatul; f) locurile de parcare; g) locurile de joacă și recreere. (3) Regulamentul condominiului poate să prevadă penalități în sumă fixă și alte sancțiuni în sarcina proprietarului, de o mărime proporțională și rezonabilă, pentru încălcările grave sau sistematice ale dispozițiilor sale de către acesta. (4) Regulamentele asociației nu se supun înregistrării de stat. (5) Regulamentele asociației se redactează pe înțelese și succint. (6) Regulamentele adoptate prin hotărârea adunării generale sunt obligatorii pentru toți proprietarii, asociație și organele asociației.	necesară repetarea acestora. Atenționăm lipsa alin.(2) din cuprinsul acestui articol. 2) la alin. (6) ținând cont, că în redacția acestui alineat se propune, ca regulamentul condominiului să fie obligatoriu pentru toți proprietarii, pentru ca proprietarii să se conformeze regulilor stabilite în acest regulament, considerăm necesar completarea acestui articol cu o normă, care ar prevedea, că regulamentul condominiului se dezbate și se adoptă la adunarea generală a asociației de proprietari cu votul majorității proprietarilor din condominiu și este adus la cunoștință, prin înmânarea unei copii conforme a acestuia, tuturor proprietarilor, într-un anumit termen de la adoptare.	
Articolul 30. Nulitatea dispozițiilor statutului și regulamentelor	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 30, litera b) se exclude</u>	Se acceptă

	Sunt lovite de nulitate absolută dispozițiile statutului asociației ori ale regulamentelor asociației care: a) contravin dispozițiilor prezentei legi ori altor dispoziții legale imperative; b) în cazul condominiului constituit conform art. 5, contravin actului de constituire a condominiului; sau c) limitează drepturile unui sau mai multor proprietari în mod disproporționat scopului urmărit prin limitare.		
	Articolul 31. Folosirea mijloacelor de comunicare electronică (1) Proprietarul poate notifica asociația, prin cerere scrisă, cu privire la adresa sa de poștă electronică sau alt mijloc de comunicare electronică la care intenționează să primească înștiințări, facturi și informații de la asociație și prin intermediul căruia proprietarul va depune cereri și își va exprima dreptul de vot în raporturile cu asociația. (2) Asociația poate implementa soluții electronice de comunicare și votare, inclusiv prin poșta electronică, prin platforma e-Condominiu și altele. Soluțiile electronice organizate de către asociație și puse la dispoziția proprietarilor vor fi comunicate în prealabil prin intermediul panourilor informative sau al altor modalități de comunicare. (3) Proprietarul poate oricând notifica asociația despre o nouă adresă de poștă electronică sau un alt mijloc de comunicare electronică.	Guvernul RM La art. 31 se recomandă de exclus alin. (3), întrucât dublează prevederile alin. (1) ale aceluiași articol.	Propunerea se respinge

	Articolul 32. Organele de conducere și control ale asociației (1) Organele asociației sunt: a) adunarea generală b) consiliului, condus de un președinte al consiliului; c) administratorul asociației; d) cenzorul sau comisia de cenzori.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.32 alin.(1) litera a) se completează cu textul:</u> <u>” (sau dupa caz adunarea generala cu interes special);</u>	Se acceptă
	Articolul 32. Organele de conducere și control ale asociației (3) Adunarea generală poate institui și alte organe ale asociației. (4) Atribuțiile adunării generale și ale administratorului asociației nu pot fi limitate	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> <u>Alin(4) -De exclus sintagma „și ale administratorului asociației”.</u> Adunarea Generală este organul suprem și atribuțiile ei desigur nu pot fi limitate decât prin lege. Însă atribuțiile administratorului pot fi limitate.	Se acceptă
	Articolul 32. Organele de conducere și control ale asociației (3) Adunarea generală poate institui și alte organe ale asociației. (4) Atribuțiile adunării generale și ale administratorului asociației nu pot fi limitate.	<u>Guvernul RM</u> La art. 32, la alin. (3) de concretizat care alte organe ale asociației pot fi înființate;	
	Articolul 33. Participarea proprietarilor în organele asociației (1) Proprietarii participă gratuit la activitățile tuturor organelor asociației, cu excepția cazului în care proprietarul condiționează desemnarea sa în calitate de organ al asociației și/sau membru al unui organ al asociației cu necesitatea remunerării activității. În cazul în care bugetul anual al asociației permite o asemenea remunerare, mărimea acesteia este stabilită și aprobată de adunarea generală.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.33 , alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează:</u> (1) Proprietarii participă gratuit la activitățile tuturor organelor asociației, cu excepția cazului în care bugetul anual al asociației prevede o asemenea remunerare, mărimea acesteia este stabilită și aprobată de adunarea generală.	Se acceptă

	Articolul 33. Participarea proprietarilor în organele asociației (1) Proprietarii participă gratuit la activitățile tuturor organelor asociației, cu excepția cazului în care proprietarul condiționează desemnarea sa în calitate de organ al asociației și/sau membru al unui organ al asociației cu necesitatea remunerării activității. În cazul în care bugetul anual al asociației permite o asemenea remunerare, mărimea acesteia este stabilită și aprobată de adunarea generală. (2) În cazul în care unii proprietari nu doresc să fie aleși în organele asociației, membrii organelor respective vor fi aleși din rândul proprietarilor care acceptă participarea la lucrările acestor organe.	Guvernul RM La art. 33, alin. (2) urmează a fi exclus ca fiind irelevant pentru conținutul actului normativ respectiv. Totodată, urmează a fi exclus și alin. (5) al aceluiași articol, întrucât la alin. (1) se menționează că, proprietarii participă gratuit la activitățile tuturor organelor asociației.	Se acceptă Nu se acceptă
	Secțiunea 2 Organele asociației Articolul 32. Organele de conducere și control ale asociației	Directia generală juridică Secțiunea a 2, dat fiind că această secțiune reglementează organele de conducere și control ale asociației, propunem ca secțiunea a 2 să fie denumită „Organele de conducere și de control ale asociației”.	Propunerea se respinge
	Articolul 33. Participarea proprietarilor în organele asociației (4) Funcția de membru al unui organ al asociației, exercitată de către proprietar, este compatibilă cu orice altă activitate, prin derogare de la orice dispoziție contrară a legislației.	Vasile GRĂDINARU, deputat De exclus art. 33, alin. (4). Incompatibilitățile sunt scrise începând cu Constituția RM, dar și alte legi organice. Prevederile alin. (4) contravin art. 70, art. 81, art. 99, art. 116...	Se acceptă
	Articolul 34. Adunarea generală și competența ei (3) Adunarea generală are următoarele competențe exclusive:	Vasile GRĂDINARU, deputat Substituirea sintagmei „datoriile planificate” cu sintagma „cheltuieli planificate”.	Se acceptă

	a) aprobă modificări și completări la statutul asociației ori statutul în redacție nouă; b) aprobă bugetul anual al asociației (veniturile planificate și datorile planificate);	Orice buget este constituit din două capite mari: venituri și cheltuieli.	
Articolul 34. Adunarea generală și competența ei (1) Adunarea generală a proprietarilor este organul suprem de conducere al asociației și este formată din toți proprietarii din condominiu. (2) Hotărârile adunării generale adoptate în condițiile legii sunt obligatorii pentru toți proprietarii din condominiu, inclusiv cei care nu au participat la adunare ori au votat împotriva, și pentru toate organele asociației. (8) Adunarea generală adoptă hotărâri în ședințe cu prezența proprietarilor, prin corespondență ori în formă mixtă, conform următoarelor articole. (9) În locul convocării și desfășurării ședinței adunării generale, adunarea generală poate adopta hotărâri prin semnarea unei hotărâri scrise de către toți proprietarii din condominiu cu condiția că pe pagina pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al hotărârii și se identifică asociația a cărei adunare generală adoptă hotărârea. În acest caz, proces-verbal nu se întocmește.	Guvernul RM La art. 34: La alin. (2) urmează a fi reglementat, eventual, un mecanism de contestare a hotărârilor și a acțiunilor adunării generale, în măsura în care acestea, adoptate în condițiile legii, sunt obligatorii pentru toți proprietarii din condominiu, inclusiv pentru cei care nu au participat la adunare ori au votat împotriva, și pentru toate organele asociației. Având în vedere că art. 33 alin. (1) stabilește o regulă generală, potrivit căreia proprietarii participă gratuit la activitățile tuturor organelor asociației, se propune expunerea alin. (3) lit. j) în următoarea redacție: „j) aprobă, după caz, mărirea remunerației administratorului asociației”. La alin. (3) lit. a) se propune de exclus cuvintele „și completări”, prin prisma art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Cu referire la lit. b) a aceleiași norme, specificăm că bugetul anual este format din venituri și cheltuieli. Astfel, mențiunea care se face în paranteze cu privire la bugetul anual al asociației, și anume „veniturile planificate și datorile planificate”, urmează a fi exclusă. În același context, la alin. (8) al aceluiași articol, sintagma „conform următoarelor articole” se recomandă de exclus sau de menționat la care articole se face trimitere. Totodată, urmează a fi exclusă și ultima frază din conținutul alin. (9), și anume „În acest caz, proces-verbal nu se întocmește”, întrucât orice decizie a adunării generale este prevăzută expres în proces-verbal.	Nu se acceptă Nu se acceptă La alin.(8) s-au concretizat ar. 34-35 Nu se acceptă	
Articolul 34. Adunarea generală și competența ei	19. Art. 34:	Direcția generală juridică	

(1) Adunarea generală a proprietarilor este organul suprem de conducere al asociației și este formată din toți proprietarii din condominiu. (4) Se interzice limitarea competențelor adunării generale prevăzute la alin. (3) ori delegarea lor către alt organ al asociației ori altă persoană. (5) Statutul poate prevedea și alte competențe ale adunării generale. (6) Adunarea generală poate hotărî pe oricare altă chestiune neprevăzută la alin. (3). Dacă chestiunea ține de atribuțiile unui alt organ existent al asociației, la examinarea chestiunii se va consulta opinia organului respectiv, însă neconsultarea nu afectează validitatea hotărârii adunării generale. (7) Hotărârile adunării generale se adoptă prin vot deschis dacă adunarea nu a hotărât altfel. (8) Adunarea generală adoptă hotărâri în ședințe cu prezența proprietarilor, prin corespondență ori în formă mixtă, conform următoarelor articole. (9) În locul convocării și desfășurării ședinței adunării generale, adunarea generală poate adopta hotărâri prin semnarea unei hotărâri scrise de către toți proprietarii din condominiu cu condiția că pe pagina pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al hotărârii și se identifică asociația a cărei adunare	1) alin. (4) prevede, că „se interzice limitarea competențelor adunării generale prevăzute la alin. (3) ori delegarea lor către alt organ al asociației ori altă persoană”, iar alin. (3) al acestui articol concretizează, că „adunarea generală are următoarele competențe exclusive”. Considerăm, că prin utilizarea formulei „competențe exclusive” se subînțelege că toate atribuțiile adunării generale prevăzute la alin. (3) sunt atribuite doar adunării generale și nu pot fi atribuite altui organ al asociației sau altei persoane desemnate. De aceea, pentru a exclude repetările de norme, sugerăm excluderea alin. (4). 2) Întrucât prevederea alin.(7) se referă la adoptarea hotărârilor adunării generale, sugerăm plasarea acestei norme la art.37. 3) la alin. (8), dat fiind că art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 prevede, că textul proiectului trebuie să fie concis, precum și ținând cont că acest alineat nu conține norme de drept, ci de trimitere la articolele corespunzătoare din proiect, recomandăm excluderea acestuia.	Propunerea se respinge integral
---	--	--

generală adoptă hotărârea. În acest caz, proces-verbal nu se întocmește. Articolul 34. Adunarea generală și competența ei 9) În locul convocării și desfășurării ședinței adunării generale, adunarea generală poate adopta hotărâri prin semnarea unei hotărâri scrise de către toți proprietarii din condominiu cu condiția că pe pagina pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al hotărârii și se identifică asociația a cărei adunare generală adoptă hotărârea. În acest caz, proces-verbal nu se întocmește.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 34:</u> <u>-alin.(9) sintagma "toți proprietarii" se substituie cu textul "proprietarii care dețin cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor</u> <u>-se completează cu alin. (10) în redacția :</u> (10) Hotărârea scrisă menționată la alin. (9) poate fi inițiată inclusiv la ședința adunării generale cu prezență, cu condiția că se constată lipsa cvorumului la ședință și majoritatea proprietarilor prezenți își manifestă voința <i>ad hoc</i> de a iniția adoptarea hotărârii scrise conform alin. (9).	Se acceptă integral
Articolul 35. Convocarea adunării generale și înștiințarea (1) În cazul în care administratorul asociației nu convoacă adunarea generală în termen de 14 zile de la recepționarea hotărârii prevăzute la alin. (1) lit. b) sau c), ori cererii prevăzute la alin. (1) lit. d), adunarea generală se convoacă de către organul solicitant ori de către proprietarii solicitanți în mod independent. (3) Oricând înainte de convocare adunării generale, fiecare proprietar este în drept să ceară asociației includerea în ordinea de zi a adunării generale imediat următoare a anumitor chestiuni cu condiția ca acestea să țină de competența adunării generale. Asociația nu are dreptul să modifice formulările chestiunilor din ordinea de zi propuse de proprietar.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.35:</u> <u>Alin(2)</u> <u>--se completează la început cu propoziția " Adunarea se convoacă în termen de 14 zile calendaristice."</u> <u>cuvîntul "hotărîrii" se substituie cu cuvîntul "solicitării"</u> <u>-alin.(3) prima propoziție în final se completează cu textul " și sa fie acceptate de catre majoritatea membrilor asociației prezenți la adunare."</u>	Se acceptă integral

Articolul 35. Convocarea adunării generale și înștiințarea (4) Înștiințarea privind convocarea adunării generale include data și locul desfășurării adunării generale (în cazul adunării cu prezență sau mixte) și ordinea de zi (cu includerea chestiunilor solicitate conform alin. (3)), locul și modul de a accesa materialele pregătitoare ale adunării aferente ordinii de zi, precum și informația privind prezența necesară pentru ca adunarea generală să se considere deliberativă (cvorum). Înștiințarea este transmisă în formă textuală, în una din următoarele modalități, la alegerea persoanei care convoacă adunarea:	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Textul “(4) Înștiințarea privind convocarea adunării generale include data și locul desfășurării adunării generale (în cazul adunării cu prezență sau mixte) și ordinea de zi (cu includerea chestiunilor solicitate conform alin. (3)), locul și modul de a accesa materialele pregătitoare ale adunării aferente ordinii de zi, precum și informația privind prezența necesară pentru ca adunarea generală să se considere deliberativă (cvorum).” se va substitui cu textul “(4) Înștiințarea privind convocarea adunării generale include data, locul, modul desfășurării adunării generale, ordinea de zi, locul și modul de a accesa materialele pregătitoare ale adunării aferente ordinii de zi, precum și informația privind prezența necesară pentru ca adunarea generală să se considere deliberativă (cvorum). Când adunarea are loc în format on-line sau mixt, înștiințarea va conține inclusiv denumirea platformei electronice și accesul la ședință.” Pentru a putea participa la adunarea petrecută în format on-line sau mixt, proprietarii, în timp util, trebuie să cunoască platforma pe care se va desfășura ședința și să le fie asigurat accesul. În caz contrar accesul acestora ar putea fi restricționat sau îngreunat.	Propunerea se respinge
Articolul 35. Convocarea adunării generale și înștiințarea (4) Înștiințarea privind convocarea adunării generale include data și locul desfășurării adunării generale (în cazul adunării cu prezență sau mixte) și ordinea de zi (cu includerea chestiunilor solicitate conform alin. (3)), locul și modul de a accesa materialele pregătitoare ale adunării aferente ordinii de zi, precum și	<u>Direcția generală juridică</u> Art. 35 alin. (4), pentru un spor de precizie normativă, lit. d) propunem a fi expusă în următoarea redacție: „prin folosirea mijloacelor de comunicare electronică”.	Nu se acceptă

	informația privind prezența necesară pentru ca adunarea generală să se considere deliberativă (cворum). Înștiințarea este transmisă în formă textuală, în una din următoarele modalități, la alegerea persoanei care convoacă adunarea: a) personal, contra semnătură pe copia înștiințării sau în tabelul convocator, cu condiția că pe pagina tabelului convocator pe care este aplicată semnătura figurează textul complet al înștiințării; b) prin plasare în căsuța poștală a unității dacă proprietarul nu a cerut anterior excluderea acestei modalități de transmitere a înștiințărilor; c) prin trimitere poștală; sau d) conform art. 31.		
Se acceptă integral	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La Art.36:</u> <u>alin (2) se modifică și se expune după cum urmează:</u> <u>” (2) Proprietarul poate fi prezent la adunarea generală fizic, prin video conferință sau prin oricare alt mijloc de comunicare electronică care permite identificarea sa și comunicarea bidirecțională. Măsurile tehnice și organizatorice pentru participarea proprietarilor care aleg o forma de participare alta decât prin prezență fizică, se iau de către organizatorul ședinței.”</u> <u>Alin.(4)după cuvintele ”proprietarul care” se introduce sintagma ” în cazul participării cu prezența fizică”</u>	Articolul 36. Desfășurarea adunării generale (1) Adunarea generală cu prezență ori mixtă se desfășoară în ziua, la ora și în locul indicate în înștiințarea de convocare expediată fiecărui proprietar. Organul asociației sau proprietarii care l-au convocat adunarea generală organizează înregistrarea proprietarilor și a voturilor reprezentate. (2) Proprietarul poate participa la adunarea generală prin prezență fizică, prin video conferință sau prin oricare alt mijloc de comunicare electronică care permite identificarea sa și comunicarea bidirecțională. Măsurile tehnice și organizatorice se iau de către asociație, președintele adunării și proprietarii care aleg o asemenea forma de participare alta decât prin prezență fizică.	

(3) La adunare participă, personal ori prin reprezentant, proprietarul inclus în lista proprietarilor ținută de către asociație (lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală), precum și altă persoană care prezintă dovezi suficiente că a dobândit dreptul de proprietate asupra unității în condominiu. (4) Nu poate participa la votare proprietarul care nu s-a înregistrat prin semnătură în lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală. Președintele ședinței înregistrează, prin semnătură proprie și printr-o mențiune, proprietarul care participă la adunarea generală prin video conferință ori alt mijloc de comunicare electronică conform alin. (2). (5) Adunarea generală are cvorum și poate adopta hotărâri dacă sunt prezenți sau reprezentați proprietarii care dețin peste 1/2 din drepturile de vot. Dacă proprietarul înregistrat părăsește ședința înainte de exercitarea votului, lui îi revine sarcina de a demonstra momentul părăsirii ședinței. El poate cere, la momentul părăsirii, să se facă mențiune despre aceasta în procesul-verbal. (6) În lipsa cvorumului, organul sau proprietarii care au convocat adunarea stabilesc data la care adunarea generală va fi convocată repetat. Adunarea generală poate fi convocată repetat nu mai devreme de 2 zile și nu mai târziu de 30 de zile de la data fixată inițial. În scopul satisfacerii cerinței de la art.	<u>Alin.(5) – propozițiile 2 și 3 se exclud.</u> <u>La alin.(6) cuvintele "2 zile" sesubstituie cu "48 de ore"</u> <u>Alin(9) se modifică și se expune după cum urmează:</u> " (9) Adunarea generala hotărăște prin vot cu privire la chestiunile incluse în ordinea de zi. Adunarea generală poate decide asupra unor chestiuni care nu sunt incluse în ordinea prin completarea ordinii de zi.
---	--

35 alin. (4) și (5) în privința adunării generale repetate, înștiințarea privind convocarea adunării generale poate prevedea atât data adunării generale inițiale, cât și data adunării generale repetate în eventualitatea lipsei cvorumului la adunarea generală inițială. (7) Adunarea generală repetată are cvorum dacă sunt prezenți sau sunt reprezentați proprietari care dețin peste 1/4 din drepturile de vot. Ea are aceeași ordine de zi ca și adunarea generală inițială. (8) Adunarea generală este prezidată de către președintele consiliului, iar dacă asociația nu are un președinte al consiliului, de către administratorul asociației sau de către o altă persoană aleasă în calitate de președinte al ședinței prin votul majorității proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare. Procesul-verbal al adunării generale se întocmește de către secretarul adunării ales prin votul majorității proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare. (9) Adunarea generală hotărăște prin vot cu privire la chestiunile incluse în ordinea de zi. Adunarea generală poate decide asupra unor chestiuni care nu sunt incluse în ordinea de zi doar dacă la adunare sunt prezenți sau reprezentați toți proprietarii și se hotărăște completarea ordinii de zi. Se interzice discutarea la capitolul „Diverse” a chestiunilor prevăzute la art. 34.		
Articolul 36. Desfășurarea adunării generale	Guvernul RM La art. 36: La alin. (2) atragem atenția că se utilizează termenul „președintele adunării”, pe când la alin. (8) din	Se acceptă s-a modificat

(2) Proprietarul poate participa la adunarea generală prin prezență fizică, prin video conferință sau prin oricare alt mijloc de comunicare electronică care permite identificarea sa și comunicarea bidirecțională. Măsurile tehnice și organizatorice se iau de către asociație, președintele adunării și proprietarii care aleg o asemenea formă de participare alta decât prin prezență fizică. (11) Fiecare participant la adunare alege limba în care să comunice în cadrul adunării. Președintele ședinței asistă, în măsura posibilă, participanții în depășirea barierelor lingvistice și altor bariere de comunicare. (13) Participantul care intenționează să prezinte un volum mare de informație la ședință, are dreptul să le transmită în formă textuală pe cale electronică organului care a convocat adunarea nu mai târziu de 24 ore înainte de ședință, iar acesta este obligat să le distribuie, pe aceeași cale, proprietarilor care au acceptat să comunice cu asociația pe cale electronică. Nefolosirea de către participant la ședință a dreptului de a transmite prealabil informația poate, după împrejurări, fi apreciată ca un comportament nerespectuos cu excepția cazului când adunarea generală hotărăște să îi acorde timp nelimitat de cuvântare și prezentare a informației.	același articol se menționează că adunarea generală poate fi prezidată de președintele consiliului, administratorul asociației sau de către o altă persoană aleasă în calitate de președinte al ședinței. Astfel, se va uniformiza terminologia în partea ce ține de președintele ședinței adunării generale în tot textul proiectului. Adicional, la art. 36 se va prevedea alegerea secretarului adunării generale, care va asista președintele ședinței și va fi responsabil de întocmirea procesului-verbal (a se vedea și art. 39 alin. (2), art. 40 alin. (7), art. 41 alin. (2) din proiect). Urmează a fi modificat alin. (11), or ședințele trebuie să se desfășoare în limba de stat, ci nu fiecare participant să aleagă limba în care să comunice. În 9 acest sens, în conținutul normei este prevăzut că președintele ședinței asistă participanții în depășirea unor eventuale bariere de comunicare. La alin. (13) se recomandă de înlocuit cuvintele „în formă textuală pe cale electronică” cu cuvintele „în format electronic”. În acest sens, se recomandă de revăzut conținutul proiectului, (exemplu: art. 88 alin. (1)).	Nu se acceptă Nu se acceptă
Articolul 36. Desfășurarea adunării generale (11) Fiecare participant la adunare alege limba în care să comunice în cadrul adunării.	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament De exclus art. 36, alin. (11).	Propunerea se respinge

Președintele ședinței asistă, în măsura posibilă, participanții în depășirea barierelor lingvistice și altor bariere de comunicare. (13) Participantul care intenționează să prezinte un volum mare de informație la ședință, are dreptul să le transmită în formă textuală pe cale electronică organului care a convocat adunarea nu mai târziu de 24 ore înainte de ședință, iar acesta este obligat să le distribuie, pe aceeași cale, proprietarilor care au acceptat să comunice cu asociația pe cale electronică. Nefolosirea de către participant la ședință a dreptului de a transmite prealabil informația poate, după împrejurări, fi apreciată ca un comportament nerespectuos cu excepția cazului când adunarea generală hotărăște să îi acorde timp nelimitat de cuvântare și prezentare a informației.	Contravine legii Nr. 234/2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RM. <u>La alin.(13)</u> Excluderea textului „Nefolosirea de către participant la ședință a dreptului de a transmite prealabil informația poate, după împrejurări, fi apreciată ca un comportament nerespectuos cu excepția cazului când adunarea generală hotărăște să îi acorde timp nelimitat de cuvântare și prezentare a informației.” Expresiile “Poate, după împrejurări, fi apreciată ca comportament nerespectuos” lasă loc de interpretări. Nu este clar cine în primă instanță decide dacă e respectuos sau nu. Apoi Adunarea generală decide dacă e respectuos sau nu și acordă sau nu timp pentru expunere.	Se acceptă
Articolul 36. Desfășurarea adunării generale (7) Adunarea generală repetată are cvorum dacă sunt prezenți sau sunt reprezentați proprietarii care dețin peste 1/4 din drepturile de vot. Ea are aceeași ordine de zi ca și adunarea generală inițială.	<u>Eduard SMIRNOV, deputat în Parlament</u> Conform alin. (7), art. 36, adunarea generală repetată are cvorum dacă sunt prezenți sau sunt reprezentați proprietarii care dețin peste 1/4 din drepturile de vot. Ea are aceeași ordine de zi ca și adunarea generală inițială. Se propune majorarea cvorumului. pînă la 1/3 deoarece 1/4 din proprietari se vede ca un plafon excesiv de minim ce ar putea să provoace unele abuzuri.	Nu se acceptă
Articolul 37. Votul necesar pentru adoptarea hotărârilor (1) Hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentați la adunare. În cazul	<u>Guvernul RM</u> La art. 37, la alin. (1) se propune de exclus a doua frază, întrucât prima frază a normei este una generală, indiferent de forma desfășurării adunării. În vederea stabilirii unor reguli mai riguroase privind obținerea de către asociație a unor finanțări rambursabile, se propune	

adunării generale prin corespondență sau mixte, hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu.	Nu se acceptă
Articolul 37. Votul necesar pentru adoptarea hotărârilor (2) Hotărârea adunării generale se adoptă cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu: a) privind dizolvarea asociației, numirea lichidatorului și aprobarea bilanțului de lichidare, în cazurile permise de lege; b) aprobă condițiile primirii de către asociație a unei finanțări rambursabile (împrumut, credit, leasing etc.) dacă astfel suma tuturor finanțărilor rambursabile datorate de asociație va depăși suma totală a veniturilor incluse în bugetul anului precedent al asociației.	ca la alin. (2) lit. b) cuvintele „suma totală a veniturilor incluse” să fie substituite cu textul „50% din veniturile incluse”.
Articolul 37. Votul necesar pentru adoptarea hotărârilor (1) Hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentati la adunare. În cazul adunării generale prin corespondență sau mixte, hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art. 37, alin.(2) se completează cu literele c) - e) după cum urmează: c) aprobarea bugetului anual al asociației (veniturile planificate, cheltuielile planificate și direcționarea acestor cheltuieli); d) aprobarea cuantumului cotei de contribuție, a contribuției la fondurile asociației și a altor deduceri și plăți prevăzute de prezenta lege și destinate finanțării proprietății comune (părților comune); e) acordarea dreptului de folosință, inclusiv a serviciușilor, asupra părților comune.
Articolul 37. Votul necesar pentru adoptarea hotărârilor (1) Hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentati la adunare. În cazul adunării generale prin corespondență sau mixte, hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu.	Eduard SMIRNOV, deputat în Parlament Alin. (1) al art. 37 stipulează, că hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentati la adunare. În cazul adunării generale prin corespondență sau mixte, hotărârile adunării generale se adoptă cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu. Se propune excluderea propoziției a doua din acest alineat. Aftit adunarea cu prezența fizică a proprietarilor, cât și cea mixtă nu trebuie să aibă diferite statute, deoarece în ambele cazuri în cadrul adunărilor se reprezintă proprietarii care dispun de drepturi egale indiferent de forma aleasă de desfășurare a adunării.

Articolul 38. Dreptul de vot al proprietarului (1) Prin statut se stabilește sistemul de repartizare a voturilor la adunarea generală: c) fiecare proprietar are dreptul la un singur vot, având pondere egală cu votul celorlalți proprietari, indiferent de numărul de unități care îi aparțin (un proprietar = un vot, indiferent de numărul de unități). (3) Lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală se determină conform situației existente la ziua lucrătoare imediat anterioară datei desfășurării adunării generale. În cazul adunării generale repetate, lista se determină conform situației existente la ziua lucrătoare imediat anterioară datei desfășurării adunării generale repetate, pe baza informațiilor deținute, conform prezentei legi, de administratorul asociației. (6) Dispozițiile alin. (4) și (5) nu se aplică dacă toate unitățile din condominiu aparțin aceluiași persoane. În acest caz, toate actele juridice dintre asociație și proprietarul tuturor unităților vor fi întocmite în scris.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.38 :</u> <u>Alin.(1) litera c) se exclude</u> <u>Alin.(3) se modifică și se expune după cum urmează:”</u> (3) Lista proprietarilor care au dreptul de a participa la adunarea generală poate fi modificată la etapa înregistrării la adunarea generală, dacă proprietarul prezintă actele necesare pentru introducerea sa în această listă” <u>Alin.(6) se modifică și se expune după cum urmează:</u> (6) Dispozițiile alin. (4) și (5) nu se aplică dacă proprietarul detine o cota mai mare decît cîvorumul necesar. În acest caz, toate actele juridice dintre asociație și proprietarul în cauză vor fi întocmite în scris.	Se acceptă integral
Articolul 38. Dreptul de vot al proprietarului (6) Dispozițiile alin. (4) și (5) nu se aplică dacă toate unitățile din condominiu aparțin aceluiași persoane. În acest caz, toate actele juridice dintre asociație și proprietarul tuturor unităților vor fi întocmite în scris.	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> <u>La art.38 alin.(6) de exclus</u> Prezenta lege reglementează raporturi sociale cînd există proprietate în condominiu. Cînd rămîne un singur proprietar, condominiu se transformă în proprietate exclusivă a unui proprietar și nu mai este obiect de reglementare a prezentei legi. <u>La art.38 alin.(8) de exclus</u>	Propunerea se respinge Propunerea se respinge

	.(8) Numărul maxim de proprietari care pot fi reprezentați de aceeași persoană se prevede în statutul asociației, dar nu poate fi mai mare de 5 persoane. În acest caz, reprezentantului i se permite să se înregistreze ca reprezentant al proprietarilor în limita numerică permisă legal. Articolul 38. Dreptul de vot al proprietarului (2) Dacă statutul nu prevede sistemul de repartizare a voturilor ori există contradicții în dispozițiile statutului, atunci se aplică următoarele: a) la adunarea generală a asociației care administrează condominiul cu destinație locativă se aplică sistemul prevăzut la alin. (1) lit. a); b) la adunarea generală a asociației care nu administrează condominiul cu destinație locativă se aplică sistemul prevăzut la alin. (1) lit. b).	Nu este argumentată limitarea la 5, nr de persoane ce pot fi reprezentate de o persoană. Cred că se limitează dreptul persoanei de a fi reprezentată. MIDR a recomandat expunerea procentuală a limitării dreptului a reprezenta membrii unei asociații.	
		Guvernul RM La art. 38, la alin. (2) nu este clar cum se va aplica repartizarea voturilor la adunarea generală în cazul condominiului mixt unde există unități cu destinație locativă și unități cu destinație comercială sau de alt tip	Este un comentariu
	Articolul 38. Dreptul de vot al proprietarului (4) Proprietarul (sau reprezentantul său) nu are drept la vot privitor la următoarele chestiuni: a) eliberarea acestui proprietar (ori persoanei sale afiliate) de obligații sau de răspundere față de asociație; b) încheierea unui act juridic între acest proprietar (ori persoanei sale afiliate) și asociație; c) inițierea unei proceduri judiciare între acest proprietar (ori persoanei sale afiliate) și asociație; d) cercetarea sau evaluarea activității acestui proprietar (ori persoanei sale afiliate) sau, în cazul în care proprietarul este persoană	Directia generală juridică 21. Art. 38 alin. (4) lit. a), formularea „eliberarea acestui proprietar (ori persoanei sale afiliate)” nu are o relație juridică corectă, fiindcă, cuvintele „ori persoanei sale afiliate” în acest caz, se subînțeleg în sensul că „persoanele sale afiliate” se atribuie la persoana fizică, or această categorie de subiecți, nu au filiale. De aceea, urmează a se concretiza, că persoanele afiliate se atribuie doar la persoanele juridice: Obiecția este valabilă pentru tot cuprinsul alineatului. În același timp, formularea „eliberarea de obligații” poate avea mai multe sensuri, în cazul dat, dacă s-a avut în vedere îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 18 din proiect, acest fapt trebuie specificat în redacția acestui alineat.	Propunerea se respinge

	juridică, a reprezentantului acestuia în calitatea lui de membru al unui organ al asociației.		
	Articolul 39. Procesul-verbal al adunării generale și comunicarea hotărârilor (1) În termen de 10 zile după ședința adunării generale se întocmește procesul-verbal, care trebuie să conțină: a) denumirea și sediul asociației; b) data și locul desfășurării ședinței; c) identificarea președintelui și a secretarului ședinței; d) ordinea de zi; e) rezumatul luărilor de cuvânt; f) rezultatul votării fiecărei chestiuni de pe ordinea de zi. În cazul desfășurării adunării generale prin corespondență, se vor identifica, de asemenea, proprietarii care au votat „pentru” și cei care au votat „împotriva”. Identificarea proprietarilor se va face prin indicarea numărului unității și, după caz, a blocului, a scării; g) textul hotărârilor adoptate pe marginea fiecărei chestiuni; h) la cererea proprietarului care și-a exprimat o opinie separată privitoare la o hotărâre, conținutul opiniei separate a celui proprietar. Opinia separată poate fi depusă, de asemenea, în formă textuală în termen de 3 zile de la data desfășurării adunării și se anexează la procesul-verbal.	Guvernul RM La art. 39, alin. (1) se propune de completat cu o literă nouă cu următorul cuprins: „numărul total de membri și numărul de membri prezenți la ședință.”	Se acceptă
	Articolul 40. Desfășurarea adunării generale prin corespondență (7) La expirarea termenului stabilit pentru exprimarea votului, președintele și secretarul	Direcția generală juridică 22. Art. 40, alin. (7), cu referire la aducerea la cunoștința proprietarilor a hotărârilor adoptate, dat fiind, că redacția acestui alineat nu prevede termenul de informare a	Nu se acceptă

adunări generale întocmesc și semnează procesul-verbal și aduc la cunoștința proprietarilor hotărârile adoptate.	proprietarilor cu hotărârile adoptate la ședința adunării generale, propunem ca în finalul alineatului să fie introdus textul „în termenul indicat la art.39 alin. (4)”.	
Articolul 42. Nulitatea hotărârilor adunării generale (1) Hotărârile adunării generale sunt nule sau anulabile în cazurile și condițiile stabilite de art. 202 din Codul civil. (2) Cu toate acestea, hotărârea adunării generale pentru care au consimțit expres, la adunare ori în afara ei, majoritatea proprietarilor în condominiu rămâne valabilă și nu poate fi anulată pentru simplul motiv că s-au admis încălcări ale regulilor de convocare, desfășurare a adunării generale, exprimare a votului ori de întocmire a procesului-verbal al adunării generale.	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament De exclus art. 42, alin. (2). Prezenta lege nu prevede consimțământ ci doar luarea de decizii în baza votului. Deciziile se iau în cadrul sedintei adunarii generale și nu în afara ei. Încălcarea modului de convocare, desfășurare a ședinței, exprimare a votului, întocmirea procesului verbal sunt șncălcări ce atrag nulitatea actului.	Propunerea se respinge
Articolul 43. Adunarea cu interes special (1) Anumiți proprietari, determinați după un criteriu obiectiv (toți proprietarii dintr-un condominiu atunci când asociația are ca membri proprietari din mai multe condominii; toți proprietarii dintr-o scară; toți proprietarii de debară; toți proprietarii de locuri de parcare; toți proprietarii care au acces la un anumit serviciu ori la anumite părți comune etc.) (în continuare numiți – <i>proprietari cu interes special</i>) pot fi convocați într-o adunare cu interes special și să adopte hotărâri care intră în atribuțiile adunării generale, dar se referă la interesul special (hotărâre specială).	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament De exclus art. 43, dar și toate prevederile conexe acestui concept din lege. Prevederea contravine secțiunii 2, art. 32,... Adunarea cu caracter social este o formă neinstituționalizată care implică riscuri de confruntare între membrii asociației cu interese diferite, riscuri de implementare, colectare ilegală de fonduri,...	Propunerea se respinge

Articolul 43. Adunarea cu interes special (1) Anumiți proprietari, determinați după un criteriu obiectiv (toți proprietarii dintr-un condominiu atunci când asociația are ca membri proprietari din mai multe condominii; toți proprietarii dintr-o scară; toți proprietarii de debara; toți proprietarii de locuri de parcare; toți proprietarii care au acces la un anumit serviciu ori la anumite părți comune etc.) (în continuare numiți – <i>proprietarii cu interes special</i>) pot fi convocați într-o adunare cu interes special și să adopte hotărâri care intră în atribuțiile adunării generale, dar se referă la interesul special (hotărâre specială).	Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>La art. 43 alin. (1) în final se completează cu textul:</u> <u>„ în măsura în care nu afectează interesele celorlalți proprietari în condominiu. În acest sens, convocarea adunării cu interes special se realizează de administratorul asociației, la cererea în formă textuală a cel puțin 10% din numărul total al proprietarilor care cad sub incidența criteriului respectiv.”</u> Alin.(6) în final se completează cu textul ” În special, hotărârea cu interes special nu poate avea ca efect: a) utilizarea mijloacelor bănești ale asociației, cu excepția mijloacelor bănești care întrunesc următoarele condiții cumulative: a) mijloacele sunt acumulate de către asociație după adoptarea hotărâri speciale; b) mijloacele sunt acumulate de la proprietarii cu interes special obligați de a contribui financiar prin hotărârea specială respectivă; b) limitarea dreptului tuturor proprietarilor din condominiu de folosință a părților comune. Se completează cu alin (7) în redacția”7) Adunarea generală a asociației poate, oricând, revoca o hotărâre special”	Propunerea se acceptă integral
Articolul 43. Adunarea cu interes special (5) Proprietarii din condominiu care nu sunt proprietari cu interes special, nu sunt convocați, dar au dreptul să participe la adunarea cu interes special și prezenta opinia proprie.	Guvernul RM La art. 43, la alin. (6), prevederea „nu afectează interesele proprietarilor indicați la alin. (5)” o considerăm ambiguă și aptă de a aduce atingere drepturilor unor proprietari, în contextul în care alin. (5) stabilește că „(5) Proprietarii din condominiu care nu sunt proprietari cu interes special, nu sunt convocați, dar au dreptul să participe la adunarea cu interes special și prezenta opinia proprie”. Astfel, referința la alin. (5) ar	Alin.(6) a fost modificat

(6) Hotărârea specială se execută de către organele asociației în măsura în care nu afectează interesele proprietarilor indicați la alin. (5).	putea induce ideea că sunt vizavi doar proprietarii fără un interes special care au participat la adunarea cu interes special, or hotărârile adoptate la acest gen de hotărâri nu ar trebui să afecteze pe niciun proprietar fără interes special.	
Articolul 44. Administratorul asociației (3) Administratorul asociației exercită următoarele atribuții: a) administrează, în limitele atribuțiilor, asociația; b) reprezintă asociația în relațiile cu persoanele fizice sau juridice (inclusiv proprietarii în condominiu), autoritățile publice, instanța de judecată și alte persoane și autorități; încheie contracte în limitele atribuțiilor;	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>Art.44,</u> <u>alin (3, litera b) în final se completează cu paranteza:</u> <u>(personal sau prin reprezentant/mandat)</u> <u>alin(6) sintagma ”art.17 lit d) se exclude</u> <u>alin.(7) textul ” Administratorul are dreptul ca</u> asociația să aloc, în fiecare an, fără aprobarea~ se substituie cu textul ” Administratorul are dreptul să solicite...”	Se acceptă integral
Articolul 44. Administratorul asociației (7) Administratorul are dreptul ca asociația să aloc, în fiecare an, fără aprobarea adunării generale, o sumă nu mai mare de mărimea remunerației sale brute pentru o lună pentru a asigura participarea administratorului ori a unei alte persoane salarizate de asociație la instruirii, formări continue și alte activități pentru a-și dezvoltă aptitudinile aferente relațiilor în condominiu. (8) Administratorul nu este obligat să reprezinte personal asociația în pretențiile extrajudiciare complexe ori în procesele judiciare. În acest caz, administratorul are dreptul să angajeze serviciile avocaților cu condiția că ele nu depășesc tarifele recomandate de către Uniunea Avocaților și	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> <u>La ar.44</u> De exclus alin. (7). Modalitate de a utiliza banul asociației în interes personal. Mai ales când el este administrator la mai multe asociații, când va lua de la fiecare aceste sume. Ce facem cu administratorul persoana juridică ? Se exclude alin (8) Însăși expresia „tarife recomandate de către Uniunea Avocaților” expune că ele nu sunt cu titlu de recomandare și nu obligatorii nici măcar pentru avocați. În cazul în care obligăm administratorul să contracteze doar serviciile avocaților ce respectă aceste prevederi, limităm posibilitatea administratorului de a fi reprezentat de un avocat în care are încredere. Pe de o parte înțeleg încercarea de a limita potențialul abuz din partea administratorului în procesul contractare	Propunerea se respinge Propunerea se respinge

că acordul de asistență juridică prevede că avocatul este obligat să ceară recuperarea integrală a cheltuielilor de judecată suportate de asociație.	a avocatului, dar astfel totodată limităm capacitatea administratorului de a contracta un avocat competent, care va putea apăra drepturile pînă la CEDO.	
Articolul 44. Administratorul asociației (1) Administratorul asociației poate exercita, din numele asociației, atribuțiile prevăzute de prezenta lege din data înregistrării sale în registrul de stat al persoanelor juridice. (5) Administratorul asociației poate fi revocat de către adunarea generală oricând, cu sau fără motiv. Concomitent cu revocarea, adunarea generală alege un nou administrator al asociației. În cazul în care adunarea generală revocă administratorul asociației și concomitent nu alege unul nou, precum și în cazul în care administratorul asociației a demisionat, a decedat sau nu este în stare să-și exercite funcția din alte motive în decurs de cel mult 3 luni consecutive, dacă este înstituit un consiliu, funcția acestuia este exercitată de către un membru al consiliului, desemnat prin hotărârea consiliului, pînă la alegerea unui nou administrator.	Guvernul RM La art. 44: La alin. (1) de completat cu prevederi ce ar permite numirea administratorului atât din componența membrilor asociației, cât și din afara acestora. La alin. (3) litera j) propozițiile 2-4 urmează de expus în articol separat. La alin. (5) de reglementat procedura în cazul în care asociația nu are desemnat un consiliu. Alin. (6) de exclus, deoarece contravine prevederilor art. 7 alin. (5) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în redacția Legii nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 10 ianuarie 2022). Potrivit art. 2 din Legea nr.220/2007 noțiunea de „înregistrare de stat” include și certificarea faptului modificării actelor de constituire ale persoanelor juridice, precum și înscrierea datelor în Registrul de stat. Cu titlu informativ aducem la cunoștință că executarea normelor propuse ar implica costuri suplimentare din partea Agenției Servicii Publice, iar proiectul nu prevede alocarea mijloacelor necesare pentru implementarea acestor prevederi.	Propunerea se respinge
Articolul 44. Administratorul asociației (3) Administratorul asociației exercită următoarele atribuții: a) administrează, în limitele atribuțiile, asociația; b) reprezintă asociația în relațiile cu persoanele fizice sau juridice (inclusiv proprietarii în condominiu), autoritățile publice, instanța de	Eduard SMIRNOV, deputat în Parlament Art. 44, alin. (3), litera j) stipulează atribuțiile administratorului asociației în elaborarea bugetului anual. Propoziția a treia prevede, că adunarea generală examinează și aprobă, pînă la 31 decembrie a anului premergător anului bugetar, bugetul pentru anul viitor.	Nu se acceptă

judecată și alte persoane și autorități; încheie contracte în limitele atribuțiilor; j) elaborează proiectul bugetului anual pentru anul viitor și îl prezintă, până la 30 noiembrie a fiecărui an, spre examinare și aprobare adunării generale. Proiectul bugetului anual trebuie să indice și să explice fiecare poziție din buget în privința căreia există divergențe între administrator și consiliu. Adunarea generală examinează și aprobă, până la 31 decembrie a anului premergător anului bugetar, bugetul pentru anul viitor. În cazul în care adunarea generală nu a aprobat un bugetul anual pentru un anumit an financiar, în acel an financiar se aplică bugetul anual în vigoare în anul precedent cu o reducere totală de 5%; (4) Art. 187-192 din Codul civil se aplică obligațiilor și răspunderii administratorului asociației.	Se propune transferarea termenului de aprobare a bugetului pentru data de 1 martie a anului în curs, fiind cont, că până la 31 decembrie contabilitatea nu va dispune de raportul consolidat pentru anul trecut. Tot în această normă se prevede posibilitatea reducerii bugetului cu 5% în cazul neaprobării bugetului anual pentru un anumit an financiar. Opțiunea dată urmează a fi exclusă pentru că bugetul asociației nu dispune de rezerve din contul cărora sunt posibile careva reduceri.	
Articolul 44. Administratorul asociației (3) Administratorul asociației exercită următoarele atribuții: a) administrează, în limitele atribuțiile, asociația; b) reprezintă asociația în relațiile cu persoanele fizice sau juridice (inclusiv proprietarii în condominiu), autoritățile publice, instanța de judecată și alte persoane și autorități; încheie contracte în limitele atribuțiilor; (4) Art. 187-192 din Codul civil se aplică obligațiilor și răspunderii administratorului asociației.	<u>Direcția generală juridică</u> 23. Art. 44: 1) alin. (3): - lit. a), se va revede conținutul acestuia, fiindcă este expus într-o formă neclară; - lit. b), parantezele urmează a fi eliminate, fiind reglementate aceste cuvinte prin utilizarea virgulei. 2) alin. (4), considerăm necesar excluderea acestui alineat pe motiv că toate reglementările dedicate administratorului sunt cuprinse la articolele 185-200 din Codul civil, de aceea nu este necesar de indicat în mod expres care articole se aplică obligațiilor și răspunderii administratorului. 3) alin. (6), procedura de încetare a calității de administrator și de înregistrare a modificărilor operate în	Nu se acceptă Se acceptă Nu se acceptă

(6) Dacă administratorul asociației renunță la funcția sa în condițiile art. 17¹ din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, cerința art. 17 lit. d) din Legea nr. 220/2007 privind achitarea taxei înainte de înregistrarea radierii administratorului asociației nu se aplică. După radierea administratorului asociației în condițiile art. 17¹ din Legea nr. 220/2007, organul înregistrării de stat transmite asociației factura de plată a taxei, care trebuie plătită de asociație în termen de 5 zile. Dispozițiile art. 942 din Codul civil se aplică în caz de întârziere în plată. (7) Administratorul are dreptul ca asociația să aloc, în fiecare an, fără aprobarea adunării generale, o sumă nu mai mare de mărimea remunerației sale brute pentru o lună pentru a asigura participarea administratorului ori a unei alte persoane salarizate de asociație la instrui, formări continue și alte activități pentru a-și dezvolta aptitudinile aferente relațiilor în condominiu.	datele înscrise în Registrul de stat este reglementată la articolele 17 și 17¹ din Legea nr. 220/2017 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În conformitate cu lit. d) al art. 17 din Lege, pentru înregistrarea modificărilor operate în datele înscrise în Registrul de stat, persoana juridică depune la organul înregistrării de stat, inclusiv documentul ce confirmă achitarea taxei de înregistrare a modificărilor. Toată procedura de radiere a administratorului din Registrul de stat explicată de autor în cuprinsul acestui alineat constituie o derogare de la art. 17 din Legea nr. 220/2017. În situația creată, dacă se acceptă modalitatea de radiere propusă în proiect, norma alin. (6) trebuie să se aplice, prin derogare de la prevederile art. 17 din Legea nr. 220/2017, fapt ce urmează a fi inclus în acest alineat.	Totodată, sub aspect terminologic, pentru a fi în acord cu terminologia juridică cuprinsă în Legea nr. 220/2017, cuvintele „renunță la funcția sa” propunem a fi substituite cu cuvintele „a solicitat încetarea calității de administrator”, terminologie care se utilizează și la alin. (2) al art. 44 din proiect.	4) alin. (7), cât privește alocarea administratorului a unei sume nu mai mare decât mărimea remunerației sale în scopul asigurării participării administratorului ori a unei alte persoane salarizate de asociație la instrui, formări continue și alte activități fără ca aceste sume să fie aprobate la adunarea generală, considerăm că această normă necesită a fi reanalizată prin prisma art. 34 alin.(3) lit. f) și j) din proiect. În partea introductivă a alin. (3) al art. 34 se prevede, că adunarea generală are competența exclusivă la aprobarea mării remunerației administratorului asociației, precum și la aprobarea situațiilor financiare anuale. În contextul acestor reglementări, se deduce, că adunarea generală urmează
---	--	--	---

alin.(7) s-a modificat

		să aprobe orice sursă financiară, inclusiv, alocarea unei sume pentru instruirea atât a administratorului, cât și a altor persoane salarizate de asociație în scopul instruirii și formării continue a acestora.	
	Articolul 45. Obligația de a asigura intervențiile urgente (2) Fără a avea nevoie de aprobarea altui organ al asociației, administratorul asociației este împuternicit să încheie actele juridice și să efectueze plățile necesare pentru achiziționarea de către asociație a bunurilor, pentru achiziționarea de către asociație a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor prevăzute la alin. (1), fără a fi necesară obținerea avizului altui organ al asociației (cu excepția cazurilor în care, potrivit statutului asociației, încheierea unor astfel de tranzacții necesită aprobarea condițiilor acestora de către adunarea generală a proprietarilor), cu condiția ca, la data încheierii tranzacției, asociația să dispună de fonduri suficiente pentru respectiva achiziție.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art.45, alin.(2) se modifică și se expune după cum urmează (2) Administratorul asociației este împuternicit să încheie tranzacții și să efectueze plățile necesare pentru achiziționarea de către asociație a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor prevăzute la alin. (1), fără a fi necesară obținerea avizului altui organ al asociației (cu excepția cazurilor în care, potrivit statutului asociației, încheierea unor astfel de tranzacții necesită aprobarea condițiilor acestora de către adunarea generală a proprietarilor), cu condiția ca, la data încheierii tranzacției, asociația să dispună de fonduri suficiente pentru respectiva achiziție.	Se acceptă
	Articolul 46. Consiliul asociației (4) Consiliul se constituie din număr impar de membri, dar nu mai puțin de 3. Administratorul asociației este membru de drept al consiliului. (7) Adunarea generală alege președintele consiliului cu ocazia alegerii membrilor consiliului. Dacă adunarea generală nu a ales președintele consiliului, ci doar membrii consiliului, aceștia aleg președintele consiliului, din rândul membrilor săi, cu votul a mai mult de 1/2 din membri. Administratorul asociației poate fi, concomitent, și președinte al consiliului.	Guvernul RM La art. 46: Remarcăm că dreptul administratorului de a fi concomitent membru de drept al consiliului (alin. (4)) urmează a fi analizat suplimentar. Or, pe de o parte, se propune ca administratorul să fie membru de drept al consiliului (art. 46 alin. (4)), iar pe de altă parte, una dintre atribuțiile de bază ale consiliului o constituie supravegherea anume a activității administratorului, care este concomitent membru de drept al consiliului (alin. (1)). Mai mult decât atât, trezesc neclarități prevederile alin. (7), potrivit căruia administratorul poate fi concomitent președintele consiliului, și ale alin. (8), potrivit căruia ședințele consiliului se convoacă cel puțin trimestrial de către președintele consiliului. La alin. (5) ultima	Se acceptă

		propoziție de exclus, deoarece contravine prevederilor art. 33 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.	
Articolul 46. Consiliul asociației (4) Consiliul se constituie din număr impar de membri, dar nu mai puțin de 3. Administratorul asociației este membru de drept al consiliului. (8) Ședința consiliului se convoacă cel puțin trimestrial de către președintele consiliului, iar în lipsa acestuia – de către membrul consiliului împuternicit de președinte. (9) Ședința consiliului este deliberativă (are cvorum) dacă la aceasta sunt prezenți, la locul ședinței ori prin mijloace de comunicare electronică, mai mult de 1/2 din membri.	Articolul 46. Consiliul asociației (1) Adunarea generală poate desemna un consiliu pentru a supraveghea activitatea administratorului asociației și a exercita alte atribuții prevăzute de prezenta lege. Alte atribuții ale consiliului pot fi prevăzute în statutul asociației. (7) Adunarea generală alege președintele consiliului cu ocazia alegerii membrilor consiliului. Dacă adunarea generală nu a ales președintele consiliului, ci doar membrii consiliului, aceștia aleg președintele consiliului, din rândul membrilor săi, cu votul a mai mult de 1/2 din membri. Administratorul asociației poate fi, concomitent, și președinte al consiliului.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 46:</u> <u>Alin.(4) – propuzitia a doua se exclude.</u> <u>Alin.(8) se completează în final cu textul. ” sau 1/3 din membrii consiliului.</u> <u>alin(9) cuvintele ”sunt prezenți” se substituie cu ”participă”</u>	Se acceptă integral
		<u>Directia generală juridică</u> <u>24. Art. 46:</u> 1) întrucât din redacția alin. (1) al art. 46 din proiect nu rezultă cu exactitate care sunt atribuțiile consiliului societății, considerăm necesar preluarea prevederilor alin. (3) al art. 38 din Legea nr. 276/2018. 2) Cât privește alin. (7), care prevede, că adunarea generală alege președintele consiliului cu ocazia alegerii membrilor consiliului, considerăm norma incertă, fiindcă leagă momentul alegerii președintelui consiliului cu cel al alegerii membrilor consiliului. Analizat în corelare cu art. 38 din Legea nr.276/2018, considerăm oportun păstrarea variantei art. 38 din această Lege.	Propunerea se respinge

Articolul 47. Comisia de cenzori (cenzorul) (1) Adunarea generală poate desemna unul sau mai mulți cenzori. (2) Cenzorul trebuie să aibă cunoștințe de specialitate și să cunoască problemele economice și financiare specifice condominiului (5) Cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori exercită următoarele atribuții: a) monitorizează activitatea asociației în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative și conform hotărârilor adunării generale. În acest scop, comisia de cenzori (cenzorul) este în drept să solicite și să verifice documentele financiare și economice ale asociației și să propună măsuri pentru îmbunătățirea activității asociației în domeniul respectiv; b) efectuează, cel puțin anual, revizia activității financiare și economice a asociației; c) prezintă adunării generale avize asupra devizului anual de venituri și cheltuieli al asociației, dării de seamă anuale și mărimilor cotelor de contribuție; d) raportează despre activitatea sa adunării generale sau consiliului, la cererea acestuia;	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art. 47: la alin.(2) se modifică și se expune în redacția: ” Cenzorul se alege din rândul membrilor asociației și nu poate fi ruda de gradul I cu Administratorul sau Președintele Consiliului.” La alin.(5) – se completează cu litera e) în redacția: ” e) solicită administratorului și membrilor consiliului remedierea erorilor, încălcărilor și neajunsurilor constatate în procesul exercitării atribuțiilor sale.”	Se acceptă integral
Articolul 47. Comisia de cenzori (cenzorul) (1) Adunarea generală poate desemna unul sau mai mulți cenzori. (2) Cenzorul trebuie să aibă cunoștințe de specialitate și să cunoască problemele economice și financiare specifice condominiului	Guvernul RM La art. 47: La alin. (2) se va preciza domeniul în care este necesar să definească studiul superiorilor cenzorului. La alin. (3) se va analiza dacă rudele de gradul I pot fi membri în consiliul asociației și în comisia de cenzori.	Se acceptă s-a modificat

Articolul 47. Comisia de cenzori (cenzorul) (1) Adunarea generală poate desemna unul sau mai mulți cenzori. (2) Cenzorul trebuie să posede studii superioare de specialitate și să cunoască problemele economice și financiare specifice condominiului. (3) În cazul desemnării mai multor cenzori, ei formează comisia de cenzori. Comisia de cenzori trebuie să aibă un număr impar de membri. Nu poate fi cenzor membrul consiliului asociației ori administratorul asociației. (4) Comisia de cenzori își alege președintele din rândul membrilor săi. Președintele coordonează activitatea cenzorilor.	<u>Directia generală juridică</u> 25. Art. 47, reglementările acestui articol sunt similare celor cuprinse la art. 47 din Legea nr. 276/2018. Prin corelarea ambelor prevederi, menționăm, că textul art. 47 din Legea nr. 276/2018 corespunde exigențelor de tehnică legislativă, propunând păstrarea textului acestuia.	Este un comentariu
Articolul 48. Obligația proprietarului de a plăti cota de contribuție (2) Dacă unitatea se află în posesia unei alte persoane decât proprietarul, acest posesor poartă răspundere solidară cu proprietarul pentru plata către asociație a cotei de contribuție însă doar în raport cu obligațiile devenite scadente pe perioada de posesie. Această regulă nu se aplică posesorilor minori.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> La art.48: <u>alin.(2) ultima propoziție se exclude</u>	Se acceptă
Articolul 49. Contractarea de către asociație a serviciilor intermediare și răspunderea pentru plata lor (2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), administratorul asociației încheie cu furnizorul contractul de furnizare a serviciilor intermediare fără aprobarea lui prin hotărârea adunării generale cu următoarele condiții:	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> La art. 49, alin.(2) literele b) și c) cuvintele ”de o autoritate competentă ”se sunstituie cu textul ” de către ANRE sau o altă autoritate competentă”	Se acceptă

a) proprietarii ori unii din aceștia au nevoie de respectivul serviciu și lipsește o hotărâre a adunării generale de a refuza de la acest respectivul serviciu; b) contractul corespunde modelului sau tipului aprobat de o autoritate competentă; și c) costul serviciilor este stabilit sub formă de tarif de către o autoritate competentă.	Articolul 49. Contractarea de către asociație a serviciilor intermediare și răspunderea pentru plata lor (2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), administratorul asociației încheie cu furnizorul contractul de furnizare a serviciilor intermediare fără aprobarea lui prin hotărârea adunării generale cu următoarele condiții: a) proprietarii ori unii din aceștia au nevoie de respectivul serviciu și lipsește o hotărâre a adunării generale de a refuza de la acest respectivul serviciu; b) contractul corespunde modelului sau tipului aprobat de o autoritate competentă; și c) costul serviciilor este stabilit sub formă de tarif de către o autoritate competentă. (3) Din data încheierii între asociație și furnizor a contractului pentru serviciile intermediare survin următoarele efecte juridice: a) furnizorul furnizează serviciul fiecărui proprietar al unității, pe durata cât este proprietar, și fiecărui posesor adult al unității, pe durata cât o posedă în fapt (toți împreună numiți în prezentul articol – consumatori de servicii intermediare); b) fiecare consumator al serviciului intermediat, desi nu încheie contractul privind	Nu se acceptă	Se acceptă
---	---	-----------------------------	--------------------------

serviciile intermediare, se consideră, prin efectul prezentei legi, parte la contractul privind serviciile intermediare, în calitate de consumator de servicii, cu excepția consumatorilor care, în condițiile legii, au un contract individual încheiat cu furnizorul serviciului respectiv; c) consumatorii de servicii intermediare dintr-o unitate sunt în solidar obligați să plătească furnizorului costul serviciilor repartizate unității care le aparțin ori o posedă, conform facturilor emise de către furnizor ori alți intermediari contractați de furnizori ori asociație; d) furnizorul poartă răspundere pentru prestarea serviciului către consumatorul de serviciu intermediat, inclusiv fiabilitatea și calitatea lui, cu excepția neajunsurilor cauzate de infrastructura condominiului, care cade în sarcina asociației; e) asociația nu are obligația de a plăti furnizorului pentru serviciile intermediare furnizate consumatorilor de servicii intermediare și acestea nu constituie cheltuieli ale asociației; f) asociația este obligată să ofere furnizorului toate informațiile deținute de ea, necesare facturării în privința echipamentelor de măsurare instalate în condominiu și care nu sunt instalate în unități; g) asociația și fiecare consumator de servicii intermediare poate înainta pretenții furnizorului pentru încălcarea contractului privind furnizarea serviciului intermediat, inclusiv fiabilitatea și calitatea lui; h) asociația nu poartă răspundere pentru prezentarea de către consumatorul serviciului	
---	--

intermediat a indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate în unitate; i) conform actelor normative în domeniu, furnizorul repartizează între unități costul tuturor serviciilor intermediare și le facturează direct, inclusiv costul care se repartizează: - unităților debranșate de la serviciu; - unităților pentru care nu se prezintă indicațiile echipamentelor de măsurare; - unităților ale căror echipamente de măsurare încetează să fie conforme cu legea; j) neachitarea de către o parte din consumatorii serviciilor intermediare nu poate servi temei pentru debranșarea totală a clădirii de la rețelele și instalațiile electrice, termice, de gaz, de la rețelele de alimentare cu apă și de canalizare sau limitarea și sistarea furnizării serviciilor respective pentru proprietarii unităților și posesorii lor care își îndeplinesc toate obligațiile de plată în calitate de consumatori de servicii intermediare conform contractului de furnizare a serviciilor intermediare.		
Articolul 49. Contractarea de către asociație a serviciilor intermediare și răspunderea pentru plata lor (3) Din data încheierii între asociație și furnizor a contractului pentru serviciile intermediare survin următoarele efecte juridice: a) furnizorul furnizează serviciul fiecărui proprietar al unității, pe durata cât este proprietar, și fiecărui posesor adult al unității, pe durata cât o posedă în fapt (toți împreună numiți în prezentul articol – consumatori de servicii intermediare); b) fiecare consumator al serviciului intermediat, deși nu încheie contractul privind	<u>Direcția generală juridică</u> 26. Art. 49: 1) alin. (3), sub aspect de tehnică legislativă, cuvintele luate în paranteză sugerăm a fi reglementate printr-o propoziție distinctă în cadrul acestui alineat. 2) alin. (4), cuvântul „reparație” sugerăm a fi substituit cu cuvintele „reparație și întreținere”.	Nu se acceptă Se acceptă

serviciile intermediare, se consideră, prin efectul prezentei legi, parte la contractul privind serviciile intermediare, în calitate de consumator de servicii, cu excepția consumatorilor care, în condițiile legii, au un contract individual încheiat cu furnizorul serviciului respectiv;

c) consumatorii de servicii intermediare dintr-o unitate sunt în solidar obligați să plătească furnizorului costul serviciilor repartizate unității care le aparțin ori o posedă, conform facturilor emise de către furnizor ori alți intermediari contractați de furnizori ori asociație;

d) furnizorul poartă răspundere pentru prestarea serviciului către consumatorul de serviciu intermediat, inclusiv fiabilitatea și calitatea lui, cu excepția neajunsurilor cauzate de infrastructura condominiului, care cade în sarcina asociației;

e) asociația nu are obligația de a plăti furnizorului pentru serviciile intermediare furnizate consumatorilor de servicii intermediare și acestea nu constituie cheltuieli ale asociației;

f) asociația este obligată să ofere furnizorului toate informațiile deținute de ea, necesare facturării în privința echipamentelor de măsurare instalate în condominiu și care nu sunt instalate în unități;

g) asociația și fiecare consumator de servicii intermediare poate înainta pretenții furnizorului pentru încălcarea contractului privind furnizarea serviciului intermediat, inclusiv fiabilitatea și calitatea lui;

h) asociația nu poartă răspundere pentru prezentarea de către consumatorul serviciului

intermediat a indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate în unitate; i) conform actelor normative în domeniu, furnizorul repartizează între unități costul tuturor serviciilor intermediare și le facturează direct, inclusiv costul care se repartizează: - unităților debransate de la serviciu; - unităților pentru care nu se prezintă indicațiile echipamentelor de măsurare; - unităților ale căror echipamente de măsurare încetează să fie conforme cu legea; j) neachitarea de către o parte din consumatorii serviciilor intermediare nu poate servi temei pentru debransarea totală a clădirii de la rețelele și instalațiile electrice, termice, de gaz, de la rețelele de alimentare cu apă și de canalizare sau limitarea și sistarea furnizării serviciilor respective pentru proprietarii unităților și posesorii lor care își îndeplinesc toate obligațiile de plată în calitate de consumatori de servicii intermediare conform contractului de furnizare a serviciilor intermediare.	Articolul 50. Dreptul de debransare și suportarea unor cheltuieli (1) Proprietarul poate renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire ori de răcire centralizată al clădirii dacă debransarea unității nu cauzează probleme semnificative de funcționare a sistemului respectiv și nu generează cheltuieli majore pentru ceilalți proprietari. (3) Relațiile dintre proprietarul unității debransate și furnizorul agentului termic,
	Guvernul RM La art. 50: La alin. (1) se propune excluderea textului "și nu generează cheltuieli majore pentru ceilalți proprietari", deoarece dreptul proprietarului unității de a renunța de la folosirea în unitate a sistemului de încălzire nu ar fi oportun să fie condiționat de o asemenea circumstanță. Totodată, nu este clară impunerea proprietarului unității debransate de a contribui la cheltuielile pentru întreținerea sistemului de încălzire, de beneficiile cărora acesta nu se folosește. La alin. (3), sintagma „prin alte legi”, urmează a fi substituită cu sintagma „alte acte normative”, deoarece noțiunea de „acte normative” este una generică, care
	Se acceptă

altul decât asociația, sunt reglementate prin alte legi.	înglobează și legile. Totodată, Secțiunea 3 „Repartizarea cheltuielilor și contractarea serviciilor intermediare”, se propune de a fi completată cu un articol nou în vederea 11 reglementării prestării serviciilor publice în interiorul blocului locative, cu trimitere la elaborarea Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, în vederea corelării proiectului la prevederile Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe și Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.	
Articolul 50. Dreptul de debranșare și suportarea unor cheltuieli (1) Proprietarul poate renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire ori de răcire centralizată al clădirii dacă debranșarea unității nu cauzează probleme semnificative de funcționare a sistemului respectiv și nu generează cheltuieli majore pentru ceilalți proprietari.	27. Art. 50 alin. (1), în ceea ce privește dreptul proprietarului de a renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire centralizată, dacă debranșarea nu cauzează probleme semnificative de funcționare a sistemului respectiv și nu generează cheltuieli majore pentru ceilalți proprietari, pe motiv că formularea „nu cauzează probleme semnificative” nu exprimă cu claritate sensul acestora, recomandăm corelarea propunerii înaintate cu prevederile ce țin de deconectarea, întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică cuprinse, inclusiv a celor ce țin de necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii conținute la art. 42 din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, precum și în Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la rețea la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2002.	Se acceptă
Articolul 53. Instituirea fondului de reparație și dezvoltare	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Art.53, alin. (1) se expune în următoarea redacție:	

	(1) Asociația este obligată să instituie un fond de reparație și dezvoltare (fondul).	„(1) Asociațiile care se constituie, sunt obligate să instituie un fond de reparație și dezvoltare (fondul) la fondare. Asociațiile existente, vor constitui fondul în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.” În cazul când nu este stabilit termenul de constituire a fondului, acesta nu se va constitui niciodată, lăsându-se mereu pentru altă dată.	Se acceptă la Dispoziții finale și tranzitorii în termen de 6 luni.
Articolul 53. Instituirea fondului de reparație și dezvoltare (1) Asociația este obligată să instituie un fond de reparație și dezvoltare (fondul).	Guvernul RM La art. 53, la alin. (1) se va exclude textul „(fondul)”, deoarece la prima utilizare în text deja s-a indicat acest fapt (a se vedea art. 3).		Nu se acceptă
Articolul 54. Contribuția la fond (3) Hotărârea adunării generale privind instituirea contribuțiilor la fond este definitivă până când nu este modificată ori revocată printr-o altă hotărâre a adunării generale. (4) Contribuția la fond a fiecărui proprietar este proporțională cotei-părți atribuite unității sale. (5) Adunarea generală poate adopta scutiri ale unor proprietari de la obligația de plată a contribuției la fond sau poate stabili grafice diferențiate de plată a contribuțiilor în fond pentru proprietarii vulnerabili financiar (inclusiv pensionari, persoane cu dizabilități etc.).	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Se exclude, alin. (3). Contravine art. 53 al.(1). Fondul este obligatoriu, iar revocarea deciziei de constituire a fondului, anulează existența acestuia. <u>Alin.(5)</u> - De revăzut/regândit/exclus conceptul „proprietarilor vulnerabili” Folosirea termenului de vulnerabili financiari este vagă, și lasă loc de interpretare. Cum se stabilește vulnerabilitatea, care este procedura, termenul, baza de evaluare. Obiectie este detaliată și mai jos la art. 57.		Propunerea se respinge
Articolul 54. Contribuția la fond (5) Adunarea generală poate adopta scutiri ale unor proprietari de la obligația de plată a contribuției la fond sau poate stabili grafice	Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>La art.54:</u>		Se acceptă s- modificat
			Se acceptă integral

diferențiate de plată a contribuțiilor în fond pentru proprietarii vulnerabili financiar (inclusiv pensionari, persoane cu dizabilități etc.) (6) Proprietarul este obligat să achite contribuția la fond stabilită conform prezentei legi. Dacă unitatea se află în coproprietate, coproprietarii sunt ținuuți solidar la plata contribuției la fond.	<u>alin. (5) textul</u> "vulnerabili financiar (inclusiv pensionari, persoane cu dizabilități etc." se substituie cu textul "din categoria persoanelor socialmente-vulnerabile" <u>alin. (6) – propoziția a doua se exclude</u>	
Articolul 55. Mijloacele fondului (3) Asociația trebuie să informeze periodic proprietarii despre soldul contului bancar al fondului.	<u>Guvernul RM</u> La art. 55, la alin. (3) se va preciza periodicitatea de informare a proprietarilor despre soldul contului bancar al fondului Asociației	Se acceptă s-a modificat
Articolul 55. Mijloacele fondului (2) Mijloacele fondului pot fi utilizate de către asociație doar pentru unul din următoarele scopuri: a) efectuarea intervențiilor urgente stabilite la art. 45 alin. (1); b) inventarierea, pașaportizarea și efectuarea expertizelor tehnice ale clădirii; c) efectuarea auditului energetic al clădirii de către auditori energetici autorizați; d) elaborarea documentației de proiect pentru reconstrucție, modernizare, reabilitare și reparație; avizarea, verificarea și expertizarea proiectului de respectiv; obținerea autorizației de construire și altor acte permise cerute de lege;	<u>Directia generală juridică</u> 29. Art. 55 alin. (2), lit. d): a) cuvintele „de respectiv” propunem a fi substituite cu cuvintele „de reconstrucție, modernizare, reabilitare și reparație”; b) cât privește alocarea mijloacelor fondului pentru obținerea autorizației de construire, în corespundere cu art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, autorizația de construire se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului la care se anexează <i>certificatul de urbanism pentru proiectare</i> sau certificatul constatat, în cazul aplicării principiului aprobării tacite. De aceea, dat fiind că autorizația de construire se eliberează doar după obținerea autorizației de proiectare, sugerăm substituția cuvintelor „autorizației de construire” cu cuvintele „autorizației de proiectare și construire”.	S-a modificat Nu se acceptă

Articolul 56. Protecția contului bancar destinat fondului (2) Contractul prin care asociația face o achiziție de bunuri, lucrări sau servicii și care conține clauza de plată din fond este nul dacă, la momentul încheierii contractului, soldul fondului nu era suficient pentru a acoperi 100% din suma datorată de asociație conform contractului. Dacă asociației i-au fost furnizate bunuri, lucrări sau servicii conform contractului nul conform prezentului alineat, atunci, în sensul art. 1996 din Codul civil, nici asociația și nici proprietarii nu sunt obligați să restituie îmbogățirea obținută astfel. (3) Dispozițiile alin. (2) nu se aplică contractului aprobat de către adunarea generală, cu condiția că adunarea generală a aprobat mărirea contribuției la fond la care sunt obligați proprietarii în scopul acoperirii obligațiilor de plată ale asociației în temeiul contractului respectiv.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 56:</u> <u>- alin.(2) se modifică și se expune după cum urmează:</u> (1) Contractul prin care asociația face o achiziție de bunuri, lucrări sau servicii și care conține clauza de plată din fond este nul dacă, la momentul încheierii contractului, soldul fondului nu era suficient pentru a acoperi 100% din suma datorată de asociație conform contractului, cu excepția cazurilor acordării granturilor, sau cazurilor aprobate de către adunarea generală pentru contractele în temeiul căruia plata integrală sau parțială va fi efectuată din mijloace financiare, altele decât mijloacele fondului, inclusiv din împrumuturi, credite. Dacă asociației i-au fost furnizate bunuri, lucrări sau servicii conform contractului nul conform prezentului alineat, atunci, în sensul art. 1996 din Codul civil, nici asociația și nici proprietarii nu sunt obligați să restituie îmbogățirea obținută astfel. - Alin.(3) se exclude	Se acceptă integral
Articolul 56. Protecția contului bancar destinat fondului (2) Contractul prin care asociația face o achiziție de bunuri, lucrări sau servicii și care conține clauza de plată din fond este nul dacă, la momentul încheierii contractului, soldul fondului nu era suficient pentru a acoperi 100% din suma datorată de asociație conform contractului. Dacă asociației i-au fost furnizate bunuri, lucrări sau servicii conform contractului nul conform prezentului alineat,	<u>Guvernul RM</u> La art. 56, urmează a fi revizuită prevederea de la alin. (2) din proiect, or în lipsa unor detalieri suplimentare, se prezintă a fi injustă soluția dată, în contextul în care contractantul de la care achiziționează bunurile, lucrurile sau serviciile asociația în mod normal nu are acces la informația despre sumele de bani aflate pe contul bancar destinat fondului. Prin urmare, în cazul dat considerăm că suntem în prezența unui temei de nulitate ce îi este imputabil exclusiv asociației (persoanei ce o reprezintă la încheierea contractului), motiv pentru care nu susținem soluția ca consecințele acestei situații să fie	alin.(2) s-a modificat

atunci, în sensul art. 1996 din Codul civil, nici asociația și nici proprietarii nu sunt obligați să restituie îmbogățirea obținută astfel.	suportate de partea contractantă fără vreo culpă în speță (poate fi analizată aici soluția restituirii îmbogățirii respective de către factorul de decizie din cadrul asociației care se face responsabil nemijlocit de inserarea în contract a clauzei de plată în fond cu desconsiderarea prevederilor art. 56).	
Articolul 57. Proprietarii vulnerabili financiar (1) Administratorul asociației trebuie să identifice proprietarii vulnerabili financiari din asociație. Administratorul asociației poate prezuma ca proprietar vulnerabil financiar proprietarul care sistematic întârzie să facă plăți asociației, este pensionar ori este persoană cu dizabilități. (2) Administratorul asociației este împuternicit, în temeiul prezentei legi, dar nu este obligat, să acționeze, fără procură, din numele proprietarului vulnerabil financiar în fața autorităților și altor persoane pentru a obține, în folosul proprietarului respectiv, alocații, indemnizații și alt suport financiar ori material, să depună cereri și acțiuni în justiție în acest scop. Administratorul asociației informează proprietarul despre măsurile întreprinse.	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Revizuirea întregului articol 57 cu delegarea atribuțiilor de stabilire a criteriilor de selectare și identificare a persoanelor/ familiilor financiar vulnerabile precum și stabilirea graficului de achitare. Totodată se propune excluderea în totalitate a alin.(2). 1. "Trebuie să identifice", este o obligație care nu este logică. 2. „Administratorul poate” este o norma ce lasă loc corupției. 3. Nu se poate prezuma că un pensionar, o persoană cu dizabilități sau un răuplatnic este vulnerabil. Aceștia pot avea pensii mari, venituri din alte activități, sau pot fi debitori de rea credință. Dacă vrem să implementăm o asemenea normă ar trebui să prevedem un mecanism concret de identificare conform veniturilor, și acest lucru trebuie să fie la cerere nu proactiv. Acțiunile prevăzute la alin.(2) nu sunt în spiritul și scopul prezentei legi. Administratorul trebuie să administreze fondul din condominiu și nu rezolvarea problemelor personale ale membrilor condominiului. Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>La art.57 alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează:</u> ” (1) Administratorul asociației trebuie să identifice proprietarii din categoria persoanelor	Se acceptă parțial
Articolul 57. Proprietarii vulnerabili financiar (1) Administratorul asociației trebuie să identifice proprietarii vulnerabili financiari din asociație. Administratorul asociației poate prezuma ca proprietar vulnerabil financiar proprietarul care sistematic întârzie să facă plăți asociației, este pensionar ori este persoană cu dizabilități.	<u>La art.57 alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează:</u> ” (1) Administratorul asociației trebuie să identifice proprietarii din categoria persoanelor	Se acceptă

plăți asociației, este pensionar ori este persoană cu dizabilități.	sociallmente-vulnerabile din asociație tinind cont de criteriile stabilite de adunarea generală. ”	Propunerea se respinge
Articolul 58. Colectarea datorilor față de asociație (1) Dacă adunarea generală nu a hotărât altfel, administratorul asociației decide privind momentul și modul de colectare a datorilor proprietarilor și altor persoane față de asociație. (2) În cazul proprietarului vulnerabil financiar, administratorul asociației are dreptul, dar nu este obligat, de a negocia și conveni un grafic de plată a datorilor neplătite (graficul de plată a restanțelor), care însă nu poate depăși 12 luni din data semnării noului grafic. (3) În cazul când un proprietar înregistrează datorii neplătite pentru perioada de 3 luni ori mai mare, ori încalcă graficul de plată a restanțelor, administratorul asociației este obligat să inițieze colectarea datoriei. Adunarea generală poate stabili un alt plafon la atingerea căruia intervine obligația administratorului asociației de a iniția colectarea datoriei. (4) Asociația nu poate stabili, prin hotărârile organelor sale, penalități ori dobânzi de întârziere în plată a unui proprietar ori posesor către asociație. În caz de întârziere, asociația percepe dobânda legală de întârziere conform art. 942 din Codul civil. Dreptul asociației la repararea prejudiciului în partea neacoperită de dobânda legală de întârziere rămâne neafectat.” În articol se folosește termenul colectarea datorilor. Dar în esență este vorba despre executarea silită a datorilor. Trebuie de specificat expres în text că este vorba de colectarea forțată, pentru că cea benevolă se face conform normelor generale. Prevederile alin. 2) restricționează eşalonarea pentru restul proprietarilor, ceea ce nu este benefic. Eu cred că eşalonarea este benefică și pentru alte persoane decât vulnerabile. Mulți proprietari eşalonează astăzi plata pentru gaz/încălzire pe 6 luni. Prevederea „Adunarea generală poate stabili un alt plafon la atingerea căruia intervine obligația administratorului asociației de a iniția colectarea	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Art. 58 se expune în următoarea redacție: (1) „Dacă adunarea generală nu a hotărât altfel, administratorul asociației decide privind momentul și modul de executare silită a datorilor față de asociație. (2) Administratorul asociației are dreptul de a conveni un grafic de plată a datorilor, care însă nu poate depăși 12 luni din data semnării noului grafic. (3) În cazul când un debitor înregistrează datorii pentru perioada ce depășește 3 luni, sau încalcă graficul de plată a restanțelor, administratorul asociației este obligat să inițieze executarea silită a datoriei. (4) Asociația nu poate stabili, prin hotărârile organelor sale, penalități ori dobânzi de întârziere în caz de întârziere în plată a unui proprietar ori posesor către asociație. În caz de întârziere, asociația percepe dobânda legală de întârziere conform art. 942 din Codul civil. Dreptul asociației la repararea prejudiciului în partea neacoperită de dobânda legală de întârziere rămâne neafectat.” În articol se folosește termenul colectarea datorilor. Dar în esență este vorba despre executarea silită a datorilor. Trebuie de specificat expres în text că este vorba de colectarea forțată, pentru că cea benevolă se face conform normelor generale. Prevederile alin. 2) restricționează eşalonarea pentru restul proprietarilor, ceea ce nu este benefic. Eu cred că eşalonarea este benefică și pentru alte persoane decât vulnerabile. Mulți proprietari eşalonează astăzi plata pentru gaz/încălzire pe 6 luni. Prevederea „Adunarea generală poate stabili un alt plafon la atingerea căruia intervine obligația administratorului asociației de a iniția colectarea	

partea neacoperită de dobânda legală de întârziere rămâne neafectat.	datoriei. " repeat prevederea de la alin. (1) "Dacă adunarea generală nu a hotărât altfel", ceea ce permite asociației să stabilească alt plafon. "...are dreptul, dar nu este obligat". Desigur că dreptul nu e obligație și atunci când prevedem un drept, nu este necesar de specificat că dreptul nu este o obligație, aceste noțiuni sunt definite în Cod Civil	
Articolul 58. Colectarea datorilor față de asociație (1) (2) În cazul proprietarului vulnerabil financiar, administratorul asociației are dreptul, dar nu este obligat, de a negocia și conveni un grafic de plată a datorilor neplătite (graficul de plată a restanțelor), care însă nu poate depăși 12 luni din data semnării noului grafic.	<u>Directia generală juridică</u> 30. Art. 58 alin. (2), pe motiv că la alin. (3) se face trimitere la „graficul de plată a restanțelor”, textul „grafic de plată a datorilor neplătite (graficul de plată a restanțelor)” urmează a fi substituit cu textul „grafic de plată a restanțelor”.	Se acceptă
Articolul 58. Colectarea datorilor față de asociație (1) Dacă adunarea generală nu a hotărât altfel, administratorul asociației decide privind momentul și modul de colectare a datorilor proprietarilor și altor persoane față de asociație.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art.58, alin.(1) după cuvîntul "momentul" se completează cu paranteza " (dar fără a depăși termenul de prescripție)"	Se acceptă
Articolul 59. Simplificarea colectării datorilor proprietarilor față de asociație (1) Persoana care convoacă, în condițiile prezentei legi, adunarea generală, are dreptul să desemneze un notar, un executor judecătoresc sau un avocat (în continuare – persoana autorizată) care va îndeplini funcțiile secretarului adunării generale. În acest caz, se consideră că toți participanții la adunarea generală sunt de acord cu desemnarea persoanei autorizate în calitate de secretar, cu excepția cazului în care adunarea generală hotărăște, înainte de examinarea chestiunilor	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> Excluderea art.59. Titlul nu corespunde conținutului. Se propune ca procesul verbal al adunării generale dacă este semnat de către notar sau executor sa aiba calitate de titlu executoriu. Notarul/executorul nu este persoana care decide asupra vinovăției sau nevinovăției, existența sau lipsa unei obligații,... Ea doar confirmă că acest act corespunde realității. În asemenea caz organul constator este adunarea generală ? Guvernul RM	Propunerea se respinge

de pe ordinea de zi, să nu desemneze persoana autorizată în calitate de secretar și desemnează o altă persoană în această calitate. (2) Persoana autorizată care îndeplinește funcțiile secretarului adunării generale este responsabil de: a) verificarea respectării regulilor de convocare a adunării generale și poate, în acest scop, constata faptul transmiterii înștiințării conform art. 35 alin. (4) sau, după caz, a buletinelor de vot; b) înregistrarea participanților la adunarea generală, verificarea împuternicirilor acestora și constatarea întrunirii cvorumului; c) numărarea voturilor exprimate la adunarea generală sau, după caz, a buletinelor de vot și constatarea adoptării sau neadoptării hotărârii propuse; d) verificarea textului hotărârii adoptate pe marginea fiecărei chestiuni din ordinea de zi a adunării; e) verificarea aducerii la cunoștință a procesului-verbal al adunării generale către proprietari. (3) Persoana autorizată nu este responsabilă de nici o altă informație din procesul-verbal al adunării generale. O mențiune în acest sens se va face în girul aplicat de persoana autorizată procesului-verbal. Modelul girului se aprobă de Ministerul Justiției. (4) Persoana autorizată care îndeplinește funcția de secretar al adunării nu poartă nici o răspundere dacă hotărârea adunării generale este anulată din cauza unei alte împrejurări decât cea de care ea este responsabilă conform alin. (2).	La art. 59, potrivit art. 39 al proiectului, procesul-verbal al Adunării Generale conține un volum de informații destul de vast, care are, indiscutabil, relevanță pentru Asociație, însă este irelevant pentru conținutul unui document executoriu. Or, potrivit prevederilor art. 14 din Codul de executare, există un șir de informații absolut necesare pentru a asigura executarea unui document executoriu . Astfel, se consideră util a reformula proiectul astfel încât nu procesul-verbal al Adunării Generale să devină document executoriu, ci hotărârile acesteia - și nu toate, ci doar cele care țin de obligații pecuniare. În acest caz, dacă prin hotărârea Adunării Generale se va stabili o obligație în sumă exact calculată sau calculabilă, cu indicarea exactă a persoanei de la care aceasta urmează a fi încasată (nume, prenume, IDNP, adresa), aceasta ar putea fi pusă în executare ca și document executoriu. Un alt aspect asupra căruia atenționăm, e că nu este identificat în textul proiectului indicarea unui termen în care actele Adunării Generale a asociației pot fi contestate și dacă acestea pot fi contestate, care este efectul contestației asupra posibilității executării silite a acestora - are sau nu efect suspensiv. În alta ordine de idei, menționăm că pentru a corespunde unor exigențe specifice procedurii de executare (în particular celor impuse prin hotărârea Curții Constituționale nr. 39/2017 și adresarea ce o însoțește, dar și prevederilor art. 15 și art. 30 din Codul de executare), propunem expunerea alin. (6) cu următorul cuprins: „Hotărârea Adunării generale, întocmită corespunzător și care poartă 12 girul persoanei autorizate constituie document executoriu în sensul art. 11 din Codul de executare în privința obligațiilor pecuniare fața de asociație, care cad în sarcina proprietarilor enumerați în aceasta, calculate în conformitate cu hotărârea Adunării Generale. Aceste documente executorii vor fi puse în executare silită de către reprezentantul asociației executorului judecătoresc
--	---

(5) În toate cazurile, președintele ședinței adunării generale este responsabil de corectitudinea tuturor informațiilor consemnate în procesul-verbal al adunării generale. (6) Procesul-verbal întocmit corespunzător și care poartă girul persoanei autorizate constituie document executoriu în sensul art. 11 din Codul executare în privința obligațiilor pecuniare care cad în sarcina proprietarilor față de asociație, calculate în conformitate cu hotărârea adunării generale cuprinsă în procesul-verbal respectiv. (7) Procesul-verbal prevăzut la alin. (6) constituie document executoriu doar în privința plăților datorate și devenite scadente între data adoptării hotărârii adunării generale consemnate în procesul-verbal și data expirării termenului de 2 ani de la data desfășurării adunării generale la care se referă.	competent în condițiile art. 30 din Codul de executare, doar după expirarea termenului de 15 zile de la comunicarea hotărârii Adunării Generale către toți proprietarii enumerați în ea. Comunicarea actelor va fi făcută de executorul judecătoresc, prin modalitățile prevăzute de Legea cu privire la condominiu și Statutul Asociației.” Alin. (7) este expus confuz în redacția actuală. Totodată, astfel creanța poate fi stabilită ca și executorie de Adunarea Generală dacă ea a devenit scadentă între data desfășurării adunării și o perioadă de 2 ani după data Adunării Generale.	
Articolul 59. Simplificarea colectării datorilor proprietarilor față de asociație (6) Procesul-verbal întocmit corespunzător și care poartă girul persoanei autorizate constituie document executoriu în sensul art. 11 din Codul executare în privința obligațiilor pecuniare care cad în sarcina proprietarilor față de asociație, calculate în conformitate cu hotărârea adunării generale cuprinsă în procesul-verbal respectiv.	Directia generală juridică Art. 59 alin.(6), se prevede, că procesul-verbal întocmit corespunzător și care poartă girul persoanei autorizate constituie document executoriu în sensul art. 11 din Codul de executare. Este de precizat, că în categoria documentelor executorii stabilite la art. 11 din Cod nu se enumeră procesele-verbale întocmite de către persoana autorizată care îndeplinește funcțiile secretarului adunării generale. În acest context, este binevenită propunerea autorilor cuprinsă la art. 109 din proiect de a modifica art. 11 din Codul de executare.	Propunerea se respinge
Articolul 60. Privilegiul asociației (1) În condițiile legii, creanțele asociației față de proprietar care rezultă din calitatea sa de proprietar în condominiu se consideră creanțe privilegiate în raport cu alți	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art.60 alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează: ”(1) În condițiile legii, creanțele asociației față de proprietar care rezultă din calitatea sa de proprietar în condominiu se consideră creanțe privilegiate de	se acceptă

Articolul 64. Fișa de sinteză a asociației (2) Fișa de sinteză menționează: 1) identificarea asociației și condominiului la care se referă fișa: a) denumirea și sediul asociației, numărul de înregistrare a asociației; b) adresa și numărul cadastral al condominiului administrat de asociație;	Guvernul RM La art. 64: La alin. (2) pct. 1) litera a) cuvântul „înregistrare” de substituit cu cuvintele „identificare de stat (IDNO)”, conform prevederilor art.2 din Legea nr.220/2007. La alin. (2) pct. 3), literele a) și b) sunt identice după conținut.	Se acceptă
Articolul 64. Fișa de sinteză a asociației (2) Fișa de sinteză menționează: 1) identificarea asociației și condominiului la care se referă fișa: a) denumirea și sediul asociației, numărul de înregistrare a asociației; b) adresa și numărul cadastral al condominiului administrat de asociație; 2) identitatea administratorului și, după caz, a gestionarului: a) numele, prenumele și adresa administratorului asociației; b) dacă este cazul, denumirea și sediul gestionarului; 3) caracteristicile tehnice ale condominiului (dacă asociația are ca membri proprietari din mai multe condominii, a se indica pentru fiecare condominiu separat): a) numărul total de unități cu destinație de locuință; b) numărul total de unități cu destinație de locuință;	Directia generală juridică 32. Art. 64: a) alin. (2): - în partea introductivă, pentru precizia normei, cuvântul „menționează” sugerăm a fi substituit cu cuvântul „cuprinde”; - subalineatul 3) atenționăm, că literele a) și b) au același conținut.	Nu se acceptă
Articolul 65. Platforma e-Condominiu (1) Fiecare asociație este obligată să se înregistreze în platforma e-Condominiu și să	Directia generală juridică 33. Art. 65:	Se acceptă

	plaseze anual fișa sintetică în platformă, care devine accesibilă publicului. (2) Asociația poate cere furnizorilor de servicii către asociații și furnizorilor de servicii intermediare să plaseze informații și avice de plată prin platforma e-Condominiu. (3) Asociația poate folosi platforma e-Condominiu pentru a îndeplini obligația prevăzută la art. 63. Această informație, plasată în platforma e-Condominiu, nu este accesibilă publicului. (4) Accesul tuturor utilizatorilor platformei e-Condominiu, atât cei care includ informație, cât și cei care vizualizează informație, este gratuit.	1) alin. (1), se va revedea cuvintele „fișa sintetică” fiind cont că la art. 64 se reglementează „fișa de sinteză a asociației”. 2) alin. (4), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată la alin. (2) al acestui articol, cuvântul „inclus” se substituie cu cuvântul „plasează”.	
	Articolul 66. Dreptul proprietarului la informare (1) Proprietarii au dreptul să obțină de la administratorul asociației informații privitoare la activitatea asociației și să ia cunoștință de documentele acesteia. (2) Administratorul asociației trebuie să răspundă la solicitare în termen de o săptămână. În cazul solicitărilor care necesită o apreciere juridică ori tehnică complexă, termenul este de o lună.	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> Art.66, alin. (2) se expune în redacția: „(2) Administratorul asociației trebuie să răspundă la solicitare în termen de 30 de zile.” O săptămână este un termen foarte restrâns.	Propunerea se respinge
	Articolul 67. Auditul extern al asociației (4) Adunarea generală ia hotărârea definitivă de rambursare a cheltuielilor de audit proprietarilor inițiatori ori de a refuza rambursarea.	<u>Guvernul RM</u> La art. 67, la alin. (4), considerăm că se impune o dezvoltare a normei respective prin prisma necesității indicării unor situații când rambursarea 13 cheltuielilor de audit poate fi refuzată (sau, după caz, prin indicarea expresă că acest drept al adunării generale este discreționar, soluție pe care însă nu o încurajăm reieșind din considerentul că realizarea periodică a unui audit extern al asociației este o acțiune benefică, de care pot profita toți proprietarii, în cazul depistării unor nereguli în gestiunea asociației).	Propunerea se respinge

Articolul 70. Dreptul de a propune modernizarea condominiului (1) Administratorul asociației este obligat să convoace adunarea generală în termen de o lună de la primirea cererii măcar a unui proprietar interesat de efectuarea de către asociație a intervențiilor sau lucrărilor care au ca scop: a) îmbunătățirea securității ori salubrității condominiului; b) eficiența energetică a condominiului; c) producerea de către asociație a energiei regenerabile pe părțile comune ale condominiului.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.70. alim.(1) cuvintele măcar a unui proprietar” se substituie cu textul ” unui grup de proprietari –(conform normelor de convocare a Adunării Generale)</u>	Se acceptă
Articolul 71. Modernizarea asumată de proprietari individuali (1) Administratorul asociației este obligat să accepte efectuarea unor intervenții sau lucrări la înfrunirea următoarelor condiții: c) intervenția sau lucrarea nu afectează decorul arhitectural al condominiului;	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art.71 alim.(1) litera c) după cuvântul ”lucrarea” se introduc cuvintele ” are utilitate publică și”</u>	Se acceptă
Articolul 72. Intervențiile și lucrările proprietarului (1) Proprietarului i se interzice să efectueze intervenții sau lucrări la fațadă sau oricare alt element al părților comune ale condominiului, inclusiv la decorul arhitectural al clădirii. În cazul încălcării acestei reguli, administratorul asociației aplică art. 19. Adicional, administratorul asociației stabilește proprietarului care nu înlătură încălcarea, o penalitate între 50 și 300 de lei pentru fiecare zi cât durează încălcarea. Penalitatea acumulată se include în factura lunară trimisă proprietarului de către asociație.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 72, alin (1) și (2) se modifică și se expun după cum urmează:</u> <u>” (1) Proprietarului i se interzice să efectueze intervenții sau lucrări neautorizate la fațadă sau oricare alt element al părților comune ale condominiului, inclusiv la decorul arhitectural al clădirii. În cazul încălcării acestei reguli, administratorul asociației aplică art. 19. Adicional (dacă aceasta e prevăzută în Statut sau în Regulamentul intern), administratorul asociației cu acordul consiliului de administrare stabilește proprietarului care nu înlătură încălcarea, o penalitate între 50 1 și 3 300-de lei unități convenționale pentru fiecare zi. cât durează încălcarea. Penalitatea acumulată se include în factura lunară trimisă proprietarului de către asociație.</u>	Se acceptă

(2) Proprietarul nu poate începe intervenții sau lucrări la unitatea sa dacă nu notifică în prealabil administratorul asociației despre natura și durata lor planificată.	(2) Proprietarul este obligat sa notifice administratorul despre efectuarea unor ~~nu poate începe~~ intervenții sau lucrări la unitatea sa, precum și despre natura și durata lor planificată.	Guvernul RM La art. 72, prevederile alin. (1) și (2) se consideră excesive. Astfel, în primul rând expresia „intervenții sau lucrări la fațadă sau oricare alt element al părților comune ale condominiului” este lipsită de claritate, or, intervențiile sau lucrările pot să nu ducă la schimbarea fațadei sau a altor elemente al părților comune. Mai mult, acest tip de lucrări poate fi necesar în cazul deteriorărilor. Prin urmare, ar trebui să fie interzise fără acordul adunării generale doar lucrările care schimbă exteriorul clădirii. Totodată, deși în proiect este indicat că mărirea sancțiunilor se stabilesc în regulamentul condominiului, în cazul dat mărirea s-a indicat expres în lege. În partea ce ține de alineatul (2), la fel este disproporționată interdicția proprietarului de a efectua intervenții/lucrări în bunul ce-i aparține fără a notifica administratorul asociației. Adicional, nu este clar ce presupune termenul „intervenții”, motiv pentru care normele necesită a fi revizuite.	Se acceptă s-a modificat
Articolul 72. Intervențiile și lucrările proprietarului (1) Proprietarului i se interzice să efectueze intervenții sau lucrări la fațadă sau oricare alt element al părților comune ale condominiului, inclusiv la decorul arhitectural al clădirii. În cazul încălcării acestei reguli, administratorul asociației aplică art. 19. Adicional, administratorul asociației stabilește proprietarului care nu înlătură încălcarea, o penalitate între 50 și 300 de lei pentru fiecare zi cât durează încălcarea. Penalitatea acumulată se include în factura lunară trimisă proprietarului de către asociație. (2) Proprietarul nu poate începe intervenții sau lucrări la unitatea sa dacă nu notifică în prealabil administratorul asociației despre natura și durata lor planificată.	Eduard SMIRNOV, deputat în Parlament Art. 72, alin. (1) prevede posibilitatea stabilirii de către administratorul adițional a penalității între 50 și 300 lei pentru fiecare zi de încălcare de către proprietar a regulilor ce țin de intervenții sau lucrări la fațadă sau oricare alt element al părților comune. Se propune stabilirea penalității în mărime de la 10 până la 50 de lei. Micșorarea se argumentează prin faptul că penalitățile trebuie să fie proporționale și să nu admită încălcările drepturilor proprietarilor. Penalitatea în mărime de 50 de lei pentru fiecare zi înseamnă suma	S-a modificat	

acumulată se include în factura lunară trimisă proprietarului de către asociație.	1500 de lei pentru o lună, ceea ce în realitate Moldovei se prezintă ca o penalitate excesiv de dură. Mai ales, această mărime cu mult depășește plățile lunare a unui proprietar mediu în cadrul condominiului pentru toate serviciile.	
Articolul 73. Lucrările în interes comun care afectează un proprietar (1) Un proprietar nu poate să se opună executării de către asociație a lucrărilor de interes comun, chiar asupra unității sale, hotărâte legal de către adunarea generală cu condiția că rezultatul lucrărilor nu afectează destinația, suprafața și folosința unității sale. Dacă asemenea lucrări sunt posibile printr-o soluție alternativă, fără a afecta unitatea, se va alege soluția alternativă cu excepția cazului în care ea atrage cheltuieli ori riscuri disproportionale. Articolul 74. Producerea energiei electrice din surse regenerabile (1) Proprietarul are dreptul să instaleze sisteme de producere a energiei din surse regenerabile destinate consumului propriu pe acoperișul clădirii, pe orice altă suprafață comună adecvată și în unitatea sa, cu condiția că: a) aceasta nu afectează folosința normală a unităților și părților comune de către ceilalți proprietari din condominiu; b) este asigurată permanent stabilitatea, siguranța și decorul arhitectural al clădirii. (2) În cazul în care devin necesare modificări ale părților comune, proprietarul interesat va notifica administratorul, indicându-se	<u>Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament</u> Se exclude art. 73, alin. (1). Norma este foarte generală și poate fi interpretată diferit sau chiar provoca cazuri de abuz asupra proprietății, astfel se susțin obiecțiile. Contravine dreptului fundamental la proprietate. Încalcă dreptul de dispoziție asupra bunului	Propunerea se respinge
Articolul 74. Producerea energiei electrice din surse regenerabile (1) Proprietarul are dreptul să instaleze sisteme de producere a energiei din surse regenerabile destinate consumului propriu pe acoperișul clădirii, pe orice altă suprafață comună adecvată și în unitatea sa, cu condiția că: a) aceasta nu afectează folosința normală a unităților și părților comune de către ceilalți proprietari din condominiu; b) este asigurată permanent stabilitatea, siguranța și decorul arhitectural al clădirii. (2) În cazul în care devin necesare modificări ale părților comune, proprietarul interesat va notifica administratorul, indicându-se	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 74:</u> <u>alin.(1) după cuvintele "în unitatea sa" se introduce sintagma "cu acordul adunării generale"</u> <u>alin.(2) cuvintele "notifica administratorul" se substituie cu textul "solicita acordul adunării generale"</u> <u>alin.(3) se modifică și se expune după cum urmează</u> <u>"3) Administratorul asociației poate să impună măsuri de precauție suplimentare pentru a asigura stabilitatea, siguranța sau decorul arhitectural al clădirii dar doar în baza unui proiect, executat de un specialist în materie și avizat corespunzător de către organele abilitate"</u> Alin.(4) se modifică și se expune după cum urmează: " (4) În cazul existenței mai multor solicitanți, adunarea generală poate să distribuie folosința	Se acceptă integral

proiectul concret și modalitățile de realizare a intervențiilor. (3) Administratorul asociației poate să prescrie metode alternative adecvate de execuție sau poate impune măsuri de precauție pentru a asigura stabilitatea, siguranța sau decorul arhitectural al clădirii	acoperișului și a altor suprafețe comune, inclusiv percepând taxe pentru locațiunea suprafețelor.” se completează cu alin.(5) și (6) în redacția: ” (5) Prioritate pentru construcția sistemelor fotovoltaice și a altor sisteme pentru producerea energiei din surse regenerabile va fi acordată necesităților comune ale condominiului. În acest sens, prevederile alin. (1)-(4) se aplică doar dacă există spații disponibile, ce pot fi valorificate. (6) În cazul locațiunii acoperișului pentru instalarea sistemelor fotovoltaice și a altor sisteme pentru producerea energiei din surse regenerabile, locatarul devine responsabil pentru starea tehnică satisfăcătoare a acoperișului și asigură funcționalitatea lui conform destinației de bază pe toată perioada locațiunii. În caz că locatarul și asociația reziliază contractul de locațiune, acesta predă asociației acoperișul în stare funcțională.	
Articolul 74. Producerea energiei electrice din surse regenerabile (1) Proprietarul are dreptul să instaleze sisteme de producere a energiei din surse regenerabile destinate consumului propriu pe acoperișul clădirii, pe orice altă suprafață comună adecvată și în unitatea sa, cu condiția că: a) aceasta nu afectează folosința normală a unităților și părților comune de către ceilalți proprietari din condominiu; b) este asigurată permanent stabilitatea, siguranța și decorul arhitectural al clădirii. (2) În cazul în care devin necesare modificări ale părților comune, proprietarul interesat va notifica administratorul, indicându-se proiectul concret și modalitățile de realizare a intervențiilor. (3) Administratorul asociației poate să prescrie metode alternative adecvate de	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Excluderea art. 74. Părțile comune ale condominiului se utilizează conform deciziei adunării generale și statutului. Orice intervenție de acest gen, inclusive reconstrucțiile prevăzute de alin. 2, necesită autorizare, care se emite în conformitate cu legea 163/2010 și este necesar acordul scris al proprietarului. Acordul proprietarului proprietate comună este adunarea generală. Deci este obligatoriu necesară decizia adunării generale. Modul de producere, autorizarea producerii energiei regenerabile se reglementează de legea 10/2016, autorizarea de legea 160/2011 și legea 721/1996. Alin 3 oferă competențe administratorului care contravin legii 163/2010, 721/1996. Lucrările se efectuează conform proiectului, iar prescripții pot face doar inspectorii AST. La alin.4, iarăși se acordă atribuții administratorului care sunt	Propunerea se respinge Art, 74 a fost modificat

execuție sau poate impune măsuri de precauție pentru a asigura stabilitatea, siguranța sau decorul architectural al clădirii. (4) În cazul existenței mai multor solicitanți, administratorul poate să distribuie folosința acoperișului și a altor suprafețe comune.	exclusive ale adunării generale. Pentru ca să poată folosi spațiul comun, obține o autorizare asupra lucrărilor, autorizare pentru producerea energiei, va fi nevoie de contract de locațiune/folosință, care de asemenea este de competența adunării generale art.34, alin. 2, lit. r.	
Articolul 75. Intervenția asupra unei unități în caz de pericol (3) Administratorul asociației ia măsuri de contactare a proprietarului și îi transmite cheile unității și copia după procesul-verbal.	<u>Guvernul RM</u> La art. 75, la alin. (3), cuvântul „după”, se propune a fi exclus, ca fiind inoportun în contextul normei.	Se acceptă
Articolul 76. Înlăturarea obiectelor străine În cazul în care pe condominiu se află un automobil străin ori alte obiecte străine ori abandonate, administratorul asociației ia măsuri de înlăturare a lor și comunică măsura organului de poliție. Cheltuielile aferente înlăturării se recuperează de la proprietarul obiectului ori altă persoană responsabilă conform legii.	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> La art.76 se modifică și se expune după cum urmează: ”În cazul în care pe teritoriul sau în incinta condominiului se află obiecte străine ori abandonate (inclusiv automobil abandonat), administratorul asociației ia măsuri de înlăturare a lor cu respectarea normelor legale și cu implicarea după caz a organului de poliție. Cheltuielile aferente înlăturării se recuperează de la proprietarul obiectului ori altă persoană responsabilă conform legii.”	Se acceptă
Articolul 76. Înlăturarea obiectelor străine În cazul în care pe condominiu se află un automobil străin ori alte obiecte străine ori abandonate, administratorul asociației ia măsuri de înlăturare a lor și comunică măsura organului de poliție. Cheltuielile aferente înlăturării se recuperează de la proprietarul obiectului ori altă persoană responsabilă conform legii.	<u>Guvernul RM</u> La art. 76, cu referire la soluția propusă, considerăm că se impune stabilirea anumitor limite temporale exprese la depășirea cărora automobilul străin sau alte bunuri străine vor putea fi evacuate/înlăturate, în caz contrar se poate ajunge la unele situații abuzive.	S-a modificat
Articolul 76. Înlăturarea obiectelor străine	<u>Direcția generală juridică</u>	Se acceptă[s-a modificat

În cazul în care pe condominiu se află un automobil străin ori alte obiecte străine ori abandonate, administratorul asociației ia măsuri de înlăturare a lor și comunică măsura organului de poliție. Cheltuielile aferente înlăturării se recuperează de la proprietarul obiectului ori altă persoană responsabilă conform legii.	34. Art. 76, pentru precizia normei, cuvintele „pe condominiu” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „pe teritoriul condominiului”.	Se acceptă
Articolul 79. Dreptul de a constitui o asociație a proprietarilor dintr-un singur condominiu (1) În orice moment, comunitatea proprietarilor dintr-un condominiu care sunt membri ai asociației cu mai multe condominii poate adopta hotărârea de înființare a asociației de proprietari din condominiu pentru propriul condominiu conform art. 87. (2) Din momentul înregistrării noii asociații, prin efectul prezentei legi, toți proprietarii din respectivul condominiu încetează să fie membri ai asociației cu mai multe condominii și devin membri ai noii asociații. Fiecare din aceștia însă păstrează, față de asociația cu mai multe condominii, răspunderea pentru propriile obligațiile apărute înainte de înființarea noii asociații. (3) Noua asociație se supune dispozițiilor prezentei legi. (4) Asociația nouă are dreptul să ceară de la asociația cu mai multe condominii (și proprietarii din condominiu rămași în ea) partajul în natură a părților comune (inclusiv porțiuni de teren) în măsura în care ele sunt menite folosinței condominiului care aparține membrilor noii asociații. Contractul de partaj se aprobă de adunarea generală a celor două asociații implicate. În lipsa unui contract de	Guvernul RM La art. 79, considerăm necesar ca înregistrarea unei noi asociații de către o comunitate din cadrul asociației cu mai multe condominii să fie efectuată ca rezultat al reorganizării prin dezmembrare, în condițiile Codului civil și Legii nr. 220/2007.	

partaj,, dispozițiile Codului civil privind partajul pe cale judiciară se aplică. (5) Hotărârea judecătorească privitor la acțiunea în partaj a părților comune a unei asociații față de altă asociații este opozabilă tuturor proprietarilor din condominiu care sunt membri ai ambelor asociații.	Articolul 80. Contractarea serviciilor de administrarea a condominiului (1) Asociația poate contracta servicii de administrare a condominiului de la o altă persoană fizică sau juridică (gestionarul). (2) Volumul serviciilor de administrare, drepturile și obligațiile gestionarului și asociației se stabilesc în contractul de administrare încheiat între gestionar și reprezentantul asociației împuternicit prin hotărârea adunării generale. (3) Proprietarii din condominiu sunt terți beneficiari ai contractului de administrare și pot înainta pretenții direct gestionarului în caz de neexecutare a obligațiilor sale contractuale.	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Art. 80, se expune în următoarea redacție: „(1) Administratorul asociației poate administra asociația personal, sau contracta servicii de administrare a condominiului. (2) Volumul serviciilor de administrare, drepturile și obligațiile gestionarului și asociației se stabilesc în contractul de administrare încheiat între administrator și gestionar.” Pentru administrare exista administratorul care administrează personal sau prin contractarea serviciului de gestionare a fondului locativ. Art. 44 (3) Administratorul asociației exercită următoarele atribuții: a) administrează, în limitele atribuțiile, asociația; Contractul se va semna între administrator și gestionar. Pretensiile pot si trebuie inaintate de partile contractante. Beneficiar este asociatia si proprietarul unitatii. Cine va gestiona un condominiu de cca 1000 pers care săptămânal pot formula 1000 pretenții ? Ele trebuie examinate, formulat raspuns... Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>La art.80, alin.(2) se modifică și se expune după cum urmează:</u> ” (2) Lista și volumul serviciilor de administrare, drepturile și obligațiile gestionarului și ale asociației se stabilesc în contractul de administrare încheiat între gestionar și reprezentantul asociației	Propunerea se respinge	Se acceptă
---	--	--	-------------------------------	-------------------

administrare încheiat între gestionar și reprezentantul asociației împuternicit prin hotărârea adunării generale.	împuternicit prin hotărârea adunării generale, fiindu-se cont de lista și sfera componentelor obligatorii ale serviciului de administrare aprobate de ministerul de resort. ”	
Articolul 80. Contractarea serviciilor de administrarea a condominiului (4) Adunarea generală poate hotărî ca unul din serviciile de administrare prestate de gestionar să fie îndeplinirea funcției de administrator al asociației, dispozițiile art. 177 Cod civil fiind aplicabile. În acest caz, un salariat al gestionarului persoană juridică nu poate fi desemnat administrator al asociației.	Guvernul RM La art. 80, la alin. (4) serviciile prestate de gestionar dublează funcțiile administratorului, prevăzute la articolul 44 din proiect. În acest caz nu este clar definit care sunt atribuțiile administratorului sau dacă gestionarul (persoană fizică sau juridică) va fi înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice în calitate de administrator.	
Articolul 81. Desemnarea și revocarea gestionarului (1) Gestionarul condominiului este selectat de către asociație și desemnat în cadrul adunării generale, la care se decide încheierea contractului de administrare.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament art.81, alin.(1) se modifică și se expune după cum urmează.”(1) Gestionarul condominiului este selectat de către asociație și desemnat în cadrul adunării generale sau în cadrul consiliului de administrare, dacă adunarea generală a decis delegarea competenței date consiliului, la care se decide încheierea contractului de administrare. alin.(3) după cuvîntul ”revocat” se introduce textul ”inclusiv prin rezilierea contractului de gestiune”, iar după cuvîntul ”Efect” se introduce ”de o lună”	Se acceptă
Articolul 81. Desemnarea și revocarea gestionarului (1) Gestionarul condominiului este selectat de către asociație și desemnat în cadrul adunării generale, la care se decide încheierea contractului de administrare. (2) În cazul în care o asociație nu și-a desemnat administratorul conform prezentei legi și situația durează mai mult de 1 lună, oricare proprietar din condominiul cu destinație locativă poate cere primarului unității administrativ-teritoriale în care este amplasat	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Art. 81, Prevederile alin. (2) nu corespund cu atribuțiile APL, prevăzute expres în legea 436/2006. În asemenea situație, prevederea fie este exclusă din proiect, fie se propun modificări ale legii 436/2006.	Propunerea se respinge

condominiul să desemneze un gestionar al condominiului și să încheie, din numele asociației, contractul de administrare, prin concurs transparent și accesibil organizat de către autoritățile administrației publice locale. Concursul transparent și accesibil de selectare și desemnare a gestionarului se organizează în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern. (3) Gestionarul poate fi revocat de către adunarea generală oricând, cu sau fără motiv, cu efect din data adoptării hotărârii ori altă dată ulterioară determinată de către adunarea generală. În cazul revocării gestionarului, contractul de administrare se consideră rezolvit. În acest caz, gestionarul nu are dreptul la vreo compensație ori despăgubire legată de revocarea sa sau încetarea contractului. Orice clauză din contractul de administrare care exclude ori limitează dispozițiile prezentului alineat sunt lovite de nulitate absolută.	alin. (3) se expune în următoarea redacție: „Părțile contractului de administrare a condominiului pot solicita oricând rezilierea contractului, cu un preaviz de 15 zile.” În orice contract de prestări servicii este clauza preavizului de reziliere a contractului. Este o clauza normală tinând cont de necesitatea gestionării eficiente a resurselor umane, financiare, planificare... de către prestator. Limitarea aceasta mi se pare disproporționată și neargumentată. Trebuie de stabilit 15 zile-1 luna. Orice prevedere contractuală care contravine legii e nulă ad-inițio, și nu e necesar de prevăzut în pentru fiecare caz în parte. Gestionarul nu poate fi „revocat”, pentru că nu a fost numit, ci se poate rezilia contractul cu el, pentru că a fost angajat prin contract de prestări servicii.	Se acceptă
Articolul 81. Desemnarea și revocarea gestionarului (1) Gestionarul condominiului este selectat de către asociație și desemnat în cadrul adunării generale, la care se decide încheierea contractului de administrare. (2) În cazul în care o asociație nu și-a desemnat administratorul conform prezentei legi și situația durează mai mult de 1 lună, oricare proprietar din condominiul cu destinație locativă poate cere primarului unității administrativ-teritoriale în care este amplasat condominiul să desemneze un gestionar al	Guvernul RM La art. 81, la alin. (2) este discutabil dreptul unui proprietar în condominiu de a cere numirea unui administrator de către primarul localității, mai ales în situația în care asociația proprietarilor în condominiu este numeroasă. Mai mult, acest mecanism este în dezacord cu principiile asocierii proprietarilor în condominiu.	Este un comentariu

	condominiului și să încheie, din numele asociației, contractul de administrare, prin concurs transparent și accesibil organizat de către autoritățile administrației publice locale. Concursul transparent și accesibil de selectare și desemnare a gestionarului se organizează în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern.	
se acceptă	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Fie se modifică prevederile alin. (1), lit. (a) referitor la convocarea adunării generale, fie prevederile art. 35. Art. 82, alin. (1). Lit. (a) contravine art. 35. Gestionarul nu poate convoca adunarea generală. contravine Articolul 35. Respectiv el poate solicita convocarea adunării generale, dar nu să o convoace personal. Consider că convocarea trebuie făcută de administrator. În tot textul alin. (4) cuvântul „gestionarul” se substituie cu cuvântul „administratorul”. Gestionarul nu este organ al APC, motiv din care nu trebuie să raporteze adunării generale. Acest lucru ar trebui să-l facă administratorul care este organul executiv al APC.	Propunerea se respinge
litera a) s-a modificat	Guvernul RM La art. 82, la alin. (1) litera a) a doua propoziție contravine prevederilor articolului 35 alineatul (1) al proiectului de lege	

a) monitorizează situația tehnică a condominiului și informează imediat asociația dacă sunt necesare intervenții urgente în sensul art. 45 și autoritățile publice competente. În cazul în care asociația nu asigură măsuri pentru intervenția urgentă, în termen de 1 lună de la prima informare către asociație a necesității intervenției urgente, gestionarul este obligat și împuternicit să convoace adunarea generală cu includerea chestiunii respective pe ordinea de zi; b) elaborează planul anual și pe termen lung de întreținere, reparație, modernizare și reconstrucție a părților comune; c) conform contractului de administrare, asigură executarea lucrărilor de întreținere, reparație, modernizare și reconstrucție a părților comune, inclusiv întreținerea terenului; d) efectuează controlul asupra executării lucrărilor de către persoanele contractate pentru întreținerea, reparația, modernizarea și reconstrucția părților comune;		
Capitolul V ORGANIZAREA PROPRIETARILOR ÎN CONDOMINIU ÎN COMUNITATE	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Excluderea conceptului de comunitate din prezenta lege. „Comunitatea” este formă nouă de administrare a condominiului care nu are statut clar nici de persoană fizică, nici de persoană juridică. Acest fapt va crea mai multe neclarități, probleme de implementare, discriminare,.... 1. Opozabilitatea față de terți. Comunitatea nu este înregistrată, deci va fi greu de constatat existența sau	Propunerea se respinge

	inexistența ei, sau poate existența concomitent a mai multor comunități. 2. Responsabilitatea juridică. Cum vor răspunde cvazi-organele de conducere pentru fapte prevăzute de codul penal, contravențional,... ca și persoane fizice sau juridice ? 3. Colectarea de ilegală de fonduri, evaziuni fiscale... Băncile nu vor deschide cont unor cvazi-entități, respectiv banii vor fi colectați, cheltuiți fără evidență bancară, fiscală... 4. Această formă de administrare nu oferă nici un avantaj în administrare în raport cu asociația, decât lipsa obligației de înregistrare la ASP și Raportarea fiscală. Ținând cont că raportarea fiscală pentru asociații este simplificată, iar riscurile ce pot apărea în procesul implementării acestor prevederi sunt mari, se propune excluderea conceptului de comunitate din prezenta lege.	
Articolul 84. Organizarea proprietarilor din condominiu în regim de comunitate (1) În cazul în care ei nu sunt organizați împreună într-o asociație, toți proprietarii dintr-un condominiu se consideră organizați într-o comunitate de proprietari din condominiu conform prezentei legi. (2) Comunitatea este formată din toți proprietarii din condominiu și constituie o organizație fără statut de persoană juridică, precum și deține capacitatea de folosință și de exercițiu în măsura prevăzută de prezenta lege și alte legi.	Guvernul RM La art. 84, se recomandă de reformulat titlul articolului, or: noțiunea de „regim” se referă la un sistem de organizare și de conducere a vieții economice, politice și sociale a unui stat; formă de guvernământ a unui stat. 14 Concomitent, se recomandă de exclus alin. (1) – (3), întrucât alin. (1) și alin. (2) derivă din noțiunea de comunitate specificată și la art. 3 din proiect, iar alin. (3) dublează prevederile alin. (2). Totodată, la alin. (5), se recomandă de exclus sintagma „la fel poate fi parte la procedura administrativă”, or sintagma „poate avea altă calitate procesuală în procesele judiciare”, înglobează și procedura administrativă.	Se acceptă

(3) Comunitatea și organele sale nu se supun înregistrării în registrul de stat al persoanelor juridice. (4) Comunitatea nu adoptă un statut. Comunitatea poate avea un regulament al condominiului. (5) Comunitatea poate fi reclamant, pârât sau poate avea altă calitate procesuală în procesele judiciare, la fel poate fi parte la procedura administrativă.		
Articolul 84. Organizarea proprietarilor din condominiu în regim de comunitate (6) Comunitatea nu are capacitatea de a obține credite, împrumuturi, de a accesa granturi sau de a obține alte forme de finanțare de la persoane ori instituții care nu sunt proprietari din condominiu. Această capacitate juridică este recunoscută doar asociației.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>la art.84 alin (6) se modifică și se expune după cum urmează:”(6) Comunitatea nu poate opera cu resurse financiare provenite din credite, împrumuturi, sau de a obține alte forme de finanțare de la persoane ori instituții care nu sunt proprietari din condominiu.</u>	Se acceptă
Articolul 87. Înființarea asociației (1) În orice moment, comunitatea proprietarilor dintr-un condominiu poate adopta hotărârea de înființare a asociației de proprietari în condominiu conform art. 22. (2) Hotărârea de înființare a asociației trebuie se consideră adoptată și este valabilă dacă: a) este semnată de către proprietarii a cel puțin 5 unități din condominiu cu destinație locativă sau, dacă acest condominiu are mai puțin de 10 unități, de către mai mult de 1/2 din proprietarii din acest condominiu; sau b) este semnată de către mai mult de 1/2 din proprietarii din condominiu care nu este proprietarii din condominiu cu destinație locativă.	Guvernul RM La art. 87: Denumirea articolului este exactă cu cea a art. 22, fapt ce poate induce în eroare și contravine prevederilor Legii nr.100/2017; La alin. (2) cuvântul „trebuie” este impropriu și urmează a fi exclus. La alin. (2) lit. a), considerăm oportun reconsiderarea soluției potrivit căreia hotărârea de înființare a asociației se consideră adoptată și este valabilă dacă este semnată de către proprietarii a cel puțin 5 unități din condominiu cu destinație locativă, dat fiind faptul că într-un asemenea condominiu numărul proprietarilor de unități poate fi de ordinul zecilor sau chiar sutelor, număr față de care 5 unități este o cifră nesemnificativă și irelevantă pentru a putea zice că	Se acceptă

	aceasta este dorința reală a proprietarilor din condominiu respectiv.	
Articolul 87. Înființarea asociației (1) În orice moment, comunitatea proprietarilor dintr-un condominiu poate adopta hotărârea de înființare a asociației de proprietari în condominiu conform art. 22. (2) Hotărârea de înființare a asociației trebuie se consideră adoptată și este valabilă dacă: a) este semnată de către proprietarii a cel puțin 5 unități din condominiu cu destinație locativă sau, dacă acest condominiu are mai puțin de 10 unități, de către mai mult de 1/2 din proprietarii din acest condominiu; sau b) este semnată de către mai mult de 1/2 din proprietarii din condominiu care nu este condominiu cu destinație locativă.	<u>Directia generală juridică</u> 35. Art. 87 alin. (2), în partea introductivă, cuvântul „trebuie” urmează a fi exclus, ca fiind de prisos.	Se acceptă
Articolul 88. Transparența față de autoritatea publică locală (1) În termen de 5 zile de la desemnarea unui organ al asociației, asociația trebuie să notifice pe cale electronică autoritatea publică locală executivă din unitatea administrativ-teritorială respectivă despre desemnarea sa, cu specificarea adresei condominiului și a datelor sale de contact.	<u>Vasile GRĂDINARU, Deputat în Parlament</u> Nu poate fi transparentă față de o entitate. Ea este sau nu, dar nu față de o entitate. E bine de anunțat APC-ul format, datele de contact.	Se acceptă
Articolul 89. Controlul asupra activității asociației și a gestionarului (1) Controlul asupra activității asociației și, după caz, a gestionarului se efectuează de către autoritatea administrației publice locale. (2) Controlul asupra reparației, reconstrucției, întreținerii și deservirii clădirilor, a părților	<u>Guvernul RM</u> La art. 89, prevederea de la alin. (1) este formulată într-o manieră prea generală, fără a detalia care anume aspecte sunt susceptibile controlului autorității administrației publice locale, aceasta creând premisele pentru situații de abuz din partea acestor autorități. Se propune expunerea alin. (2) în următoarea redacție: „Controlul asupra reparației și reconstrucției clădirilor, a părților comune și a unităților din condominiu se efectuează de către Agenția pentru Supraveghere	Propunerea se respinge

comune și a unităților din condominiu se efectuează de către autoritatea administrației publice locale și, după caz, de alt organ împuternicit conform legislației.	Tehnică”, prin prisma prevederilor pct. 8 sbpct. 2 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1088/2017, coroborat cu art. 28 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorului. Totodată, art. 89 se va completa cu alin (3) în următoarea redacție: „ Controlul asupra întreținerii și deservirii clădirilor, a părților comune și a unităților din condominiu se efectuează de către autoritatea administrației publice locale și, după caz, de alt organ împuternicit conform legislației”, or redacția propusă va permite excluderea dublării acțiunilor dintre instituțiile publice abilitate.	
Articolul 90. Dispoziții tranzitorii privind asociațiile de coproprietari în condominiu existente (9) Organele asociațiilor, desemnate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, își continuă mandatul în condițiile prezentei legi. Din data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorul asociației devine membru de drept al consiliului asociației, dacă un consiliu există.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament <u>la art. 90 , alin. (9) propuziția a doua se exclude</u>	Se acceptă
Articolul 90. Dispoziții tranzitorii privind asociațiile de coproprietari în condominiu existente (5) Dispozițiile art. 25 alin. (5) și alin. (6) enunțul 2 din Legea nr. 1402 din 24.10.2002 serviciilor publice de gospodărie comunală nu se aplică proprietarilor din condominiu și asociațiilor din data intrării în vigoare a prezentei legi. (6) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, asociațiile care administrează condominiul cu destinație locativă și furnizorii de servicii intermediare urmează să reîncheie contractele privind	Guvernul RM La art. 90: La alin. (5) denumirea actului normativ enunțat se va expune, ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017. Se propune de exclus ultima frază din alin. (6), or acest fapt este clar și din cele expuse în prima frază, astfel, nu este clar termenul de punere în aplicare a normei. Alin. (8) de completat în final cu cuvintele „până la expirarea mandatului”. Alin. (9) de completat în final cu cuvintele „cu înscrierea datelor în Registrul de stat al persoanelor juridice, în condițiile Legii nr. 220/2007”.	Se acceptă Nu se acceptă Nu se acceptă

serviciile intermediare care să corespundă cu dispozițiile prezentei legi. Furnizorul este obligat să încheie cu asociația contractul în termen de o lună de la întrunirea condițiilor legale. (8) Din data intrării în vigoare a prezentei legi, președintele asociației ori altă persoană înregistrată ca administrator al asociației în registrul de stat al persoanei juridice se consideră administrator al asociației în sensul prezentei legi. (9) Organele asociațiilor, desemnate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, își continuă mandatul în condițiile prezentei legi. Din data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorul asociației devine membru de drept al consiliului asociației, dacă un consiliu există.		
Articolul 91. Transformarea asociațiilor de proprietari ai locuințelor privatizate, a cooperativelor de locuințe și a cooperativelor de construcție a locuințelor (3) Hotărârea cu privire la transformarea persoanelor juridice menționate la alin. (1) și aprobare a statutului asociației se ia de către administratorul ei, fără hotărârea adunării generale a membrilor (participanților) acestora. (4) Hotărârea prevăzută la alin. (3) constituie temei de înregistrare, din oficiu, a transformării, a schimbării formei juridice de organizare și a denumirii depline și abreviate a asociației în Registrul de stat al persoanelor juridice. Transformarea se înregistrează:	<u>Guvernul RM</u> La art. 91: Alin. (3) și (4) contravin prevederilor art. 204-207, 222 al Codului civil și capitolului IV din Legea nr. 220/2007. Alin. (3) se propune a fi expus în următoarea redacție: „Hotărârea cu privire la transformarea persoanelor juridice menționate la alin. (1) și aprobare a statutului asociației se ia de către adunarea generală a membrilor (participanților) acestora”, dat fiind faptul că, în termen de 18 luni se poate convoca adunarea generală a membrilor, pe de o parte, iar reorganizarea persoanei juridice excede competențele administratorului. La alin. (7) în virtutea caracterului obligatoriu al actelor normative, cuvintele „în vigoare” sunt inutile și urmează a fi excluse	Nu se acceptă

a) fără publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; b) fără achitarea unei taxe de înregistrare, cu condiția că cererea de înregistrare a transformării s-a depus în termenul prevăzut la alin. (1). (7) Cooperativele de construcție a garajelor, asociațiile proprietarilor de garaje, precum și alte forme juridice de organizare similare se pot transforma în asociație de proprietari din condominiu conform legislației în vigoare și pot constitui un condominiu în condițiile prezentei legi.	Articolul 91. Transformarea asociațiilor de proprietari ai locuințelor privatizate, a cooperativelor de locuințe și a cooperativelor de construcție a locuințelor (3) Hotărârea cu privire la transformarea persoanelor juridice menționate la alin. (1) și aprobarea statutului asociației se ia de către administratorul ei, fără hotărârea adunării generale a membrilor (participanților) acestora. <u>Direcția generală juridică</u> 36. Art. 91 alin. (3), se propune ca „hotărârea cu privire la transformarea persoanelor juridice menționate la alin. (1) și aprobarea statutului asociației se ia de către administratorul ei, fără hotărârea adunării generale a membrilor (participanților) acestora”. În raport cu reglementările stipulate în Legea nr. 276/2018, alin. (2) al art. 61 din această Lege dispune, că „Hotărârea cu privire la transformarea persoanelor juridice menționate la alin. (1) se adoptă la adunarea generală a membrilor (participanților) acestora cu mai mult de 1/2 din voturile proprietarilor prezenți sau reprezentanți la adunare sau, în cazul adunării generale prin corespondență mixtă, cu mai mult de 1/2 din voturile tuturor proprietarilor din condominiu”. Se poate observa, că sunt concepte diferite de adoptare a hotărârii de transformare a persoanelor juridice indicate la alin. (1). Probabil, autorul s-a bazat pe o procedură mai simplă de adoptare a hotărârii, care va fi luată doar de administrator, nefiind necesară convocarea unei adunări generale care va hotărî în vederea transformării acestor persoane juridice.
---	--

	Privitor la atribuțiile atât ale adunării generale, cât și ale administratorului, proiectul de lege nu specifică în mod expres, care organ al asociației hotărăște chestiunea respectivă. Însă, ținând cont că potrivit art. 34 alin. (3) lit. a) din proiect, adunarea generală are competența exclusivă de a aproba modificări și completări la statutul asociației, precum și de a aproba statutul asociației în redacție nouă, optăm pentru aprobarea hotărârii de transformare a persoanelor juridice indicate la alin. (1) de către adunarea generală. Sugerăm, în acest sens, păstrarea variantei alin. (2) al art. 61 din Legea nr. 276/2018.	
	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Trebuie de prevazut excepție pentru terenurile ocupate abuziv. Altfel vom legifera furtul terenurilor publice. Trebuie de specificat cine va fi responsabil de formarea terenurilor, va achita serviciile?	Propunerea se respinge
Articolul 92. Constituirea condominiului în clădirile date în exploatare până la data intrării în vigoare a prezentului capitol (2) La data intrării în vigoare a prezentului capitol, părțile comune din condominiul declarat prin alin. (1) trec, cu titlu gratuit, în proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor de unități. (3) Înregistrările din registrul bunurilor imobile privitoare la proprietarul terenului (capitolul A) din condominiul declarat prin alin. (1) se vor radia, iar în loc se va face însemnarea „condominiu”.	Guvernul RM La art. 92, prevederile alin. (2) și alin. (3) considerăm că pot fi acceptate doar în privința părților comune din cadrul clădirii condominiului și nu pot fi acceptate în privința terenului condominiului, din mai multe motive: a) Terenul aferent clădirii poate aparține condominiului cu drept de proprietate doar în unele cazuri, iar în alte cazuri (de exemplu: condominiile create în baza unor clădiri cu destinație nelocativă amplasate pe terenuri proprietate publică a statului sau a UAT), terenul aferent clădirii poate aparține condominiului doar cu drept de	Propunerea se respinge

(capitolul A) din condominiul declarat prin alin. (1) se vor radia, iar în loc se va face însemnarea „condominiu”. (7) În cazul în care persoana indicată la alin. (5) este statul sau unitatea administrativ-teritorială, iar clădirea din condominiul declarat prin alin. (1) are destinație locativă, dreptul de a înregistra încăperea izolată sub număr cadastral separat se stinge la expirarea termenului de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol. Încăperile izolate care nu au fost înregistrate sub număr cadastral separat în termen de trei ani se consideră, de la data expirării acestui termen, părți comune din condominiul.	superficie și în aceste cazuri prevederile alin. (3) nu pot fi aplicate; b) În situația în care terenul condominiului nu este separat și format ca bun imobil separat, nu este clar asupra căruj teren se va face însemnarea „condominiu” în Registru bunurilor imobile; c) În situația în care terenul condominiului nu este delimitat pe domenii sau acest teren face parte din domeniul public. (spre exemplu terenurile aferente blocurilor locative amplasate pe terenurile cu destinație specială aflate în gestiunea Ministerului Apărării, etc.). Referitor la prevederile alin. (7), potrivit cărora dreptul de înregistrare a încăperilor izolate neînregistrate în cadastru (locuințele neprivatizate) după stat sau UAT se stinge la expirarea termenului de 1 an de la data intrării în vigoare a capitolului VIII, iar după 3 ani se consideră părți comune din condominiul, menționăm că acestea intră în contradicție cu prevederile art. 59 alin. (3) și alin. (31) din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe și considerăm că nu pot fi acceptate Guvernul RM.	Nu se acceptă
Articolul 93. Constituirea condominiului în clădirile date în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol (1) Terenul, clădirea dată în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol și încăperile izolate din cadrul clădirii înregistrate sub număr cadastral separat se declară condominiul prin efectul prezentei legi, de la data dării în exploatare și a înregistrării tuturor încăperilor izolate, dacă sunt întrunite în mod cumulativ următoarele condiții: a) clădirea este dată în exploatare după data intrării în vigoare a prezentului capitol pe baza	La art. 93, nu este clar sensul condiționării declarării condominiului prin efectul legii în dependență de data dării în exploatare a clădirii, data eliberării autorizației de construire față de data intrării în vigoare a capitolului VIII, care complică aplicarea prevederilor legii. Completarea actului normativ cu prevederi clare referitoare la terenurile proprietate publică care urmează a fi transmise condominiului cu drept de proprietate și care pot fi transmise doar cu drept de superficie, ar înlesni aplicarea actului normativ. De asemenea, întru asigurarea simplificării aplicării actului normativ, declararea condominiului prin efectul legii urmează a fi condiționat doar de darea în exploatare a clădirii și înregistrarea ei în Registrul bunurilor imobile, indiferent de data dării în exploatare a clădirii, precum și de faptul existenței în cadrul clădirii a cel puțin 2 încăperi izolate	Nu se acceptă

	autorizației de construire eliberate înainte de data intrării în vigoare a prezentului capitol; și b) la data dării în exploatare a clădirii, ea conține una sau mai multe încăperi izolate care sunt sau urmează a fi înregistrate în Registrul bunurilor imobile sub număr cadastral distinct. (2) Dispozițiile art. 92 alin. (2)–(9) se aplică în mod corespunzător condominiului declarat, conform alin. (1) din prezentul articol.	înregistrate cu numere cadastrale separate care aparțin diferitor proprietari. În acest caz, va decădea necesitatea includerii în proiectul legii a mai multor articole cu diferite particularități (art. 93, art. 94). Totodată, însemnarea în Registrul bunurilor imobile a înscrisului „condominiu” asupra clădirii condominiului nu poate fi realizată automat, dar la solicitarea scrisă a asociației de proprietari în condominiu sau cel puțin a unuia din proprietarii încăperilor izolate din cadrul clădirii, iar însemnarea înscrisului „condominiu” asupra terenului condominiului poate fi realizată în baza actului de transmitere a terenului
Nu se acceptă	<u>Directia generală juridică</u> 37. Art. 94 alin. (2), trimiterea la Legea cadastrului bunurilor imobile trebuie să fie însoțită de numărul și data adoptării Legii, acestea fiind, nr. 1543/1998.	
	<u>Guvernul RM</u> La art. 95, cu referire la alin. (1), menționăm că, nu se susține transmiterea, cu titlu gratuit, a unor porțiuni suplimentare din terenul proprietate publică a statului sau UAT, adiacente terenului condominiului, dar se pledează ca acestea să fie transmise cu titlu oneros.	Articolul 94. Particularitățile terenurilor și ale clădirilor cu altă destinație decât cea de locuință ale autorităților administrației publice centrale și locale (2) Privitor la condominiile vizate de alin. (1) înregistrările în registrul bunurilor imobile se efectuează conform art. 42¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile. Articolul 95. Dreptul proprietarilor din condominiu la extinderea suprafeței de teren (1) În cazul în care, în temeiul art. 92 alin. (2) sau art. 93 alin. (2), terenul a încetat să se afle în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale, iar clădirea din condominiu respectiv are destinație locativă, asociația are dreptul de a cere de la stat sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială separarea uneia sau mai multor suprafețe din terenul adiacent, care aparține statului sau, după caz, unității administrativ-teritoriale, și transmiterea lor, cu titlu gratuit, prin act de predare-primire în formă simplă scrisă, în proprietatea comună pe cote-părți a

proprietarilor de unități, cu includerea în hotarele terenului condominiului.	Articolul 98. Protecția drepturilor titularilor de drepturi contractuale de folosință (1) Dacă, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, o persoană deține un drept de locațiune asupra unei părți de teren pentru exploatarea unui garaj provizoriu sau a unei clădiri cu altă destinație decât cea de locuință, dreptul ei va rămâne valabil până la expirarea termenului locațiunii.	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament Art. 98, alin. (1), după cuvintele „termenului locațiunii” se adaugă textul „, dar nu mai mult de 3 ani” In Chișinău contractele de arenda a terenului au termen, dar se considera prelungite tacit nelimitat dacă Primăria nu solicită rezilierea. De aceea e relevant să stabilim un termen maxim ce nu poate fi depășit. Ex:...Dar nu mai mult de 3 ani	Se acceptă
Articolul 99. Particularitățile terenurilor aflate în proprietatea statului sau unităților administrative teritoriale (1) Prin derogare de la dispozițiile art. 92 și 93, în cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea statului sau a unității administrative-teritoriale (inclusiv autoritățile lor) și suprafața celui teren depășește cu mai mult de 10% suprafața la sol a tuturor clădirilor din acel condominiu, dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări: a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută de art. 92 alin. (3) nu se face. Raporturile dintre proprietarii în condominiu și proprietarul terenului sunt guvernate de dispozițiile privind suprafața legală, prevăzute de Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil sau de alte reglementări aplicabile; b) în termen de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului este obligat, din cont propriu, să inițieze și să finalizeze procedura de formare a	Guvernul RM La art. 99, la alin. (1) propunem excluderea cuvintelor „(inclusiv autoritățile lor)”, deoarece autoritățile publice nu dețin funcția de proprietar al bunurilor imobile, ele pot exercita funcția de administrator/gestionar al bunurilor. La alin. (1) lit. (b) menționăm că, nu susținem suportarea de către stat sau UAT a cheltuielilor aferente procesului de formare și înregistrare în cadastru a terenurilor condominiului (efectuarea studiului de formare de către o companie licențiată în urbanism, efectuarea lucrărilor cadastrale, întocmirea și prezentarea spre recepție a actelor respective, înregistrarea terenului condominiului în cadastru), deoarece costul acestor lucrări este considerabil, iar lipsa în bugetele autorităților publice a mijloacelor necesare în acest scop poate stopa procesul respectiv, aceste costuri urmând a fi suportate de către condominiu. Referitor la termenul pentru realizarea acestor acțiuni, considerăm că el nu trebuie stabilit de la data intrării în vigoare a capitolului VIII, dar de la data depunerii cererii respective de către asociația de proprietari în condominiu. Prevederile alin. (1) lit. (c) din proiect contravin prevederilor art. 510 alin. (2) din Codul civil al Republicii Moldova, care prevede că, în cazul		Se acceptă

	bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului condominiului. Terenul condominiului va cuprinde suprafața de teren pe care este situată clădirea condominiului și suprafața de teren aferent necesară pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism și, dacă există, documentația de construcție și contractele încheiate proprietarul terenului și proprietarii în condominiu; c) de la data formării terenului condominiului conform lit. b), acesta încetează a fi proprietatea persoanei sau persoanelor indicate la alin. (1), devine proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor în condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută în art. 92 alin. (3).	bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înregistrării în registrul bunurilor imobile. Obiecțiile expuse la art. 99 sunt valabile și pentru prevederile art. 102
	Directia generală juridică 38. Art. 99 alin. (1), relevăm, că redacția acestui alineat conține repetat faptul derogării normei acestui alineat de la art. 92 și 93 din proiect. Pe motiv, ca sub aspect de conținut, derogarea cuprinsă în finalul alin. (1) are o relatare juridică care se aplică în raport cu redacția acestui alineat, considerăm necesar excluderea textului „Prin derogare de la dispozițiile art. 92 și 93” din debutul alineatului. De altfel, se va consulta redacția alin. (1) al art. 101 din proiect care are text similar alin.(1) din art. 99 și care nu cuprinde derogarea la începutul alineatului.	Articolul 99. Particularitățile terenurilor aflate în proprietatea statului sau unităților administrativ teritoriale (1) Prin derogare de la dispozițiile art. 92 și 93, în cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale (inclusiv autoritățile lor) și suprafața celui teren depășește cu mai mult de 10% suprafața la sol a tuturor clădirilor din acel condominiu, dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări: a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută de art. 92 alin. (3) nu se face. Raporturile dintre proprietarii în condominiu și proprietarul terenului sunt guvernate de dispozițiile privind suprafața legală, prevăzute de Legea pentru

	punerea în aplicare a Codului civil sau de alte reglementări aplicabile; b) în termen de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului este obligat, din cont propriu, să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului condominiului. Terenul condominiului va cuprinde suprafața de teren pe care este situată clădirea condominiului și suprafața de teren aferent necesară pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism și, dacă există, documentația de construcție și contractele încheiate proprietarul terenului și proprietarii în condominiu; c) de la data formării terenului condominiului conform lit. b), acesta încetează a fi proprietatea persoanei sau persoanelor indicate la alin. (1), devine proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor în condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută în art. 92 alin. (3).	
Nu se acceptă	<u>Guvernul RM</u> La art. 100, nu este clar sensul art. 100. Prevederile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice se aplică în procesul delimitării bunurilor imobile proprietate publică după apartenență (între stat și UAT) și pe domenii (public și privat).	
Nu se acceptă	<u>Guvernul RM</u> La art. 101: prevederile art. 101 pot fi aplicate în cazul în care proprietarul (proprietarii) terenului condominiului au achiziționat terenul respectiv în scopul	Articolul 100. Delimitarea apartenenței proprietății imobiliare Dispozițiile prezentului capitol, și în special ale art. 92 alin. (5) și (7), 94, 95, 99 și 102, se aplică cu respectarea dispozițiilor Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice. Articolul 101. Particularitățile terenurilor aflate în proprietate privată

(1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea uneia sau mai multor persoane fizice și/sau persoane juridice altele decât statul sau unitatea administrativ-teritorială, dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele derogări: a) terenul nu face parte din condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) nu se face. Proprietarul terenului nu poate cere proprietarilor din condominiu unele plăți pentru folosirea porțiunii de teren necesare condominiului; b) în termen de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului este obligat, pe cheltuială proprie: i) să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului condominiului și să își dea consimțământul de radiere a dreptului său asupra terenului condominiului. Terenul condominiului va cuprinde terenul pe care este situată clădirea condominiului și terenul aferent necesar pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism, precum și, dacă există, cu documentația de construcție și contractele încheiate între proprietarul terenului și proprietarii din condominiu; (ii) dacă terenul persoanei private nu depășește terenul condominiului conform cerințelor prevăzute alin. (1) lit. b), să își dea consimțământul de radiere a dreptului său asupra terenului.	edificării clădirii condominiului și costul terenului a fost inclus în costul unităților (încăperilor izolate) din cadrul clădirii. În caz contrar, proprietarii din 17 condominiu pot solicita doar instituirea suprafeței asupra terenului condominiului.
--	--

	c) de la data radierii conform lit. b) din prezentul alineat, terenul condominiului încetează a fi proprietatea persoanei sau persoanelor menționate și devine proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor din condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3).	
	Direcția generală juridică 39. Art. 102 alin. (1), în corelare cu art. 99 alin. (1) și art. 101 alin. (1) din proiect, care fac trimitere la aceleași articole 92 și 93, întru uniformizarea terminologiei, cuvântul „excepții” se va substitui cu cuvântul „derogați”.	Articolul 102. Particularitățile terenurilor pe care se află mai multe condominii (1) În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului capitol, terenul se află în proprietatea statului sau a unității administrativ-teritoriale, iar pe teren sunt situate două sau mai multe clădiri cu destinație locativă care, în mod separat, corespund definiției de condominiu (în special dacă clădirile se află în proprietatea diferitor persoane fizice și/sau persoane juridice, altele decât statul sau unitatea administrativ-teritorială), dispozițiile art. 92 și 93 se aplică cu următoarele excepții: a) terenul și clădirea cu destinație locativă nu formează un condominiu, iar însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) și (4) nu se face; b) în termen de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, proprietarul terenului, în consultare cu coproprietarii clădirilor cu destinație locativă, este obligat, pe cheltuială proprie, să inițieze și să finalizeze procedura de formare a bunului imobil în condițiile Legii nr. 354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile în vederea formării terenului fiecărui condominiu. Terenul condominiului va cuprinde terenul pe care este situată clădirea

	acelui condominiu și terenul aferent necesar pentru deservirea și exploatarea corespunzătoare a clădirii, în conformitate cu legislația și documentația de urbanism și, dacă există, cu documentația de construcție și contractele încheiate între proprietarul terenului și proprietarul clădirii, precum și contractele încheiate între proprietarul clădirii și proprietarii din condominiu; c) de la data formării terenului condominiului conform lit. b) din prezentul alineat, terenul și clădirile cu destinație locativă încetează a fi proprietatea persoanei sau persoanelor menționate și devin proprietatea comună pe cote-părți a proprietarilor din condominiu, făcându-se însemnarea prevăzută la art. 92 alin. (3) și (4).	
	Articolul 104. Efectuarea înregistrărilor și notărilor (1) Dispozițiile prezentului capitol constituie tenei de efectuare sau radiere a înregistrărilor sau notărilor respective în registrul bunurilor imobile de către organul cadastral în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, la cererea oricărui proprietar din condominiu, a asociației, a autorităților administrației publice centrale sau locale.	Guvernul RM La art. 104, alin. (1) urmează a fi completat cu o referință la persoanele fizice și juridice private prevăzute la art. 101 din proiect, în contextul în care asupra acestora planeează obligația prevăzută la art. 101 alin. (1) lit. b) pct. i).
	Articolul 104. Efectuarea înregistrărilor și notărilor (5) Prin derogare de la Legea insolubilității, Codul de executare și altă legislație relevantă, cererea de efectuare sau radierea înscrisurilor sau însemnărilor respective în Registrul bunurilor imobile conform alin. (1) nu poate fi refuzată pe temeiul existenței unor secheste, interdicții ori altor grevări asupra dreptului ori	Direcția generală juridică 40. Art. 104 alin. (5), privitor la posibilitatea radierii înscrisurilor sau însemnărilor respective din Registrul bunurilor imobile în cazul existenței unor secheste, interdicții ori altor grevări asupra bunurilor imobile prin derogare de la Legea insolubilității, Codului de executare și de la altă legislație relevantă, considerăm că legea trebuie să prevadă expres de la care prevederi se vor face derogările respective. În plus,

bunului înregistrat în capitolul A sau B al Registrului bunurilor imobile și fără a fi necesare vreo autorizare ori încuviințare din partea autorității ori persoanei care a impus respectivul sechestru, interdicție ori altă grevare. Totodată, aceste sechestre, interdicții ori alte grevări se mențin după satisfacerea cererii. (6) În toate cazurile, subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice poate refuza cererea de efectuare sau radieră depusă conform alin. (1) atâta timp cât: a) solicitantul nu a prezentat acte necesare și suficiente pentru confirmarea împrăjurilor cerute de prezenta lege ori alte acte normative, solicitate adițional de către subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice; ori b) autoritatea ori persoana interesată interpelată de subdiviziunea teritorială competentă a Agenției Servicii Publice nu i-a furnizat acte necesare și suficiente pentru confirmarea împrăjurilor cerute de prezenta lege ori alte acte normative.	formularea „legislație relevantă” constituie un termen vag expus, care necesită a fi revăzut fiind însoțit de invocarea concretă a actelor normative avute în vedere. Drept rezumat, în urma analizei de conținut efectuat asupra proiectului de lege prin raportare la Legea nr. 276/2018, este de precizat, că actualul proiect de lege cu privire la condominiu a preluat conceptul Legii cu privire la condominiu nr. 276/2018 nepromulgat de Președintele Republicii Moldova și remis Parlamentului spre reexaminare. În fond, majoritatea reglementărilor cuprinse în Legea nr. 276/2018 și-au găsit reflectarea în noul proiect de lege cu privire la condominiu. Diferența între aceste reglementări constă în descrierea detaliată a materiei cuprinse în Legea nr. 276/2018, precum și introducerea de noi prevederi care s-au încadrat în unitatea de concept al proiectului de act normativ. În același timp, este de reținut, că unele prevederi, despre care s-a menționat în prezentul aviz, au fost elaborate în dezacord cu legislația în vigoare, urmând ca aceste contradicții să fie examinate și, în caz de necesitate, să fie efectuate modificări în actele normative corespunzătoare prin completarea art. 109 din proiect.
Articolul 107. Intrarea în vigoare (1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția dispozițiilor capitolului VIII, care intră în vigoare la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Vitalie JACOT, deputat în Parlament La art.107. alin (1) se modifică și se expune după cum urmează: ”(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu următoarele excepții: a) dispozițiilor capitolului VIII intră în vigoare la 12 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; b) dispozițiile art. 34 alin. (9) și (10), art. 36 alin. (2)-(7) și (10) și art. 39 alin. (1)-(3) intră în vigoare la Se acceptă integral

		data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aplică în mod corespunzător inclusiv adunărilor generale desfășurate după data respectivă chiar dacă au fost convocate înainte de data respectivă. Dispozițiile respective se aplică cu prioritate față de dispozițiile care le contrazic din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 130–132, art. 915), cu modificările ulterioare, și din statutele asociațiilor coproprietarilor în condominiu.”	
Articolul 107. Intrarea în vigoare (1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția dispozițiilor capitolului VIII, care intră în vigoare la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Guvernul RM La art. 107: La alin. (1), referitor la intrarea în vigoare a actului normativ, va fi revăzut, deoarece formularea utilizată nu se referă la o dată exactă, ci la o anumită perioadă, or, legea nu poate intra în vigoare la diferite momente în interiorul unei perioade. Pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ, se vor utiliza cuvintele „la expirarea a”, urmate de perioada rezervată pentru intrarea în vigoare a actului, după următorul model: „intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, respectiv, „intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. La alin. (6) textul „Actele legislative, precum și actele normative subordonate legii” se va substitui cu cuvintele „Actele normative”, deoarece ultimul este un termen generic și include atât legile, cât și actele normative subordonate acestora.		
Articolul 108. Anumite dispoziții de punere în executare a prezentei legi de către Guvern și autoritățile publice locale (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi: a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în corespundere cu prezenta lege;	Vasile GRĂDINARU, deputat în Parlament La art. 108, alin. (1) sintagma „6 luni” va fi substituită cu „12 luni” Termenul este prea mic în raport cu volumul de lucru ce urmează a fi făcut. De ordin General		Propunerea se respinge

		Proiectul are curențe la capitolul tehnică legislativă, încălcând structura articolului actului normativ. De revăzut structura articolelor. Ex: Art. 9, 10 este divizat direct în litere. Art. 11, alin. 2) este divizat în puncte. Iar punctul 3) în litere. Aceeași situație la art. 16, alin.1), art. 64, alin.2). Art. 101, alin.1), lit. b) este structurat în alte litere: (i) și (ii).	
Articolul 108. Anumite dispoziții de punere în executare a prezentei legi de către Guvern și autoritățile publice locale (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi: a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în corespundere cu prezenta lege; b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; c) va elabora, prin consultarea autorităților administrației publice locale, și va aproba un program de stat privind asigurarea înregistrării de stat a proprietății în toate blocurile locale care întrunesc calitățile unui condominiu, în vederea consolidării sau modernizării clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică, astfel încât să fie asigurate cerințele minime de performanță; va identifica sursele de finanțare a acțiunilor programului;	Articolul 108. Anumite dispoziții de punere în executare a prezentei legi de către Guvern și autoritățile publice locale (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:	<u>Vitalie JACOT, deputat în Parlament</u> <u>La art. 108 se completează cu un nou alin.(4) în redacția:</u> (4) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să contribuie financiar la lucrările de îmbunătățire a clădirilor din condominii (inclusiv în vederea consolidării sau modernizării clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică), dacă aceste lucrări fac parte din planul de dezvoltare a localității și doar în limitele fondurilor financiare bugetate și disponibile. În acest caz, autoritatea competentă a administrației publice locale elaborează un proiect (sau, după caz, o schiță de proiect) și solicită asociației acceptarea ei prin hotărârea adunării generale.	Se acceptă
		<u>Guvernul RM</u> La art. 108, la alin. (1), recomandăm ca termenul de 6 luni să fie extins la minim 12 luni, pentru a fi posibilă punerea în aplicare a dispozițiilor actului normativ și rezervarea unui termen suficient pentru ca autoritățile responsabile să poată executa actul normativ, întrucât	Nu se acceptă

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în corespundere cu prezenta lege; b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; c) va elabora, prin consultarea autorităților administrației publice locale, și va aproba un program de stat privind asigurarea înregistrării de stat a proprietății în toate blocurile locale care întrunesc calitățile unui condominiu, în vederea consolidării sau modernizării clădirii, pentru reabilitarea termică și eficiența energetică, astfel încât să fie asigurate cerințele minime de performanță; va identifica sursele de finanțare a acțiunilor programului;	identificarea, inventarierea și evidența părților comune adiacente clădirilor care întrunesc calitățile unui condominiu și al căror proprietar este statul, nu va fi posibilă fizic de executat în termen de 6 luni.	
--	---	--

Radu MARIAN
Vicepreședintele Comisiei economie, buget și finanțe

